Khall 25.3.2019 § 41
Kvalt 23.5.2019 § 11

TILINPÄÄTÖS 2018

Isonkyrön kunta

Sisältö

TOIMINTAKERTOMUS 2
1. Kunnanjohtajan katsaus 2
2. Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset 3
3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys 9
4. Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 12
5. Kunnan henkilöstö 13
6. Ympäristötekijät 17
7. Muut ei-taloudelliset asiat 17
8. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä 18
9. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä 18
10. Sisäinen valvonta 18
11. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus 20
12. Rahoitusasema ja sen muutokset 20
13. Kokonaistulot ja –menot 20
14. Kuntakonsernin toiminta ja talous 21
15. Keskeiset liitetiedot 24
16. Tilikauden tuloksen käsittely 24
TOTEUTUMISVERTAILU 26
17. Strategisten tavoitteiden toteutuminen 26
18. Käyttötalouden toteutuminen 27
Yleishallinto ja talous 27
Elinkeinopalvelut 29
Perusturvan hallinto 31
Sosiaalipalvelut 33
Toimeentuloturva 35
Terveydenhuolto 37
Varhaiskasvatus ja opetus 39
Joukkoliikenne 41
Hyvinvointipalvelut 42
Teknisen toimen hallinto ja kiinteistöt 45
Tieasiat ja liikenneväylät 47
Vesihuoltolaitos 49
Tukipalvelut 51
Rakennustarkastus ja ympäristötoimi 53
Kaavoitus ja mittaus 55
19. Tuloslaskelmaosan toteutuminen 56
20. Investointiosan toteutuminen 57
21. Rahoitusosan toteutuminen 62
22. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta 63
TILINPÄÄTÖSLASKELMAT 65
23. Tuloslaskelma 65
24. Rahoituslaskelma 66
25. Tase 67
26. Konsernilaskelmat 69
LIITETIEDOT 73
VESIHUOLTOLAITOSLASKELMAT 88
Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista 95

TOIMINTAKERTOMUS

1. Kunnanjohtajan katsaus

Työllisyystilanne jatkoi parantumistaan verrattuna vuoden takaiseen tilanteeseen. Työttömien työnhakijoiden osuus olikin vuoden 2018 lopussa enää 6,6 % (11,7 % v. 2015, 11,1 % v. 2016, 8,6 % v. 2017). Vuoden aikana toteutui ja vireillä on edelleen useita merkittäviä yrityshankkeita, joilla parannetaan kunnan elinvoimaa. Viimeaikaiset viestit yrityskentältämme ovat pääasiassa olleet ympäröivän alueen tapaan rohkaisevia: tilauskirjat täyttyvät, yrityksemme uskaltavat investoida ja palkata uusia työtekijöitä. Samalla pitää muistaa, että uusia työpaikkoja on syntynyt myös uusiin, pieniin yrityksiin. Suurimpana haasteena tuntuu monilla yrityksillä olevan osaavan työvoiman saanti, mikä vaatii meiltä yhteisiä nopeita toimenpiteitä.

Kunnanvaltuusto käsitteli vuoden aikana mm. vesihuoltolaitoksen taksoja, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa sekä Vaasan seudun jätepoliittista ohjelmaa. Lisäksi toimitettiin teknisen johtajan vaali. Keskustan tonttitarjonta parani merkittävästi, kun Lapinmäen asemakaava hyväksyttiin maaliskuussa. Lisäksi maaliskuussa hyväksyttiin asemakaava Tolkin alueella sekä toukokuussa keskustan asemakaavan muutos ja laajennus Kyröntien alueella.

Etelä-Pohjanmaan sote- ja maakuntauudistuksen valmistelu jatkui tiiviinä vuoden 2018 aikana huolimatta siitä, että lainsäädäntökokonaisuuden eteneminen eduskunnassa oli odotettua hitaampaa ja koko valtakunnallisen uudistuksen kaatuminen alkoi loppuvuodesta näyttämään yhä todennäköisemmältä.

Isonkyrön kunnan siirtyminen Pohjanmaan maakunnasta osaksi Etelä-Pohjanmaan maakuntaa on uhannut uudistuksen viivästyessä lykkääntyä edelleen. Kunnanhallitus päättikin esittää valtioneuvostolle, että siirto tehtäisiin vuoden 2020 alusta. Saimme Etelä-Pohjanmaan liitolta ja monilta Etelä-Pohjanmaan kunnilta vahvaa ja hyvin perusteltua tukea maakunnan vaihdokselle. Hieman yllättäen Pohjanmaan liitto ja Vaasan kaupunki vastustivat lausunnoissaan asiaa.

Kunta hallinnoi ensimmäistä kertaa järjestetyn Kyröön Käräjät -seminaarin. Tapahtumasta saatiin paljon hyvää palautetta ja myönteistä julkisuutta Seinäjoen ja Vaasan saattamisesta saman pöydän ääreen. Yrittäjäjärjestön kanssa helmikuussa järjestetyn yhteistyöpalaverin pohjalta toteutettiin kunnan ja yrittäjäjärjestön LED-taulu valtatien varteen kunnan ja kunnassa toimivien yritysten markkinointia varten.

Väestön ja työpaikkojen keskittyminen suurimpiin kasvukeskuksiin on suuri haaste, jota vastaan kamppailemme kahden maakuntakeskuksen välissä. Väkiluvun laskun pysäyttäminen edellyttää, että niin kunnan, yritysten kuin yhdistystenkin tuottamat palvelut ovat laadukkaita. Uusien asuntojen rakentaminen jatkui edelleen hiljaisena, mikä on osasyynä siihen, että asukasluku on edelleen laskussa. Asukasluvun väheneminen lähes kaksinkertaistui edellisestä vuodesta (-74 asukasta v. 2018; -38 asukasta v. 2017). Syntyvyys aleni edelleen (25 lasta v. 2018; 34 lasta v. 2017). Yhdessä Seinäjoen kaupunkiseudun kuntien kanssa (K8) päätettiin käynnistää laaja muuttoliiketutkimus, jossa haetaan niin muuttajilta itseltään kuin myös tilastoista ja vertailualueilta tietoja muuttoliikkeestä.

Isonkyrön kunta on varautunut tuleviin muutoksiin pitämällä talouden tiukasti hallinnassaan velkaantumista välttäen ja säilyttäen siten liikkumavaran, joka mahdollistaa kunnan elinvoiman kehittämisen. Verotulojen yllättävästä notkahduksesta huolimatta, vuodesta 2018 muodostui edelleen taloudellisesti erinomainen. Vuosikatteeksi muodostui 2.507.364,82 euroa, mikä on kunnan historian kolmanneksi paras ja lähes yhtä hyvä kuin edellisenä vuotena. Tulokseksi muodostui 1.361.746,54 euroa. Vuosikatteen kehitystrendi on ollut selvästi positiivinen jo yli 10 vuoden ajan, mikä antaa hyvän taloudellisen perustan kunnan elinvoiman ja asukkaiden hyvinvoinnin turvaamiseen. Tilinpäätös on jälleen merkittävästi talousarviota parempi, mikä osaltaan osoittaa henkilöstön sitoutuneisuutta tarkkaan taloudenpitoon. Tästä kuuluu kiitos jokaiselle kunnan työntekijälle.

Tero Kankaanpää
kunnanjohtaja

2. Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Isonkyrön kunnan luottamushenkilöorganisaatiokaavio:

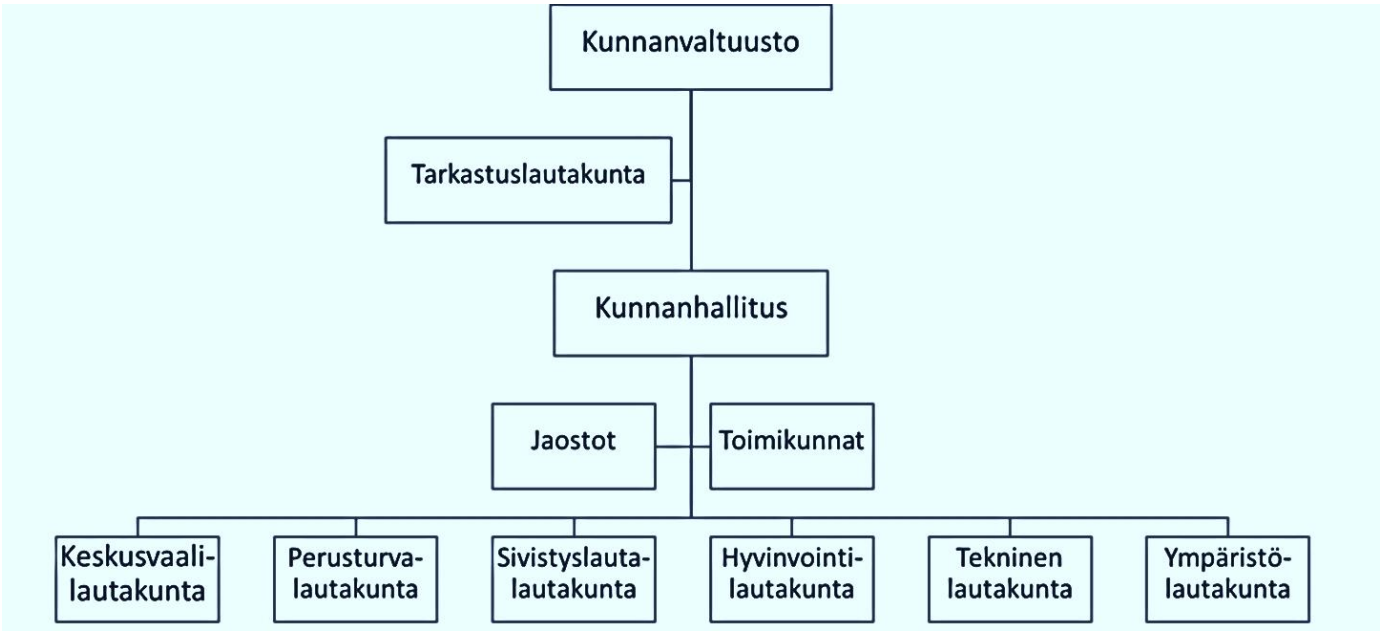

Kunnanvaltuusto ja muut toimielimet

Kunnanvaltuusto; yhteensä 4 kokousta, 38 §:ää

(KESK 15, KOK 6, SDP 4, PS 1, KD 1)

Läsnä kokouksissa:

Pj	Heinilä Miko	4/4	
I Vpj	Hahtola Sami	4/4	
II Vpj	Vaissalo Matti	4/4	
J	Ahoketo Juha	3/4	
J	Annala Juha	3/4	
J	Frusti Jani	4/4	
J	Hakamaa Jukka	3/4	
J	Hakola Erja	3/4	
J	Hintsa Reino	4/4	
J	Jaatinen Jenni	2/4	6.9.2018 alkaen, 1 kokous varavalt.
J	Kalliomäki Juha	2/4	ero kvalt 6.9.2018
J	Karhu Timo	4/4	
J	Komsi Mika	2/4	
J	Kuusikko Erkki	4/4	
J	Kytöharju Pauli	1/4	ero kvalt 6.9.2018
J	Laine Tommi	4/4	
J	Latvakoski Matti	4/4	
J	Mäkinen Marjo	4/4	
J	Mäki-Rammo Mirva	4/4	
J	Mäkynen Jouni	4/4	
J	Nikula Sami	3/4	
J	Pollari Väinö	4/4	
J	Pukkinen Jaakko	3/4	
J	Rajamäki Sirkku	4/4	
J	Soisalo Katri	3/4	
J	Talso Johanna	3/4	
J	Tuuri-Tammela Helena	4/4	
J	Varo Raili	4/4	6.9.2018 alkaen, 1 kokous varavalt. 2 kokousta tark.ltk
J	Viertola Jari	3/4	

Varavaltuutetut

SUOMEN KESKUSTA	yht. 5 valt.poissaoloa
1. Heinonen Maria	1
2. Luhtala Maria	1
3. Niemi Petri	1
4. Ojaluoma Veli-Matti	1
KANSALLINEN KOKOOMUS	yht. 5 valt.poissaoloa
1. Jaatinen Jenni	1
2. Katajamäki Heli	1
3. Leskelä Juhani	3
SUOMEN SOS.DEM.PUOLUE	yht. 1 valt.poissaolo
1. Vaaraniemi Ulla	1
SUOMEN KRIST.DEMOKRAATIT	yht.2 valt.poissaoloa
1. Nyrhinen Antti	2
PERUSSUOMALAISET	yht. 1 valt.poissaolo
1. Varo Raili	1

Kunnanhallitus; yhteensä 18 kokousta, 220 §:ää

(KESK 6, KOK 2, SDP 2)			Henkilökohtainen varajäsen	
Pj	Mäki-Rammo Mirva	18/18	Rinta-Korkeamäki Paula	
I Vpj	Pukkinen Jaakko	16/18	Viljanmaa Pirkko	2/2
II Vpj	Kuusikko Erkki	18/18	Latvakoski Matti	
J	Hintsa Reino	17/18	Ahoketo Juha	
J	Laine Tommi	13/18	Annala Juha	4/5
J	Mäkynen Jouni	15/18	Hakamaa Jukka	2/3
J	Perkiö Nina	18/18	Saari Raija	
J	Rajamäki Sirkku	17/18	Jaatinen Jenni	1/1
J	Tuuri-Tammela Helena	16/18	Heinonen Maria	2/2
J	Viertola Jari	16/18	Frusti Jani	1/2

Suhteellisten vaalien vaalilautakunta ei kokouksia v. 2018

		Henkilökohtainen varajäsen
Pj	Tuuri-Tammela Helena	Annala Juha
Vpj	Rajamäki Sirkku	Kytöharju Pauli 6.9.2018 saakka, Jenni Jaatinen 6.9. alk
J	Nikula Sami	Mäkinen Marjo

Tarkastuslautakunta, 15 kokousta, 67 §:ää

			Henkilökohtainen varajäsen	
Pj	Hakola Erja	13/15	Knuuttila Lea	
Vpj	Karhu Timo	15/15	Ala-Reini Marjo	
J	Karhu Jarkko (Tuurala)	15/15	Kujala Heikki 8.11.2018 saakka, Osmo Saari 8.11.alk.	
J	Nyrhinen Antti	13/15	Komsi Mika	1/1
J	Varo Raili	15/15	Hakala Soile	1/1

Hyvinvointilautakunta, 4 kokousta 44 §:ää

			Henkilökohtainen varajäsen	
Pj	Myllyniemi Pasi	4/4	Rintamäki Tapio	1/1
Vpj	Harjunpää Kati	3/4	Perttilä Satu	1/1
J	Mäntylä Jaana	3/4	Jouppi Kaisa	1/1
J	Niemi Harri	4/4	Uusi-Viitala Henri	
J	Nikula Sami	3/4	Valli Heikki	
J	Ojaluoma Veli-Matti	4/4	Heikkilä Jaakko	
J	Sivula Heidi	4/4	Leinonen Minna	
J	Talso Johanna	2/4	Korvola Marja-Leena	1/2

Keskusvaalilautakunta, 3 kokousta, 23 §:ää

			Henkilökohtainen varajäsen
Pj	Killinen Eija	3/3	1. vj Alanen Ulla
Vpj	Uusihaka Arto	3/3	2. vj Uuttu Raija
J	Welling Yrjö	3/3	3. vj Peltorinta Tarja
J	Karhu Markus	3/3	4. vj Ville Vuorenmaa
J	Saloranta Hannele	3/3	5. vj Petäjä Esko

Perusturvalautakunta; 6 kokousta, 56 §:ää

			Henkilökohtainen varajäsen	
Pj	Leskelä Juhani	6/6	Perttilä Johanna	
Vpj	Heinonen Maria	5/6	Raunio Heli	
J	Ahola Ari-Pekka	3/6	Punkari Olli	
J	Mäkelä Timo	3/6	Uusihaka Arto	1/3
J	Mäkinen Marjo	4/6	Perkiö Simo	2/2
J	Niemi Petri	4/6	Saari Sami	
J	Rintala Hanni	6/6	Seppälä Sirpa	
J	Rinta-Korkeamäki Paula	3/6	Rinta-Jaskari Irma	2/3

Sivistyslautakunta; 4 kokousta, 43 §:ää

			Henkilökohtainen varajäsen	
Pj	Hakamaa Jukka	4/4	Vakkila Arto	
Vpj	Katajamäki Heli	3/4	Rajamäki Elina	1/1
J	Ahoketo Juha	3/4	Niemi Harri	1/1
J	Korvola Juha	1/4	Haapanen Ari	
J	Mäenpää Diana	3/4	Tirkkonen Maria	1/1
J	Perkiö Taneli	3/4	Kangasmäki Pasi	
J	Soisalo Katri	3/4	Kallio Terttu	
J	Vaaraniemi Ulla	3/4	Suokko Susanna	

Tekninen lautakunta; 10 kokousta, 119 §:ää

			Henkilökohtainen varajäsen	
Pj	Taijala Beata	10/10	Raunio Heli	
Vpj	Kytöharju Pauli 6.9.2018 asti	3/10	Savinainen Juha	2/4
Vpj	Salo Pentti 6.9.2018 alk.	3/4		
J	Annala Juha	9/10	Hyppönen Antti	1/1
J	Frusti Jani	7/10	Varpula Tapani	
J	Ikola Maria	10/10	Hulkko Maarit	
J	Latvakoski Matti	6/10	Mantila Jarmo	
J	Luhtala Maria	5/10	Takala Tiina-Maria	1/1
J	Mielty Teija	10/10	Waismaa Jaana	

Ympäristölautakunta; 10 kokousta, 145 §:ää

			Henkilökohtainen varajäsen	
Pj	Hänninen Pentti	10/10	Pollari Väinö	
Vpj	Heinonen Esa-Matias	10/10	Antila Ari	
J	Buck Merita	6/10	Rantala Eila	3/4
J	Koivusalo Maiju	5/10	Högnäsbacka Merja	1/5
J	Kultti Pekka	3/10	Killinen Esa	3/7
J	Kuusikko Liisa	9/10	Kivimäki Veli-Matti 22.3.2018 saakka, Simo Perkiö 22.3. alk	
J	Pukkinen Marjut	2/10	Viljanmaa Pirkko	3/8
J	Welling Yrjö	7/10	Saari Raija	2/3

Elinkeino- ja kaavoitusjaosto; 10 kokousta, 58 §:ää

			Henkilökohtainen varajäsen	
Pj	Kuusikko Erkki	10/10	Perkiö Nina	
Vpj	Tuuri-Tammela Helena	8/10	Luhtala Maria	2/2
J	Heinilä Miko	5/10	Hahtola Sami	2/2
J	Hulkko Maarit	10/10	Pukkinen Jaakko	
J	Viertola Jari	10/10	Hintsa Reino	
J	Viljanmaa Pirkko	8/10	Rajamäki Sirkku	1/2

Henkilöstötoimikunta; 3 kokousta, 13 §:ää

Pj	Kankaanpää Tero	3/3
Vpj	Mäki-Rammo Mirva	3/3
J	Järvi-Laturi Jaana	3/3
J	Pukkinen Jaakko	2/3

Isonkyrön kunnan palvelualueet ja palvelualueiden johtajat

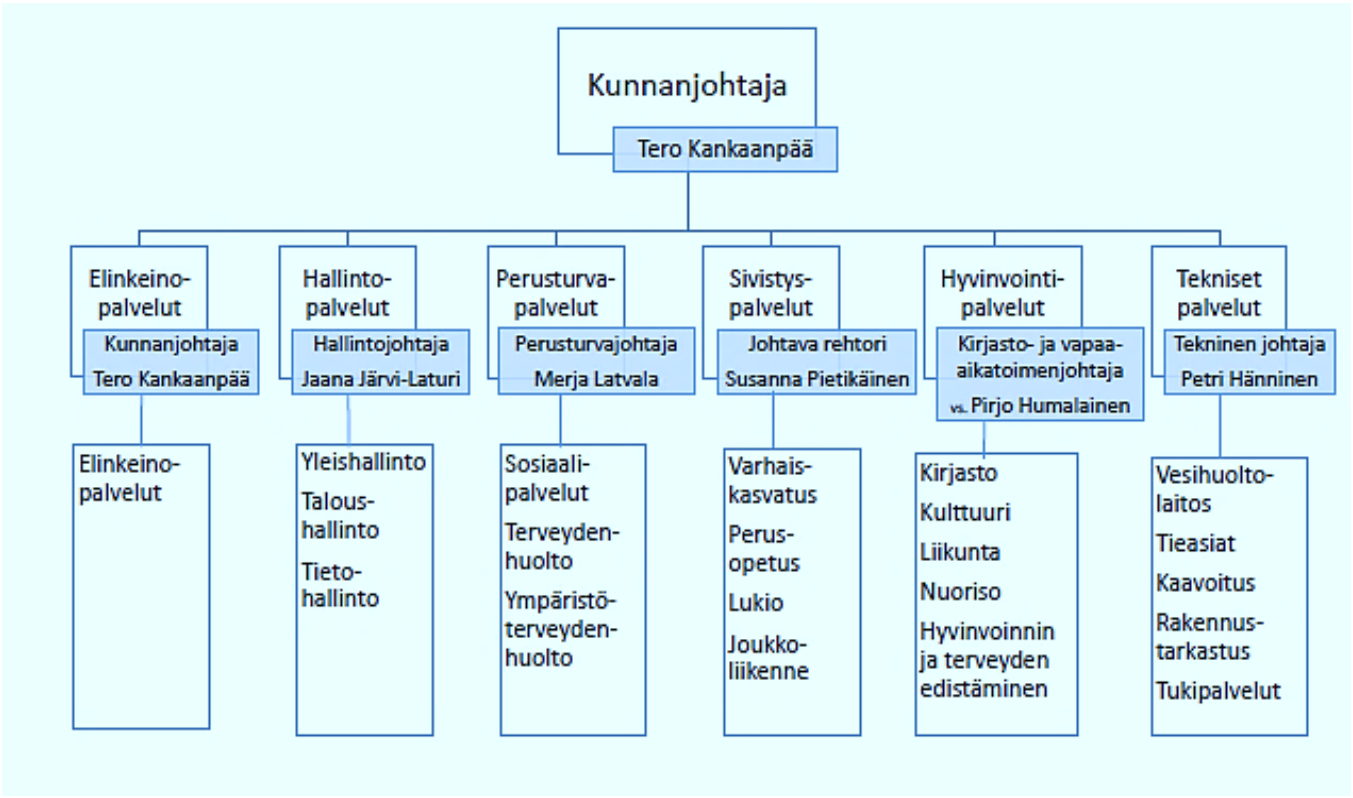

Palvelualueiden johtajat 31.12.2018 ja tilinpäätösvuonna tapahtuneet muutokset:

Kunnanjohtaja:	Tero Kankaanpää	
Hallintojohtaja:	Jaana Järvi-Laturi	
Perusturvajohtaja:	Merja Latvala	
Johtava rehtori:	Susanna Pietikäinen	
Kirjasto- ja vapaa-aikatoimenjohtaja:	vs. Pirjo Humalainen	06.08.2018 alkaen
	Mia Penttala-Salli	05.08.2018 saakka
Tekninen johtaja:	Petri Hänninen	22.10.2018 alkaen
	Pekka Panttila	07.05.2018-21.10.2018
	Jukka Kosonen	02.05.2018 saakka

Kunnan toiminta on jaettu palvelualueisiin. Palvelualueet on jaettu tehtäväalueisiin ja edelleen tulosyksiköihin, joissa on kustannuspaikkoja. Kustannuspaikka on yksittäisen palvelutoiminnan tai kohteen nimi ja numero.

Kunnan taloutta ja rahavirtoja ohjataan ja talouden toteutumaa seurataan tehtäväalueittain, tulosyksiköittäin ja edelleen kustannuspaikoittain.

3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Koko maan kehitys

Suomen talouden tuotanto lisääntyi v. 2018 laaja-alaisesti, mutta edellisvuotta hitaammin. Maailmankauppa hidastuu kaupan esteiden lisääntyessä, mikä hidastaa viennin kasvua ja näkyy myös investointien odotuksissa. Investointien kasvun ennustetaan hidastuvan selvästi v. 2019, mikä johtuu erityisesti rakennusinvestointien kääntymisestä laskuun. Keskipitkällä aikavälillä kasvu jää alle 1 prosenttiin.

Hyvä suhdannetilanne ja menojen kasvua hillitsevät toimet vahvistavat julkisen talouden tasapainon tuntumaan. Myös julkisen talouden velka suhteessa BKT:hen laskee lähivuosina. Julkinen talous alkaa kuitenkin vähitellen heikentyä 2020-luvun alkuvuosina, kun talouskasvu hidastuu ja sopeutustoimet päättyvät. Julkista taloutta heikentää väestön ikääntyminen, joka kasvattaa eläke-, terveys- ja hoivamenoja.

Maailmantalouden nopeimman kasvun vaihe on tältä erää ohi ja kasvu hidastuu lähivuosina. Tavanomaisen suhdannekierron ohella syynä on myös keskeisten talouksien välisten kauppakonfliktien osittainen toteutuminen. Maailmankaupan kasvu hidastuu kaupan esteiden seurauksena nopeasti 3,5 prosenttiin ennustejakson lopulla. Euroalueen näkymät ovat heikentyneet kuluvan vuoden aikana. Erityisesti teollisuuden luottamus talouskehitykseen on laskenut. Yhdysvaltojen talous on vahvassa vireessä, mutta talouskasvu hidastuu ennusteperiodilla lähemmäksi potentiaalista kasvua.

Suomen BKT kasvoi VM:n ennusteen mukaan 2,5 % v. 2018, joten vuodesta 2017 näyttää muodostuvan tämän suhdannenousun nopein kasvuvaihe. Teollisuusyritysten tuotanto-odotukset ovat jo maltillistuneet ja kasvun esteet yleistyneet, työvoiman saatavuusongelmat ovat lisääntyneet rakennustoiminnassa sekä palvelualoilla ja myönnettyjen rakennuslupien määrä on kääntynyt laskuun.

Vuonna 2019 Suomen BKT:n kasvu hidastuu 1,5 prosenttiin. Maailmankaupan kasvu hidastuu kaupan esteiden lisääntyessä, mikä hidastaa viennin kasvua ja näkyy myös investointien odotuksissa. Investointien kasvun ennustetaan hidastuvan selvästi v. 2019, mikä johtuu erityisesti rakennusinvestointien kääntymisestä laskuun. Talouskasvu hidastuu edelleen 1,3 prosenttiin v. 2020.

Kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen kehitys jatkuu nopeana ansiotason nousun kiihtyessä. Inflaation kiihtymisestä huolimatta reaalitulot kasvavat selvästi ja kotitalouksien kulutuksen kasvu nopeutuu v. 2019 edellisvuoteen verrattuna.

(Valtiovarainministeriön julkaisut 31.1.2019: Talousnäkymät ja palkanmuodostus)

Kuntien taloudellinen tilanne

Vuoden 2018 tilinpäätösarviotietojen mukaan Manner-Suomen kuntien ulkoiset toimintakulut olivat 3,3 prosenttia edellistä vuotta suuremmat ja niitä oli yhteensä 36,9 miljardia euroa. Ulkoiset toimintatuotot kasvoivat 4,6 prosenttia 7,5 miljardiin euroon. Toimintakuluja ja -tuottoja kasvattivat osaltaan eräät kirjausmenettelyt kuntien ja kuntayhtymien välisissä palvelujen ostoissa. Toimintakate oli -29,1 miljardia euroa ja se heikkeni 3,4 prosenttia edellisen vuoden tilinpäätöksistä.

Manner-Suomen kuntien verotulot olivat tilinpäätösarvioiden mukaan yhteensä 22,3 miljardia euroa vuonna 2018. Ne vähenivät edellisen vuoden tilinpäätöksiin verrattuna 0,5 prosenttia. Valtionosuuksia kunnat saivat 8,5 miljardia euroa, ja ne vähenivät 0,6 prosenttia. Verotuloista ja valtionosuuksista muodostuva verorahoitus oli asukasta kohden 5 613 euroa. Kuntien yhteenlaskettu vuosikate pieneni edellisestä vuodesta 35,5 prosenttia ja oli 2,1 miljardia euroa. Vuosikate oli tilinpäätösarvioissa negatiivinen 38 kunnalla. Edellisenä vuonna vuosikate oli tilinpäätöstietojen mukaan negatiivinen neljällä kunnalla.

Kuntien arvioiden perusteella niiden yhteenlaskettu lainakanta vuoden 2018 lopussa oli 16,7 miljardia euroa. Asukasta kohden se oli 3 051 euroa.

Lainakanta kasvoi vuotta aikaisemmasta ajankohdasta 3,8 prosenttia. Investointimenoja kunnilla oli vuoden aikana 3,6 miljardia euroa. Kasvua edellisvuodesta oli 3,4 prosenttia.

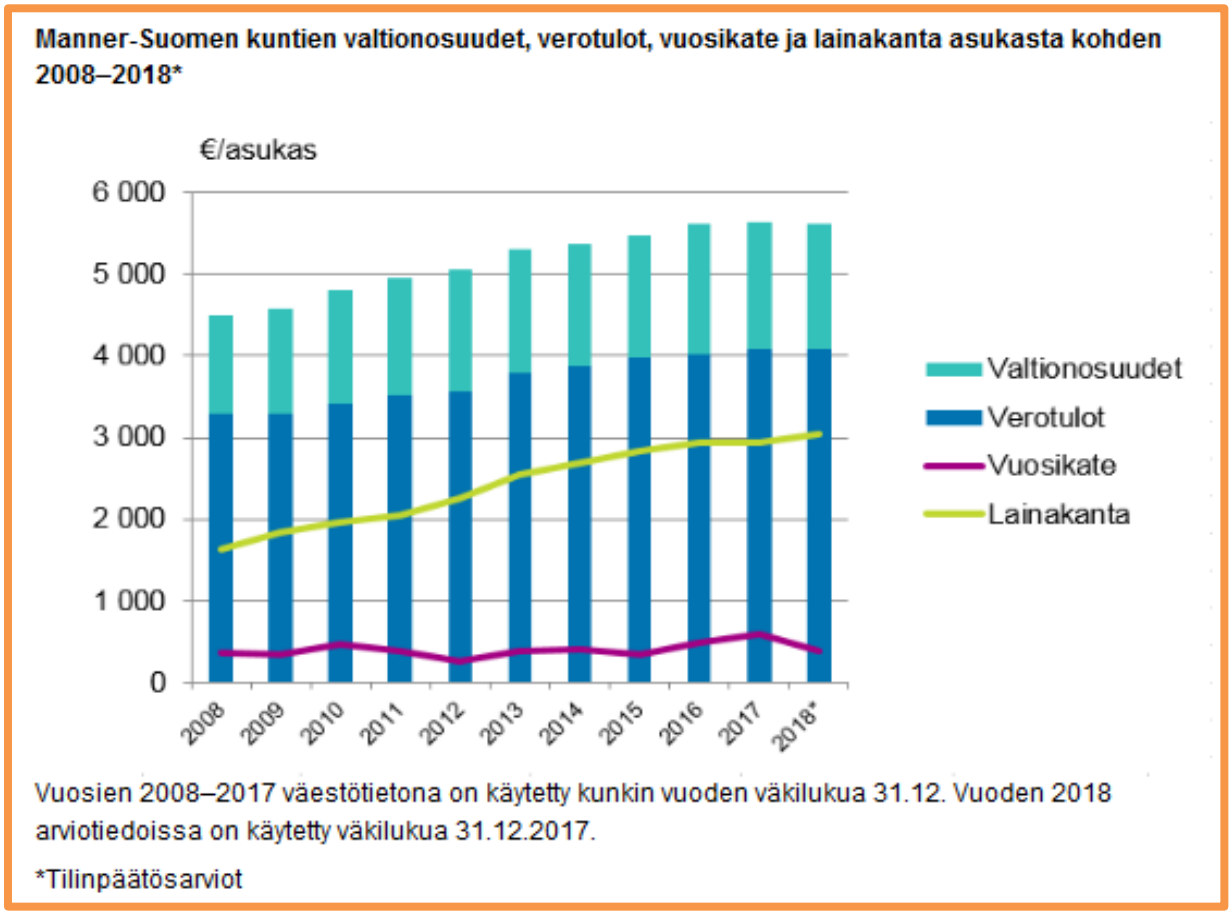

(Tilastokeskus 13.2.2019: Manner-Suomen kunnat arvioivat vuosikatteen heikentyneen vuonna 2018)

Isokyrö

Tilastokeskuksen ennakollinen väestömäärä joulukuun lopussa 2018 on 4.599. Väestörekisterikeskuksen joulukuun 2017 lopun tilastossa Isonkyrön kunnan asukasluku on 4.673 henkilöä, josta naisia oli 2.372 ja miehiä 2.301. Työvoiman määrä joulukuun lopulla 2018 oli 2.079 henkilöä. Seuraavissa kaavioissa esitetään Isonkyrön kunnan väestön sekä työttömien määrän kehitys.

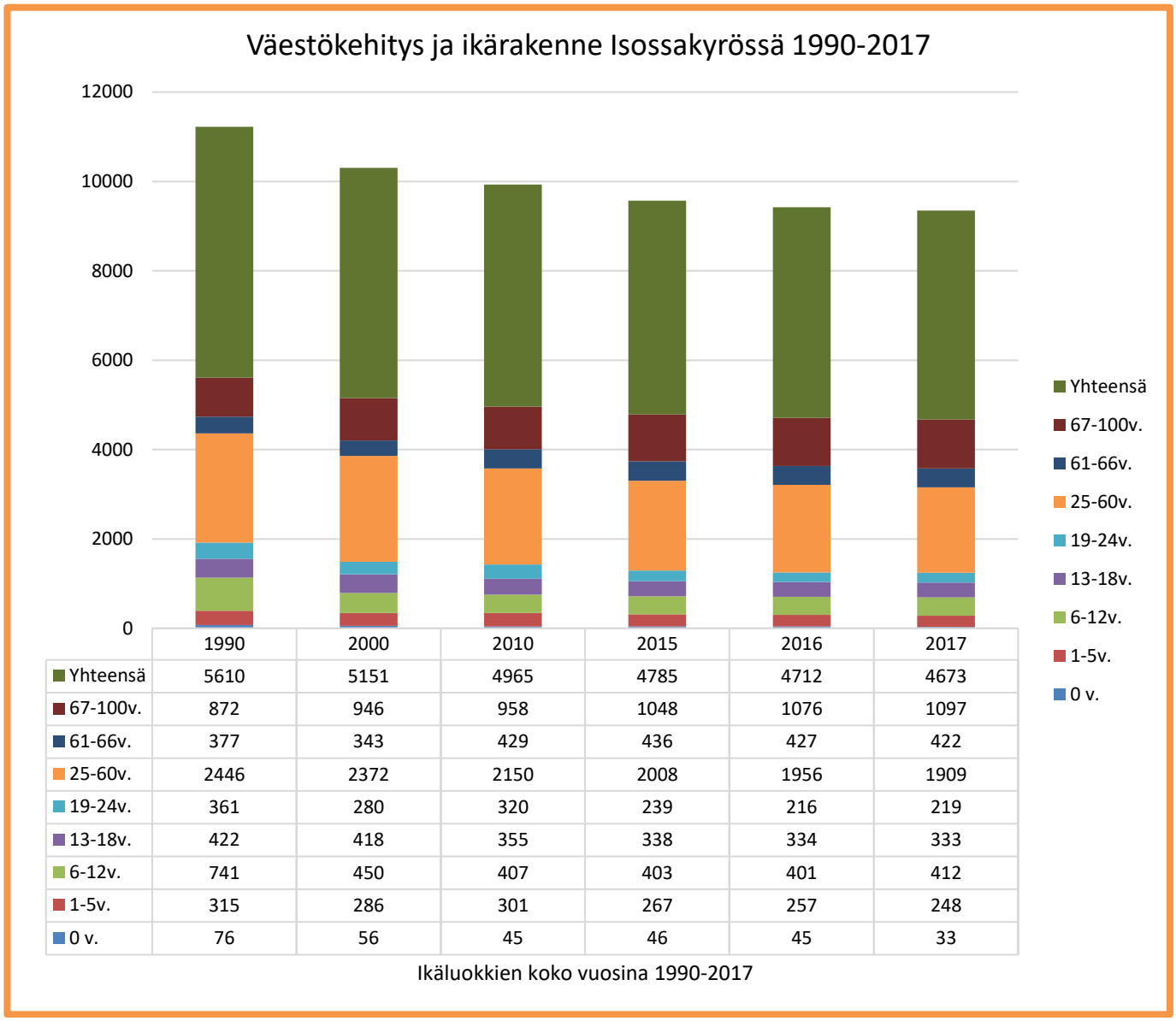

	1990	2000	2010	2015	2016	2017
Yhteensä	5610	5151	4965	4785	4712	4673
67-100v.	872	946	958	1048	1076	1097
61-66v.	377	343	429	436	427	422
25-60v.	2446	2372	2150	2008	1956	1909
19-24v.	361	280	320	239	216	219
13-18v.	422	418	355	338	334	333
6-12v.	741	450	407	403	401	412
1-5v.	315	286	301	267	257	248
0 v.	76	56	45	46	45	33

Ikäluokkien koko vuosina 1990-2017

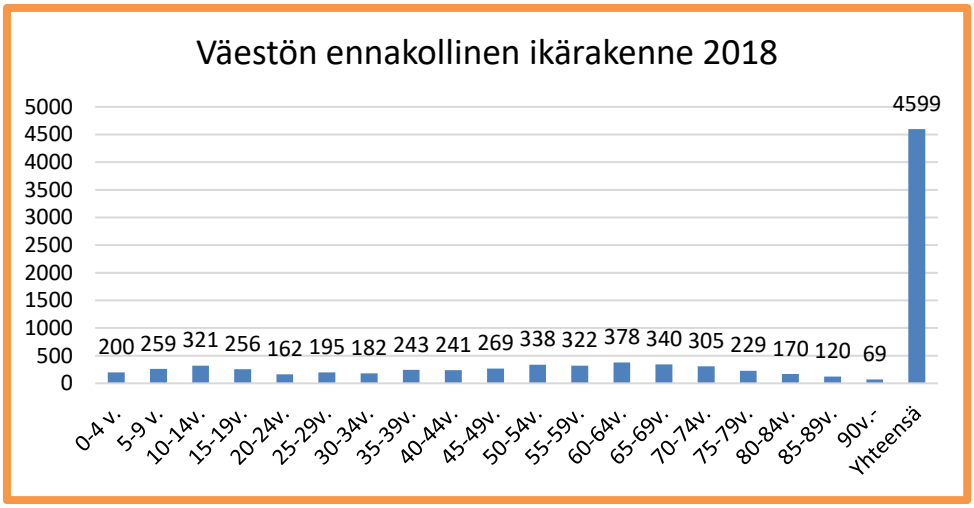

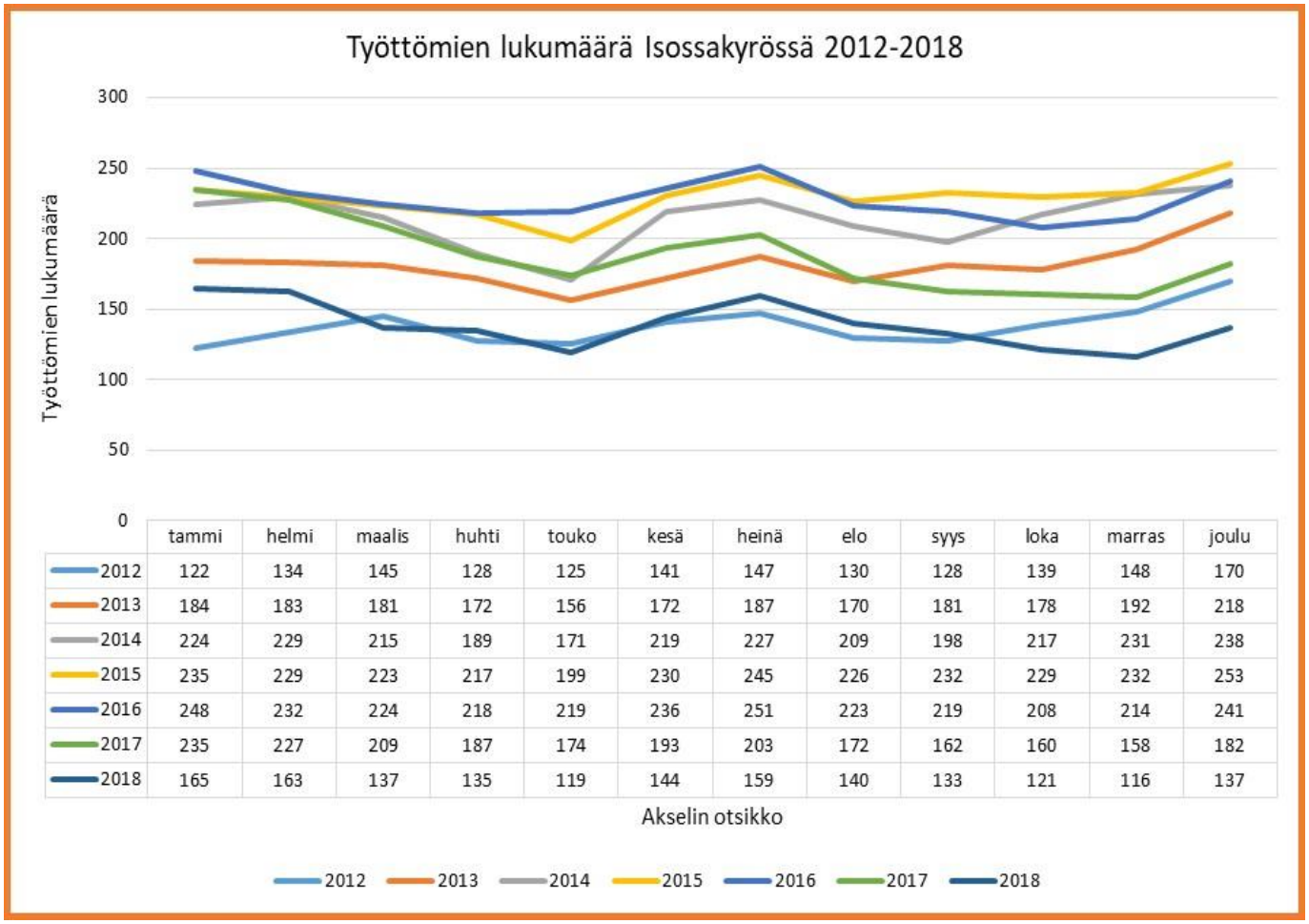

	tammi	helmi	maalis	huhti	touko	kesä	heinä	elo	syys	loka	marras	joulu
2012	122	134	145	128	125	141	147	130	128	139	148	170
2013	184	183	181	172	156	172	187	170	181	178	192	218
2014	224	229	215	189	171	219	227	209	198	217	231	238
2015	235	229	223	217	199	230	245	226	232	229	232	253
2016	248	232	224	218	219	236	251	223	219	208	214	241
2017	235	227	209	187	174	193	203	172	162	160	158	182
2018	165	163	137	135	119	144	159	140	133	121	116	137

4. **Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa**

Isonkyrön kunnan strategia 2025 hyväksyttiin kunnanvaltuustossa kesäkuussa 2016. Kunnanvaltuusto tarkensi strategiaa kokouksessaan 23.5.2017 § 15.

Kunnanvaltuuston 23.5.2017 § 14 hyväksymää hallintosääntöä muutettiin luottamushenkilöiden palkkioiden osalta kunnanvaltuuston kokouksessa 8.11.2018 § 33, muutokset tulivat voimaan 1.1.2019.

Vuonna 2018 Etelä-Pohjanmaalla jatkettiin sote- ja maakunta-alueen valmistelua, johon Isonkyrön kunta osallistui.

Kunnanvaltuusto valitsi 28.9.2017 § 50 kunnanjohtajaksi oikeustieteen maisteri, varatuomari Tero Kankaanpään, joka otti viran vastaan 1.1.2018. Tekninen johtaja sekä kirjasto- ja vapaa-aikatoimenjohtaja vaihtuivat tilinpäätösvuoden aikana.

Isonkyrön kunnanvaltuusto hyväksyi vuoden 2018 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2018–2020 kokouksessaan 9.11.2017 § 55. Talousarvio vuodelle 2018 hyväksyttiin 13.641 euroa ylijäämäisenä.

Talousarvioon 2018 verotuloja arvioitiin kertyvän yhteensä 15,3 miljoonaa euroa vuonna 2018. Arvio tehtiin kunnallisverotulon osalta vuoden 2017 verotulojen perusteella mm. alueen talouskehitystä hiukan ennakoiden. Kunnallisveroa kertyi 755.000 euroa budjetoitua vähemmän erityisesti kiky-sopimuksen lomarahaleikkauksista johtuen, koska vaikutusta ei oltu huomioitu verokorteissa. Kiinteistöveron tuotto toteutui lähes arvioidusti. Yhteisöveroa kertyi 69.000 euroa budjetoitua enemmän.

Em. johtuen verotuloja kertyi yhteensä 690.000 euroa vähemmän kuin talousarviossa budjetoitiin. Valtionosuudet toteutuivat 74.000 euroa budjetoitua paremmin, niitä saatiin 12,9 miljoonaa euroa.

Talousarviovuoden aikana valtuusto hyväksyi kokouksessaan 6.9.2018 seuraavat lisämäärärahaesitykset; § 23 Investointimääräraha 50.000 € jääkiekkokaukalon siirtämisestä aiheutuviin kaukalon alustatyön ja valaistuskuluihin sekä järjestelyihin, § 24 Investointimääräraha 63.000 € ojan-, vesi-, viemäri- ja keskijännitekaapelin siirto- ja rakentamistöiden toteuttamista varten ja § 25 Investointimääräraha 20.000 € Palvelukeskuksen ilmanvaihtosaneerauksen valmiiksi toteuttamista varten.

Tilikauden budjetoitua parempi tulos johtuu pääosin jokaisen palvelualueen menomäärärahojen alittamisesta. Erityisesti tulokseen vaikuttaa terveydenhuollon tehtäväalueen menomäärärahojen alitus. Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon menot olivat n. 930.000 budjetoitua alhaisemmat vuonna 2018. Henkilöstökuluissa sosiaalipalveluiden tehtäväalueen kulut ylittyivät. Budjetointivaiheessa ei ollut vielä tiedossa virka- ja työehtosopimusten korotukset, joista myös tammikuussa 2019 maksettu kertaerä tuli kirjata vuodelle 2018.

Hallintopalveluissa 170.000 euron säästöt syntyivät henkilöstökulujen lisäksi mm. pelastuslaitoksen ja maaseutuhallinnon kulujen budjetoitua alhaisempana toteutumana.

Elinkeinopalveluissa kuluja toteutui 4.000 euroa budjetoitua vähemmän.

Perusturvapalveluissa toimeentuloturvan budjetoitua alhaisemmat menot olivat samansuuruiset kuin sosiaalipalveluiden menomäärärahojen ylitys, joten Terveydenhuollon tehtäväalueen menomäärärahojen alitus, lähes 930.000 euroa parantaa koko kunnan tulosta huomattavasti.

Sivistyspalveluissa toimintatuotot ja toimintakulut alittuivat budjetoidusta. Toimintakulujen alitus 190.000 johtuu pääosin varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen että kansalaisopistotoiminnan budjetoitua alhaisemmasta toteutumasta.

Hyvinvointipalveluissa menomäärärahojen budjetoitua 175.000 euroa alhaisempi toteutuma koostuu lähinnä palveluiden ostoista sekä sisäisistä vuokrista.

Teknisissä palveluissa toimintatuotot toteutuvat 120.000 euroa budjetoitua paremmin pääosin vesihuoltolaitoksen toimintatuotoista johtuen. Toimintakulut olivat 380.000 euroa budjetoitua alhaisemmat, säästöistä 330.000 euroa koostui tukipalveluista, lähinnä kiinteistöjen menoista sekä siivouksesta ja ruokahuollosta.

Kaavoituksen menot olivat 38.000 euroa budjetoitua alhaisemmat vuonna 2018.

Em. lisäksi monilla kustannuspaikoilla on tullut pieniä ylityksiä ja alituksia sekä tuottojen että kulujen osalta.

5. **Kunnan henkilöstö**

Isonkyrön kunnan vuoden 2018 henkilöstökulut olivat 11.601.194,50 euroa (11.479.033,56 euroa vuonna 2017).

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma sekä sosiaalisen median ohje valmistuivat maaliskuussa 2018. Viestintäohje sekä tietosuojaohje hyväksyttiin huhtikuussa 2018. Toimintaohjetta henkilöstöasioissa päivitettiin lokakuussa 2018. Työtyytyväisyyskysely tehtiin henkilöstölle heti vuodenvaihteen jälkeen tammikuussa 2019.

Yhteistoimintatoimikunta kokoontui useasti tilinpäätösvuoden aikana. Tyky-työryhmä kokoontui ideoimaan henkilöstön yhteisiä Tyky-päiviä, jotka toteutettiin kesällä 2018. Tyky-etuudet pidettiin entisellä tasolla. Marraskuussa järjestettiin koko henkilökunnalle vuosijuhla, jossa luovutettiin työmerkkipäivälahjat.

Syntymäpäivä- ja eläkekahvit järjestetään työyksiköissä. Työterveyspalvelut on ostettu 1.1.2017 alkaen Seinäjoen Työterveys Oy:ltä.

Henkilöstöä koskevat tiedot esitetään seuraavissa kaavioissa ja taulukoissa:

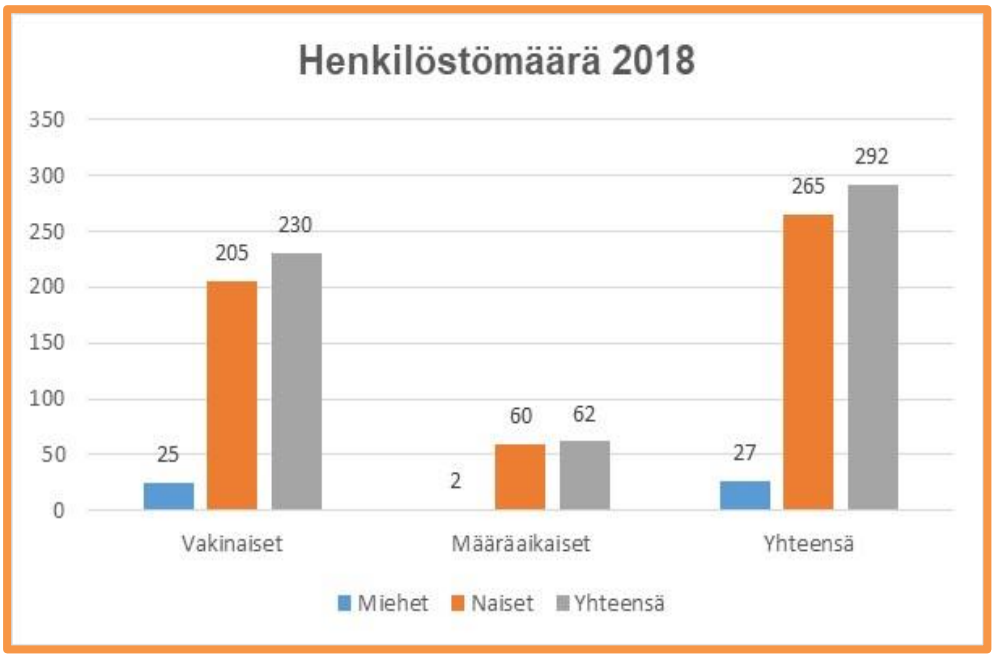

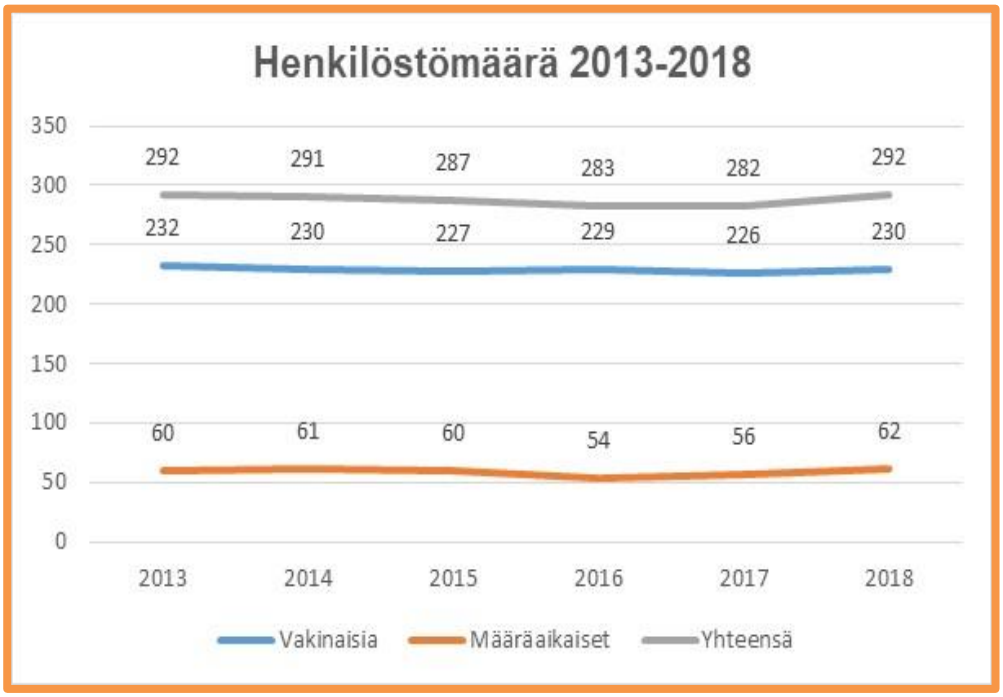

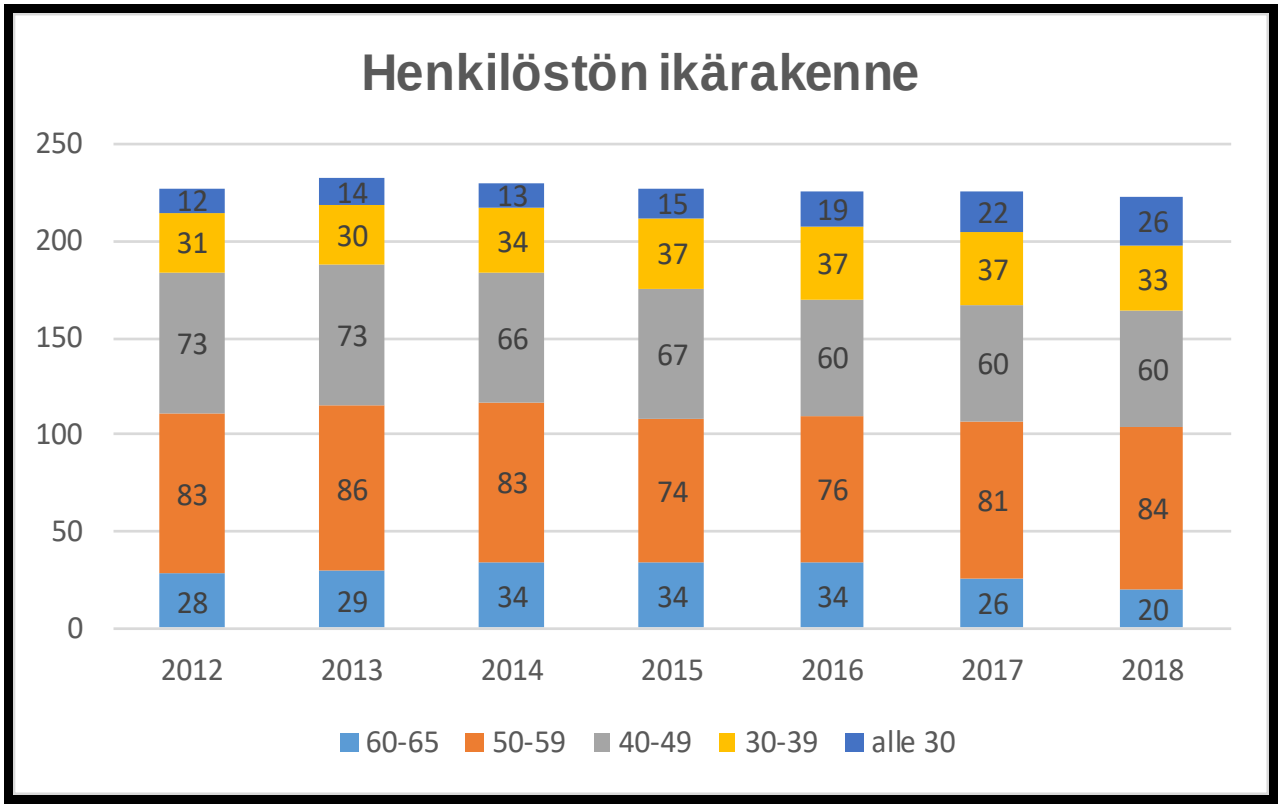

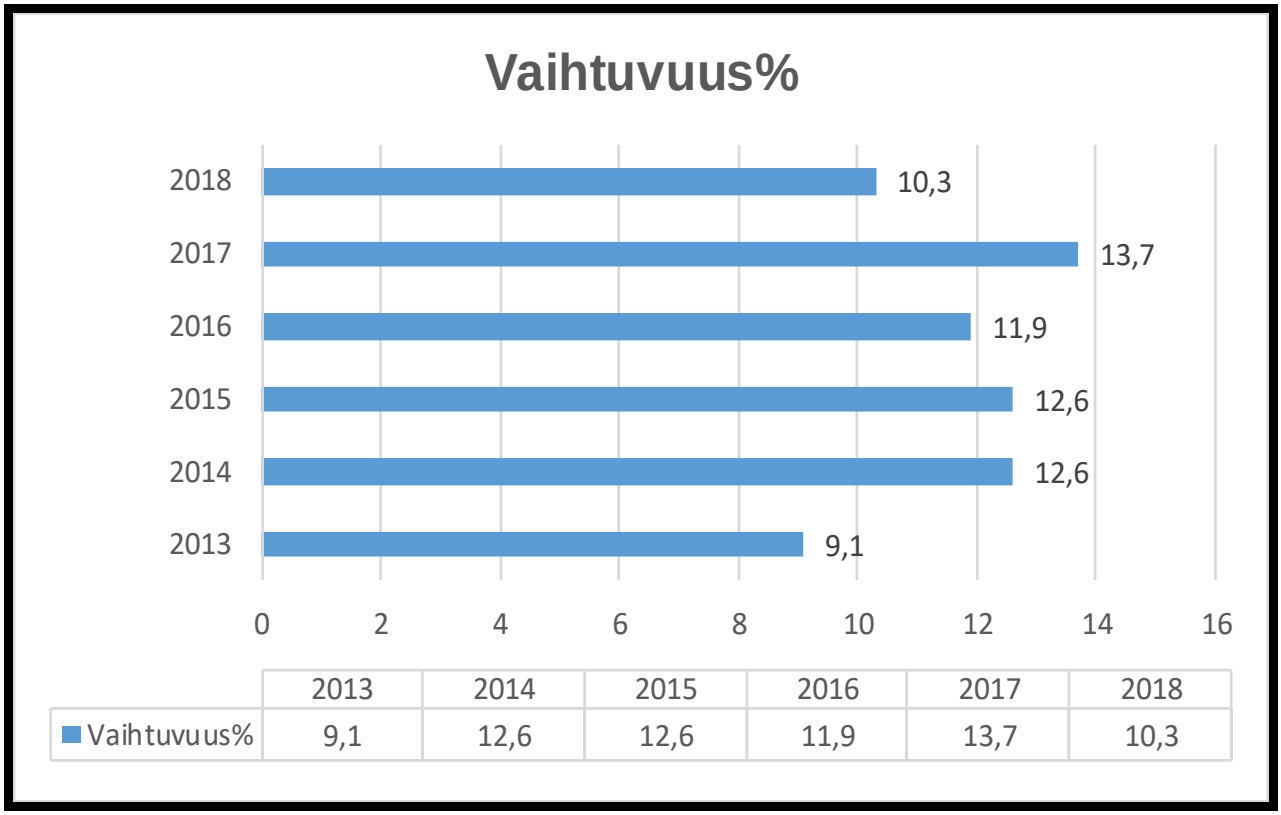

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Vaihtuvuus%	9,1	12,6	12,6	11,9	13,7	10,3

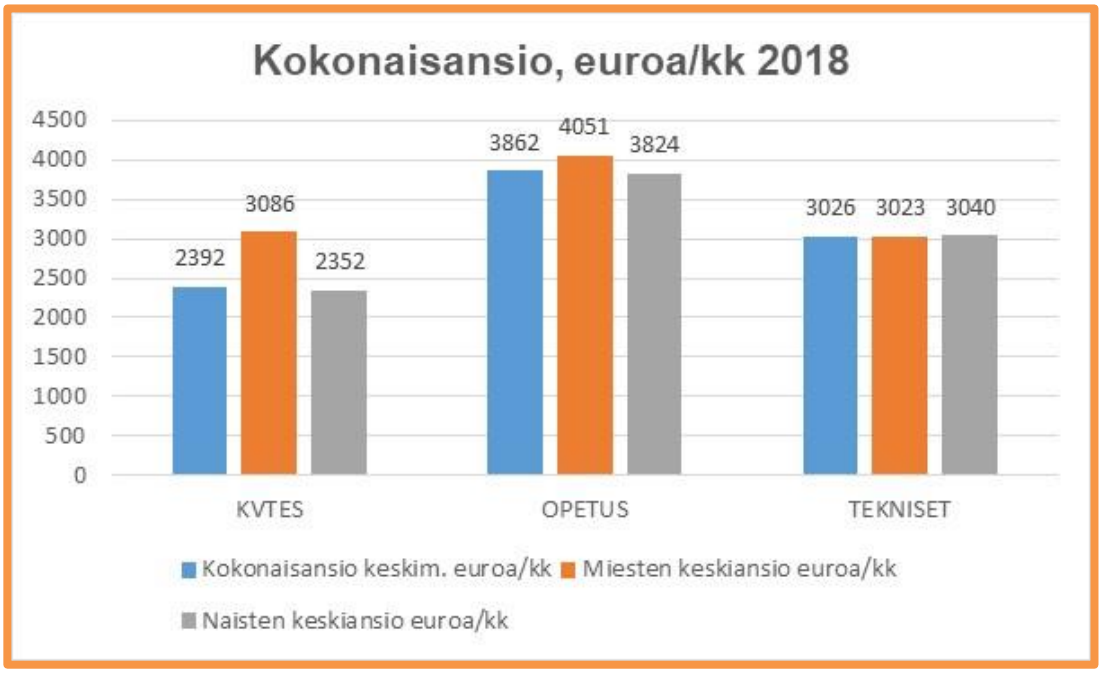

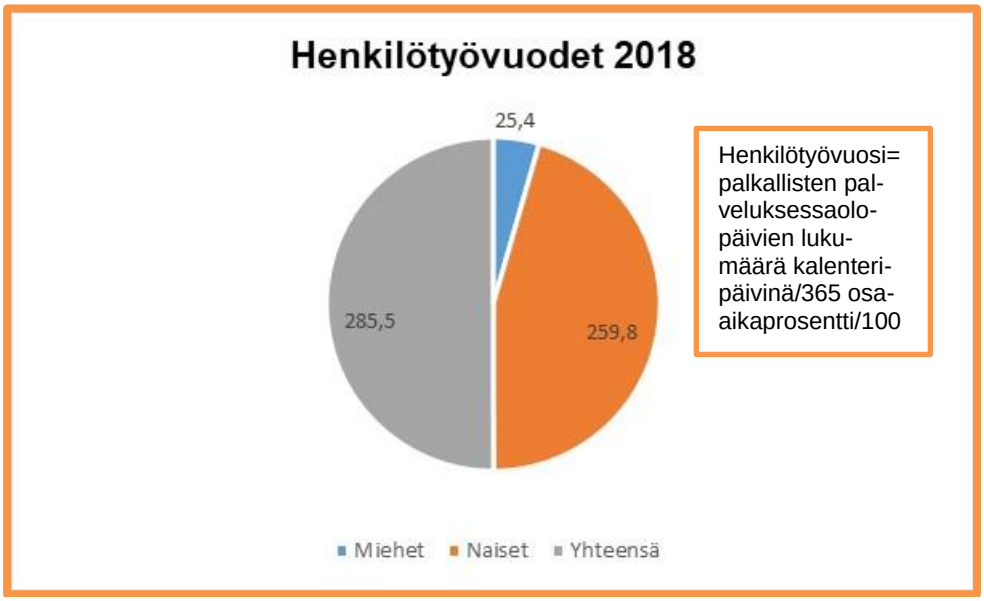

Henkilötyövuosi= palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä/365 osa-aikaprosentti/100

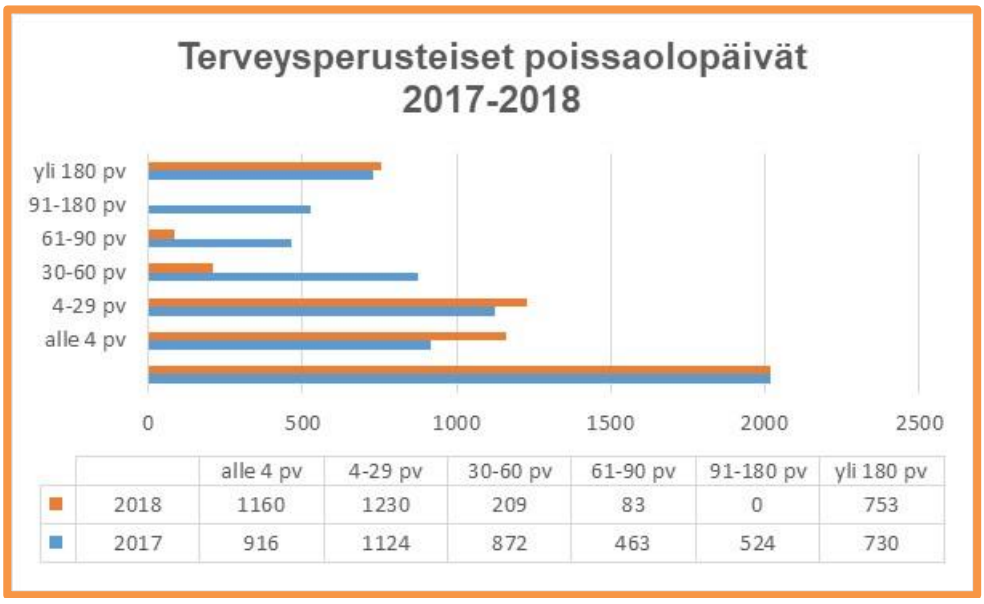

	alle 4 pv	4-29 pv	30-60 pv	61-90 pv	91-180 pv	yli 180 pv
2018	1160	1230	209	83	0	753
2017	916	1124	872	463	524	730

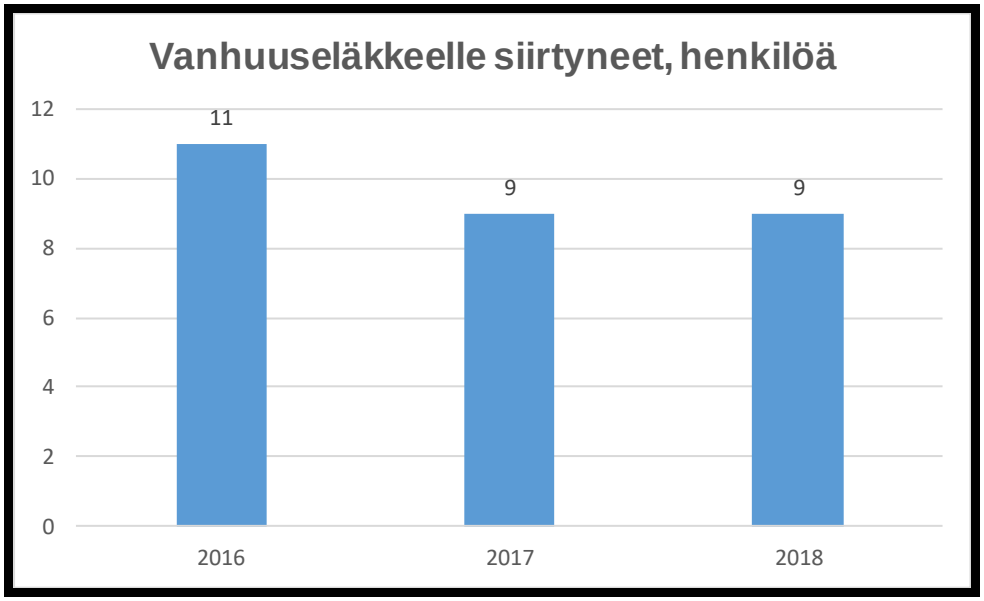

6. **Ympäristötekijät**

Isonkyrön kunnalla ei ole kunnan taloudelliseen tulokseen tai asemaan tai toiminnan kehitykseen vaikuttavia erityisiä ympäristötekijöitä. Hallinto-oikeus ei ole vielä antanut ratkaisuaan viemärilaitoksen toiminta-alueen supistamispäätöksestä.

7. **Muut ei-taloudelliset asiat**

Kirjanpitolain 3a §:n mukaisesta korruption ja lahjonnan torjunnasta sekä ihmisoikeusasioista Isonkyrön kunta huolehtii mm. noudattamalla sisäisen valvonnan ohjetta sekä Kuntaliiton ohjetta vieraanvaraisuudesta, eduista ja lahjoista.

8. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Talousarvio 2019 ja taloussuunnitelma vuosille 2019–2021 laadittiin Kuntaliiton ohjeistuksen mukaan siten, että sote- ja maakuntauudistusta ei huomioitu taloussuunnitelmavuosissa. Tilinpäätöksen valmistumiseen mennessä varmistui, että sote- ja maakuntauudistus ei suunnitellussa aikataulussa toteudu.

Uusien liikuntatilojen rakentaminen sekä yritys- ja asuinalueiden infrastruktuuri tulee vaatimaan kunnalta merkittäviä panostuksia. Tähän on kuitenkin varauduttu pitämällä kunnan velkamäärä alhaisena ja vuosikate hyvällä tasolla.

9. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Kunnan toimintaan vaikuttavat mm. toiminnalliset riskit, rahoitusriskit ja vahinkoriskit. Isonkyrön kunnan merkittävin riski on kunnan taloudellisen tilanteen heikkeneminen mm. valtionosuuksien vähenemisen vuoksi. Riskien toteutuessa vaikutukset kunnan palvelutuotantoon ovat merkittävät.

Palvelutoiminnan sujuvuuteen kohdistuu henkilöstöön liittyviä riskejä. Henkilöstön vähäinen määrä rajoittaa osin varahenkilöjärjestelmän ylläpitoa. Riskiä pyritään vähentämään mm. ostopalvelusopimuksin ja hajauttamalla osaamista. Kasvavat osaamisvaatimukset asettavat haasteita henkilöstön osaamiselle. Eläköityminen ja henkilöstön saatavuus vaikuttavat osaamiseen ja palvelutoiminnan sujuvuuteen. Riskinä on myös riippuvuus kriittisten osaamisalueiden avainhenkilöistä, kuten sosiaalityöntekijöistä sekä sairaanhoitajista. Toiminnallisia riskejä ovat myös tietojärjestelmän toimivuus ja mahdolliset lainsäädännön muutokset. Rahoitusriskinä ovat mm. kunnan maksuvalmiuden ylläpito sekä korkoriskit. Vahinkoriskeihin varaudutaan vakuutuksin. Nykyisellä lainamäärällä korkoriski on kuitenkin vähäinen.

10. Sisäinen valvonta

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Kunnanvaltuusto on 13.10.2014 § 29 hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Riskienhallinnassa noudatetaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjetta (Khall 14.4.2015 § 74). Riskienhallinnan päämääränä on varmistaa toimintojen jatkuvuus ja palvelujen häiriötön tuottaminen. Riskienhallintaa toteutetaan riskien arvioinneilla. Lähtökohtana on ennakkoon arvioida merkittävimmät riskikohteet, ja niihin varautumalla ja ennalta ehkäisevillä toimenpiteillä poistaa ja tai minimoida niiden mahdolliset seuraamukset.

Kunnan toimintaa ohjataan lainsäädännöllä, hallintosäännöllä ja erilaisilla määräyksillä. Lisäksi kunnan henkilökuntaa ohjeistetaan antamalla muita erillisiä ohjeita. Tilinpäätösvuoden lopussa kunnan henkilöstöhallinto ulkoistettiin kuntien ja kuntayhtymien omistamalle Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy:lle, joka hoitaa myös kunnan taloushallinnon.

Toiminnan asian- ja lainmukaisuutta seurataan asioiden valmisteluvaiheessa sekä päätösten täytäntöönpanon yhteydessä. Toimintaa on pääosin toteutettu säännösten, lakien ja päätösten sekä hyvän hallintotavan mukaisesti. Sisäinen valvonta ja siihen liittyvä riskienhallinta on järjestetty ohjeita noudattaen. Esille tulleisiin kehittämistarpeisiin on puututtu. Valvonnassa ei ole havaittu merkittäviä puutteita kuluneella tilikaudella.

Kunnan toimintaa on kehitetty kuntalaisten tarpeisiin perustuen ja talouden tasapainottaminen huomioiden. Suuri osa riskienhallintaa toteutuu toimintaprosesseihin sisällytettävinä päivittäisinä valvontatoimenpiteinä ja varmistuksina. Viran- ja toimenhaltijoiden tehtävät, valtuudet ja vastuut on määritelty hallintosäännössä, delegointipäätöksissä ja esimiehen hyväksymissä tehtävänkuvauksissa. Riskienhallinta on osa esimiehen päivittäisjohtamista. Työnjako hoidetaan ja varmistetaan siten, ettei väärinkäytösten mahdollisuuksia eikä vastuuepäselvyyksiä aiheuttavia työyhdistelmiä synny. Uudet työntekijät perehdytetään

tehtäviinsä ja kunnan toiminnan tavoitteisiin. Kehityskeskustelut käydään vuosittain. Viranhaltijapäätöksistä pidetään päätöspöytäkirjaa. Henkilöstöhallinnon päätöksissä siirrytään sähköisiin päätöksiin vaiheittain. Osaamista on syytä hajauttaa ja varahenkilöjärjestelmää kehittää jatkuvasti.

Toiminnan ja talouden toteutumista on seurattu talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaisin toteutumaraportein, jotka on käsitelty ao. lautakunnassa. Talousarviomuutoksia ei ole tehty valtuustoon nähden sitovalla, tehtäväalueiden tasolla talousarvion käyttötalousosaan. Investointiosan muutokset on esitetty toteutumavertailussa.

Hankinnoissa on käytetty merkittävin osin Vaasan hankintapalvelukeskuksen ja myöhemmin TeeSe Botnia Oy:n kilpailuttamia tavarantoimittajia. Myös KL-Kuntahankinnat Oy:n kilpailuttamia puitesopimuksia on hyödynnetty. Laskujen ja muiden tositteiden hyväksyjät määräytyvät hallintosäännön mukaisesti. Asiatarkastuksesta määrätään talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa. Käteiskassoja hoidetaan asianmukaisesti. Uimahallin, postin ja matkahuollon sekä kirjaston, kunnanviraston neuvonnan ja Palvelukeskus Laurilan ruokalan kassat on tarkastettu säännöllisesti. Tositetarkastuksia tehdään systemaattisesti sekä pistokokein henkilöstöpäätösten ja tilinpidon osalta. Rahoitusriskejä on hallittu ennakoimalla kunnan rahavirtoja maksuvalmiussuunnittelulla sekä hajauttamalla lainojen korkosidonnaisuutta sekä kiinteään että vaihtuvaan korkoon.

Kunnanhallitus on erikseen päättänyt vakuutusperiaatteista 14.4.2015 § 73. Vahinkoriskeihin on varauduttu vakuutuksin. Vakuutukset kilpailutettiin vuonna 2016. Kunnassa on lakisääteisten vakuutukset vahinkojen ja toiminnan keskeytymisen varalta sekä lisäksi myös muita vakuutuksia, mm. tapaturmien varalta. Suurempia vahinkoja ei ole sattunut.

Sisäistä tiedonkulkua on kehitetty mm. pitämällä esimiespalavereita ja työyksikkökohtaisia palavereita. Viestintäohjeet ja sosiaalisen median ohjeet hyväksyttiin tilinpäätösvuonna. Toiminnan kehittämiseksi organisaation sisäistä tiedonkulkua, sisäistä ja ulkoista viestintää sekä dokumentointia on syytä edelleen parantaa mm. tietojärjestelmiä kehittämällä sekä yhtenäistämällä toimintaohjeita edelleen.

Arvio sisäisen valvonnan järjestämisestä sisältyy käyttötalouden tehtäväalueiden toteutumavertailuun.

Tavoitteet on saavutettu riittävällä tasolla sekä toiminnan että talouden näkökulmasta. Toiminta on pääsääntöisesti toteutettu valtuuston hyväksymien määrärahojen puitteissa lautakuntien hyväksymien käyttösuunnitelmien mukaisesti. Toteutumavertailussa on esitetty syitä toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen poikkeamiin. Tekninen lautakunta, sivistyslautakunta ja perusturvalautakunta ovat käsitelleet investointihankkeiden toteutumiset kokouksissaan maaliskuussa 2019.

Päätösten pysyvyys

Kunnanhallitus käsitteli yhden oikaisuvaatimuksen vuonna 2018 ja päätti jättää sen tutkimatta prosessinedellytysten puuttumisen vuoksi.

Perusturvalautakunnassa on käsitelty kaksi oikaisuvaatimusta, joista toinen eteni hallinto-oikeuteen. Lautakunnassa on käsitelty myös muistutus lastensuojeluasiassa. Alkuvuodesta 2018 saadun päätöksen mukaiset lastensuojelun kustannusriita-asian tulot on kirjattu vuodelle 2018, kuten tilinpäätöksessä 2017 todettiin.

Sivistyslautakunnalla ei ole ollut oikaisuvaatimusasioita.

Hyvinvointilautakunnalla ei ole ollut oikaisuvaatimusasioita.

Teknisen lautakunnan päätöksestä 26.11.2015 § 132 on tullut hallinto-oikeuden päätös 13.3.2018, jonka mukaan asia on palautettu uudelleen käsiteltäväksi tekniseen lautakuntaan.

Ympäristölautakunnan päätöksistä koskien velvoitetta liittyä viemäriverkostoon 19.6.2018 § 63 ja 18.9.2018 § 107 on vireillä valitus hallinto-oikeudessa. Lisäksi 11.12.2018 § 141 päätöksestä on valitettu hallinto-oikeuteen. Kyseinen päätös on poistettu lautakunnassa ja annettu vastine hallinto-oikeudelle.

Kyseisestä päätöksen poistamisesta on edelleen tehty oikaisuvaatimus, jonka ympäristölautakunta on hylännyt 22.1.2019 § 8.

Kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta ei ole käytetty vuonna 2018.

11. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelmassa ja toiminnan rahoitusta kuvataan rahoituslaskelmassa sekä niistä johdetuissa tunnusluvuissa. Edellä mainitut sisältyvät tilinpäätöslaskelmiin.

12. Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Kunnan tase ja tunnusluvut sisältyvät tilinpäätöslaskelmiin.

13. Kokonaistulot ja –menot

Kunnan kokonaistulot ja -menot **2018**

(ulk)

TULOT	**€**	**%**	**MENOT**	**€**	**%**
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	**3 771 234**	12,00	Toimintakulut	**28 880 560**	92,54
Verotulot	**14 645 857**	46,60	Valm.omaan käyttöön.-	**0**	0,00
Valtionosuudet	**12 924 361**	41,12	Korkokulut	**16 531**	0,05
Korkotuotot	**7 598**	0,02	Muut rahoituskulut	**6 174**	0,02
Muut rahoitustuotot	**61 579**	0,20	Satunnaiset kulut	**0**	0,00
Satunnaiset tuotot	**0**	0,00	Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät	**0**	0,00	Pakoll.varausten muutos +/-	**0**	0,00
Käyttöom.myyntivoitot -		0,00	Käyttöom.myyntitappiot -	**0**	0,00
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet inv.menoihin	**0**	0,00	Käyttöom.investoinnit	**1 755 240**	5,62
Käyttöomais. myyyntitulot	**21 414**	0,07			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaam.vähennykset	**0**	0,00	Antolainasaam.lisäykset	**0**	0,00
Pa.lainojen lisäys	**0**	0,00	Pa.lainojen vähennys	**550 000**	1,76
La.lainojen lisäys	**0**	0,00	La.lainojen vähennys	**0**	0,00
Oman pääoman lisäykset	**0**	0,00	Oman po:n vähennykset	**0**	0,00
KOKONAISTULOT YHTEENSÄ	**31 432 043**	100,00	**KOKONAISMENOT YHTEENSÄ**	**31 208 505**	100,0

Täsmäytyslaskelma:

Kokonaistulot yhteensä	31 432 043	*Rah.*	*Muut maksuvalm.muutokset*	663 430
Kokonaismenot yhteensä	31 208 505	*lask:*	*Kassavarojen muutos*	886 968
Erotus	223 538		*Summa*	-223 538

14. Kuntakonsernin toiminta ja talous

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
Tytäryhteisöt	Yhdistelty (kpl)	Ei-yhdistelty (kpl)
Yhtiöt		
Kiinteistö-ja asuntoyhtiöt	1	
Kunnall.liiketoimintaa harj.yht.	1	
Muut yhtiöt		
Osuuskunnat		
Yhdistykset		
Säätiöt		
Kuntayhtymät	4	
Osakkuusyhteisöt	4	4
Yhteisyhteisöt	1	
YHTEENSÄ	11	4

Konsernin toiminnan ohjaus

Kunnanvaltuusto hyväksyi konserniohjeet 15.6.2017 § 33. Konserniyhtiöitä koskevat tavoitteet on annettu talousarviossa ja -suunnitelmassa. Kunnan edustajat yhtiökokouksiin on valinnut kunnanhallitus ja se on samalla antanut tarpeellisia ohjeita hallituksen jäsenten valinnasta.

Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Isonkyrön Lämpö Oy

Isonkyrön kunnan talousarviossa 2018 asettamat tavoitteet Isonkyrön Lämpö Oy:lle

- kilpailukykyisen lämmitysenergian tuottaminen ja jakelu keskustaajamassa
- taloudellisen omavaraisuuden kohottaminen pitkällä tähtäimellä
- sijoitetulle pääomalle korkotuotto 1 %
- raportointi kunnanhallitukselle sekä taloussuunnitelma- ja tilinpäätösasiakirjojen toimittaminen

Tavoitteiden toteutuminen

Yhtiön liikevaihto oli 691.190,22 euroa (682.524,05 euroa vuonna 2017) ja tilikauden voitto oli 51.137,28 euroa (37.864,10 euroa vuonna 2017). Yhtiön energian hinta on pidetty kilpailukykyisellä tasolla.

Yhtiön vuoden 2018 lämmönmyynti oli 7,95 GWh (7,88 GWh vuonna 2017). Lämpöenergia tuotettiin lähes kokonaisuudessaan puupohjaisella polttoaineella. Vuoden 2018 aikana laitoksen toimintaa ja tehokkuutta rajoitti todella useat sähkökatkot, joita oli vuoden aikana yli 50 kpl.

Isonkyrön Asuntovuokraus Oy

Isonkyrön kunnan talousarviossa 2018 asettamat tavoitteet Isonkyrön Asuntovuokraus Oy:lle

Isonkyrön Asuntovuokraus Oy tukee kuntaa asuntostrategian toteutuksessa ja tekee yhteistyötä kunnan kanssa rahoitushuollossa, riskien hallinnassa, henkilöstöpolitiikassa ja hankintatoimessa siten, että osakeyhtiössä noudatetaan samoja periaatteita kuin kunnassa. Isonkyrön Asuntovuokraus raportoi kunnanhallitukselle sekä toimittaa kunnalle taloussuunnitelman ja tilinpäätösasiakirjat. Tavoitteena on yhtiön tuloksen kehittäminen, investointikyvyn lisääminen ja omavaraisuusasteen nostaminen.

Isonkyrön Asuntovuokraus Oy:n omistajapoliittisena linjauksena on, että vuokra-asuntojen tarjonta vastaa parhaalla mahdollisella tavalla myös tulevaisuuden vaatimuksia. Kiinteistöjen kunnossapidosta on huolehdittava suunnitelmallisesti. Korjaussuunnitelmasta kunnanhallitus tarvittaessa antaa erillisen ohjeen. Vuokratason määrittelyssä on otettava huomioon rahoitustarpeet ja yleinen vuokrataso sekä mahdollisuuksien mukaan sitoutuneen pääoman korko. Asuntojen määrää ja huoneistorakennetta on tarkasteltava vuosittain. Kiinteistöt tulee vakuuttaa täydestä arvosta, myös keskeytysvahinkojen varalta. Tavoitteena on, että sekä Isonkyrön Asuntovuokraus Oy:n asuntojen että kunnan suoraan omistamien asuntojen käyttöaste on 95 %.

Tavoitteiden toteutuminen

Isonkyrön Asuntovuokraus Oy:n huoneistoissa asui vuoden lopussa 270 asukasta. Asuntojen käyttöaste oli 91,1 %, mikä on 3,7 %-yksikköä edellisvuotta korkeampi. Tilikauden päättymisen jälkeen käyttöaste on pysynyt samalla tasolla. Vapautuneita asuntoja oli 50. Asunnon saaneita ruokakuntia oli 58, joista kuusi yhtiön sisäisiä siirtoja. Tyhjiä asuntoja oli 31.12.2018 yhteensä 14 asuntoa. Vaihtuvuus oli 25 %. Vaihtuvuus on laskenut edellisvuodesta 2 %-yksikön verran.

Yhtiön liikevaihto 1.088.245,84 euroa nousi edellisestä vuodesta käyttöasteen noususta johtuen. Voitto ennen tilinpäätössiirtoja oli 71.839,92 euroa (tappio -16.313,40 euroa vuonna 2017) ja tilikauden tappio -0,37 euroa (-50.139,76 euroa vuonna 2017). Pidätettyjä vuokravakuuksia oli 31.12.2018 yht. 37.593,03 euroa. Kiinteistöjen korjauskulut olivat 202.533,03 euroa vuonna 2018. Kiinteistöihin kohdistuvan lainan määrä oli 2.493.469,07 euroa vuoden lopussa. Lainoja lyhennettiin vuoden aikana yhteensä 273.480,00 euroa. Yhtiön maksuvalmius on ollut hyvä.

Vuoden 2018 aikana eri kohteissa on mm. uusittu autonlämmityspistorasioita, pylväsvaloja, kiinteistöjen lukostoja ja ulko-ovia sekä piha-alueita ja tehty korjausmaalauksia. Asukkaiden vaihtuessa huoneistoissa on tehty huoneistoremontteja.

Kyrönmaan Jätevesi Oy (yhteisyhteisö)

Isonkyrön kunnan talousarviossa 2018 asettamat tavoitteet Kyrönmaan Jätevesi Oy:lle

- lupaehtojen mukaiset puhdistustulokset
- kustannustehokkuuden ylläpitäminen
- sijoitetulle pääomalle korkotuotto 1 %
- raportointi kunnanhallitukselle sekä taloussuunnitelma- ja tilinpäätösasiakirjojen toimittaminen
- toteutetaan Isonkyrön kunnan alueelta tulevien jätevesien mittaaminen kunnan rajalla

Tavoitteiden toteutuminen

Vuoden 2018 aikana puhdistamolla käsiteltiin jätevesiä yhteensä 548.086 m^3. Osakkaiden laskuttamat jätevedet olivat yhteensä 245.631 m^3. Vuotovesien osuus käsitellystä kokonaisuudesta oli n. 55 %.

Puhdistamo on toiminut pääosin lupaehtojen mukaisesti, lukuun ottamatta ammoniumtypen puhdistustehoa, jonka heikkeneminen johtui verkostoon päässeistä vuotovesistä. Ympäristöluvan muutos on vireillä ja alustava päätös lupaehtojen muuttamiselle on saatu.

Yhtiön liikevaihto oli 466.634,98 euroa (441.923,99 euroa vuonna 2017). Tilikauden voitto oli 69,54 euroa (tappio -1.418,71 vuonna 2017).

Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Isonkyrön Lämpö Oy:n energian myyntihinta tullaan pitämään jatkossakin kilpailukykyisenä muihin polttoaineisiin verrattuna. Energian hinta saadaan pysymään kohtuullisella tasolla tehostamalla biopolttoaineiden käyttöä. Myös jatkossa tullaan käyttämään puupohjaisia ja paikallisia polttoaineita. Yhtiön talouden odotetaan jatkavan positiivista kehitystä uuden laitoksen ja kustannustehokkaan toiminnan ansiosta. Pääasioita kannattavuuden ja positiivisen kassavirran jatkamiseksi on kustannustehokkuus, järkevät ja oikea-aikaiset investoinnit sekä nykyisen infrastruktuurin kustannustehokas ylläpito ja huolto. Kaukolämpöverkon lisälaajennuksia etsitään aktiivisesti myös vastaisuudessa. Uusia liittymiä tullaan liittämään verkostoon vuoden 2019 alussa. Lisäksi laajennusvaraukset on tehty mm. VT 18 alituksen putkituksella, jolloin uuden teollisuusalueen kaukolämpöverkosto on mahdollisimman helppo rakentaa. Yhtiön toimintaa ja laitteistoa kehitetään toimintavarmempaan ja tehokkaampaan suuntaan.

Isonkyrön Asuntovuokraus Oy:n toimintaa tullaan uudistamaan ja kehittämään mahdollisuuksien mukaan. Kiinteistöjen korjauksia tehdään vuosittain taloudellisten mahdollisuuksien mukaan. Vuosittain korjauksiin käytettävä summa on n. 300.000 euroa. Yhtiön taloudellinen tila jatkuu hyvänä tulevinakin vuosina, mikäli asuntojen käyttöaste säilyy korkeana. Verotuksessa muodostuva hyllypoisto tulisi huomioida tulevina vuosina tilinpäätöstä tehtäessä. Asuintalovarausta puretaan vuosittain vanhimmasta päästä. Huolimatta lisääntyneestä korjaustoiminnasta, asuintalovarauksen kokonaiskertymä kuitenkin lisääntyy vuosittain.

Kyrönmaan Jätevesi Oy:n jätevedenpuhdistamon energiatehokkuutta ja ympäristöluvan mukaista toimintaa tullaan kehittämään edelleen. Lisäksi huomiota tullaan kiinnittämään laitoksen käytettävyyteen. Puhdistustehokkuuden varmistamiseksi ja seuraamiseksi yhtiölle tullaan hankkimaan prosessimittareita, jotta laitosta pystytään ajamaan mahdollisimman optimaalisesti.

Isonkyrön kuntakonsernin talouden kokonaistilanne edellyttää myös tytäryhtiöiden hyvää tuloksellista toimintaa.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kunnanvaltuusto on 13.10.2014 § 29 hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Kunnanhallitus on 14.4.2015 § 74 hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen. Ko. asiakirjat koskevat myös kuntakonsernin yhtiöitä. Kuntakonsernin tarkastuksesta ja valvonnasta on säännökset konserniohjeessa. Kunnanhallitus antaa ohjeet tytäryhteisöjen hallituksiin valittavista henkilöistä, seuraa niiden toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia yhteisön hallitukselle havaitsemiensa epäkohtien korjaamiseksi. Valtuuston hyväksymässä talousarviossa ja kunnanhallituksen antamissa talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa velvoitetaan tytäryhteisöjen edustajia raportoimaan yhtiön toiminnasta kunnanhallitukselle vuosittain. Tarkastuslautakunnalla on oikeus saada kunnan tytäryhteisöjen toiminnasta ja tilinpäätöksestä selvityksiä niin harkitessaan. Kunnanjohtaja vastaa kuntakonsernin operatiivisesta johtamisesta ja seurannasta.

Konserniohjeen mukaan yhtiön toimitusjohtajan on jo valmisteluvaiheessa hankittava omistajan ennakkokäsitys tehdessään päätöstä konserniohjeessa mainitusta merkittävästä asiasta. Tytäryhteisön hallituksen puheenjohtajan velvollisuutena on valvoa, että ennakkokäsitys on haettu.

Isonkyrön Lämpö Oy:n riskienhallinta tähtää katkeamattomaan lämmöntuotantoon asiakkaalle, tuloskehityksen turvaamiseen sekä maksuvalmiuden ylläpitämiseen ennakoimattomissa ja muuttuvissa tilanteissa. Riskienhallinta, tunnistaminen ja mahdollinen suojautuminen ovat yhtiölle jatkuva prosessi. Toiminnassa on varauduttu mm. kaukolämpöverkon massiiviseen vuotoriskiin, henkilöstöriskeihin, sähkön toimituskeskeytyksiin ja lämmöntuotannon keskeytysriskiin. Verkoston huolto ja kunnossapito on oleellinen osa riskienhallintaa. Korkealla olevat pohjavedet ja ohjaamattomat hulevedet ovat ongelma. Kaava-

alueilla korkealla olevista pohjavesistä pyritään informoimaan kuntaa poistamaan ongelmaa ja mahdollisuuksien mukaan yritetään rakentaa pumppaamoja pitämään kaukolämpöjohdot pohjaveden yläpuolella. Pienen henkilökunnan riskiä pyritään paikkaamaan hyvillä yhteistyökumppaneilla. Sähkön toimituskeskeytys turvataan varasähköntuotantolaitoksella. Laitoksella on käytössä varavoimakone, jolla pystytään varmentamaan lämmöntuotanto sähkökatkoksissa. Lämmöntuotannon keskeytysriskiin on varauduttu siten, että yhtiöllä on oma varakattilalaitos, joka voidaan tarvittaessa liittää kaukolämpöverkostoon useammasta pisteestä. Lisäksi yhteistyökumppaneiden kautta saadaan järjestettyä varavoimaa tarvittaessa.

Isonkyrön Asuntovuokraus Oy:n toiminnan kannalta keskeisiä riskitekijöitä ovat asuntojen vuokraustoiminnan tyhjäkäyttöriskit, rahoitusrakenteesta johtuvat lainoituksen korkoriskit ja kiinteistöjen kuntoon ja korjaukseen liittyvät tekniset riskit. Muut toiminnalliset riskit koskevat lähinnä asukkaiden vuokranmaksukyvyn kehitystä sekä yhtiön organisaatiota. Yhtiön käyttöaste tilikaudella 2018 oli 91,1 prosenttia ja vaihtuvuus 25 prosenttia. Käyttöaste nousi edellisestä vuodesta lähes 4 %. Käyttöasteen lasku on tällä hetkellä yhtiön suurin riski. Lainoituksen korkoriskiä on pyritty pienentämään lainajärjestelyillä. Kiinteistökannan kuntoa seurataan laatimalla kuntoarviota sekä tarkastelemalla kiinteistöjä ja huoneistoja. Tietoja käytetään korjaustoiminnan lähtökohdaksi. Kiinteistöjen samankaltainen ikärakenne muodostaa korjaustoiminnalle haasteen. Korjausvaje on taloudellisesti kohtalainen riski. Riskiä pyritään minimoimaan jatkuvalla korjaustoiminnalla ja nopealla reagoinnilla. Vuokralaisten maksukykyyn vaikuttavat yleiset taloudelliset suhdanteet ja työttömyys. Vuokrarästit pysyvät kohtuudessa nopealla reagoinnilla, tiiviillä seurannalla ja maksusuunnitelmien tekemisellä. Vuokravakuus vaaditaan uusilta vuokralaisilta. Yhtiön toimintaan vaikuttava riski on pieni ja haavoittuva organisaatio. Tähän on varauduttu siirtämällä tietotaitoa työntekijältä toiselle sekä hyvillä yhteistyökumppaneilla, joilta osaamista voidaan tarvittaessa ostaa. Yhtiöllä on vakuutukset, joilla varaudutaan omaisuus-, keskeytys- ja vahinkoriskeihin.

Kyrönmaan Jätevesi Oy:n puhdistamon toimintaa on varmistettu automaation ja prosessin parantamisella. Prosessin toimivuutta ja valvontaa on lisätty kriittisten osuuksien varmistuksella. Lisäksi puhdistamon toimintavarmuutta on lisätty kriittisten komponenttien varaosilla, sekä yleistä varmuutta lisätty mm. yhteistyöllä muiden puhdistamolaitoksien kanssa. Jäteveden puhdistamon toimimattomuuden riski tulee pääosin hulevesien, sekä vuotovesien kapasiteetin ylittävästä osuudesta. Mitoituksen yli menevien jätevesien käsittely saattaa aiheuttaa prosessin seisahtumisen ja sitä kautta riskin jätevesin käsittelemättömyyteen. Riskiä pyritään minimoimaan mahdollisten vuotovesien pääsyn estämisellä jätevesiputkistoon. Sähkön toimituskeskeytykseen on varauduttu siten, että laitoksen yhteistyökumppaneiden kautta on järjestettävissä varavoimaa lyhyellä varoitusajalla.

Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernin tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelmassa ja toiminnan rahoitusta kuvataan rahoituslaskelmassa sekä niistä johdetuissa tunnusluvuissa. Konsernin rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Edellä mainitut sisältyvät konsernitilinpäätöslaskelmiin.

15. Keskeiset liitetiedot

Tilinpäätöksen liitetiedot esitetään kokonaisuudessaan tilinpäätöslaskelmien jälkeen.

16. Tilikauden tuloksen käsittely

Asiaa koskeva sääntely

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tuloslaskelman tulosta ennen varaus- ja rahastosiirtoja. Jos kunnan taseessa on

kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyydestä talouden tasapainottamiseksi. (KuntaL 115 §)

Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallitus esittää tilikauden 2018 tuloksen käsittelystä seuraavaa:

Isonkyrön kunnan taseessa on edellisiltä tilikausilta kertynyttä ylijäämää vuodelta 2018 hyväksytyn tilinpäätöksen jälkeen 9.974.645,92 euroa.

Vuodelta 2018 laadittu tilinpäätös osoittaa tilikauden tulokseksi +1.361.746,54 euroa.

Tilikauden ylijäämä 1.361.746,54 euroa lisätään taseen edellisten tilikausien ylijäämään kuluvan vuoden kirjanpidossa.

Talouden tasapainottaminen

Vaikka Isonkyrön kunnan taseessa on kertynyttä ylijäämää, jatketaan tarkkaa taloudenpitoa edelleen.

TOTEUTUMISVERTAILU

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Toteutumisvertailussa seurataan toiminnallisten tavoitteiden sekä määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumista.

Talousarviossa on sitovia tehtäväalueiden meno-, tulo- ja nettomenomäärärahat. Tämä tarkoittaa sitä, että menomäärärahan käytön edellytyksenä on, että myös arvioidut tulot saadaan. Investoinneissa sitova taso on investointikohteittain menot. Talousarvioon merkityt määrärahat ovat käytettävissä ainoastaan talousarviovuoden aikana.

Tehtäväalueille annetut tavoitteet ovat sitovia tavoitteita sekä mittareina, suoritemäärinä, tunnuslukuina että sanallisina tavoitteina.

Isonkyrön kunnanvaltuusto hyväksyi vuoden 2018 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2018–2020 kokouksessaan 9.11.2017 § 55. Talousarvio vuodelle 2018 hyväksyttiin 13.641 euroa ylijäämäisenä. Vuoden 2018 aikana talousarvion investointiosaan tehdyt muutokset on esitetty investointien toteutumisessa.

Talousarviossa 2018 valtuustoon nähden sitoviin eriin sisältyvät myös sisäiset tulot ja menot, joten toteutumisvertailu esitetään samalla tavalla.

17. Strategisten tavoitteiden toteutuminen

Kunnanvaltuusto hyväksyi toukokuussa 2017 kunnan päivitetyn strategian 2025. Strategian mission mukaan ”Yrittämisen Isokyrö on itsenäinen elinvoimakunta, joka huolehtii asukkaistaan laadukkailla palveluilla sekä mahdollistaa viihtyisän elämisen ja asumisen.” Strategia on jalkautettu palvelulupauksina kunnan eri palvelualueille. Yrittämisen edellytyksiä luodaan kaikilla kunnan palvelualueilla.

Vuoden 2018 ja edellisten vuosien hyvä vuosikate antaa taloudellisen perustan kunnan elinvoiman ja asukkaiden hyvinvoinnin turvaamiseen. Strategian osa-alueisiin sisältyvistä palvelulupauksista tärkeimpinä tilinpäätösvuoden aikana toteutuivat varhaiskasvatuksen palvelusetelin käyttöönotto, uuteen liikuntahalliin saatu valtionavustuspäätös ja hankkeen eteneminen urakoiden hyväksyntään saakka sekä yrittäjyyskasvatuksen laajentuminen osana lukion ja perusasteen opetussuunnitelmaa.

18. Käyttötalouden toteutuminen

Toimielin: Kunnanhallitus

Toiminta-ajatus:
Yleishallinnon ja talouden tehtäviin kuuluvat kunnan yleis-, talous-, henkilöstö- ja tietohallinto sekä lakisääteisten vaalien järjestelytehtävät.
Lakisääteisten vaalien ennakkoäänestyksen, koti- ja laitosäänestyksen ja varsinaisen vaalipäivän äänestyksen käytännön järjestelyt sekä vaaleista tiedottaminen ja vaalihenkilöiden kouluttaminen.
Kunnan luottamustoimielimistä kunnanvaltuusto, tarkastuslautakunta ja kunnanhallitus sekä sen asettamat toimikunnat ja jaostot kuuluvat yleishallinnon ja talouden tehtäväalueelle. Keskeisimpiä tehtäviä ovat kunnanvaltuuston ja -hallituksen asioiden valmistelu ja täytäntöönpano sekä asianhallinta, puhelinvaihteen hoitaminen ja neuvonta, kunnan taloussuunnittelu, kirjanpito, talouden raportointi, tilinpäätöksen laatiminen, ostoreskontra, myyntireskontran yleislaskutus sekä palkanlaskenta, yhteistoiminta ja tietohallinto.
Työterveyshuollon ja tyky-toiminnan sekä kohdentamattomien eläkemenoperusteisten KuEl-maksujen kustannukset on keskistetty yleishallinnon ja talouden tehtäväalueelle.
Tehtäväalueen ostopalveluihin kuuluvat pelastustoimen tehtävät, jotka hankitaan alueelliselta pelastuslaitokselta sekä maaseutuelinkeinoviranomaisenpalvelut, jotka ostetaan Seinäjoen kaupungilta.

Yleishallinto ja talous

Kustannuspaikat 10000-11500, 13100
Tilivelvollinen: Hallintojohtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus (kuntalaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet):
Toimielinten ja palvelualueiden palvelu hallinto-, talous-, henkilöstö-, ja tietohallintoasioissa. Vaalien järjestäminen vaalilain ja säädösten mukaan aikataulussaan.

***Kuntalaisten hyvinvointia koskevien tavoitteiden toteutuminen*:**
Tavoitteet toteutuivat talousarviossa esitetyllä tavalla.

	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Vaikuttavuustavoitteet					
Talousarvio valmistuu ajallaan, viimeistään joulukuussa	viim. 12/2018		viim. 12/2018	11/2018 pääsäänt.	-
Talouden ajantasainen kuukausiraportointi	1/kk		1/kk	1/kk	-
Talouden osavuosikatsaukset tammi-huhti ja tammi-elo	2 kpl/v		2 kpl/v	2 kpl/v	-
Tasekirja valmistuu ajallaan, 31.3. mennessä	viim. 31.3.		viim. 31.3.	khall 26.3.	-
Toimivat tietojärjestelmät, häiriöt yli 60 min	0		0	0	-
2018 Presidentinvaalit, äänestysaktiivisuus suurempi kuin edell. presidentinvaalissa	>73,5 %		>73,5 %	71,9 %	-1,6 %
2018 Maakuntavaalit, äänestysaktiivisuus suurempi kuin kuntavaalissa 2017	>64,8 %		>64,8 %	ei vaaleja	
Henkilöstöä koskevat tavoitteet (hallinto- ja elinkeinopalvelut)					
Kehityskeskusteluiden toteuttaminen 100 %	100 %		100 %	100 %	-
Koulutuspäiviä/hlö (vak.+ määräaik. 31.12.)	2		2	2,8	+0,8

Vaikuttavuus- ja tuotantotavoitteiden toteutuminen ja perustelut:

Yleishallinnon ja talouden vaikuttavuustavoitteet on pääsääntöisesti saavutettu. Talousarvio 2019 valmistui hyvissä ajoin siten, että se hyväksyttiin kunnanvaltuuston veroprosenttikokouksessa. Tilinpäätös 2017 allekirjoitettiin kunnanhallituksessa 26.3.2018. Talouden osavuosikatsaukset ovat valmistuneet ajallaan, kuukausiraportointi viivästyi muutamasti mm. talousarvio- ja tilinpäätöskiireiden vuoksi, loppuvuodesta kuukausiraporttien ajantasaisuuteen kiinnitettiin erityistä huomiota ja raportointi ajantasaistui. Henkilöstöhallinto ulkoistettiin kuntien ja kuntayhtymien omistamalle Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy:lle loppuvuodesta 2018, mikä vähentää henkilöstöriskiä. Maksuvalmius on pidetty hyvänä ja vuonna 2018 ei nostettu uutta lainaa. Kunnan taseeseen ei kerry alijäämää tilikaudelta 2018.

Vaalisalaisuuden turvaamiseksi keskusvaalilautakunta päätti yhdistää Lehmäjoen äänestysalueen ennakkoäänet varsinaisen vaalipäivän ääniin presidentinvaaleissa 2018.

Sisäistä viestintää on kehitetty pitämällä mm. esimiespalavereita ja osastopalavereita säännöllisesti. Viestintäohje ja sosiaalisen median ohje hyväksyttiin alkuvuodesta 2018. Kunnan näkyvyyttä sosiaalisessa mediassa kehitettiin.

Tietojärjestelmät ovat pääsääntöisesti toimineet hyvin ja niissä ei ollut vuonna 2018 yli 60 minuuttia kestäviä häiriöitä. Palvelualueen henkilöstökulut toteutuivat budjetoitua alhaisempana mm. kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen kokouspalkkiokulujen budjetoitua alhaisemman toteutuman vuoksi. Kehityskeskustelut toteutuivat hallinto- ja elinkeinopalveluissa 100 % ja osaston sisäisiä palavereita on pidetty säännöllisesti.

Koulutuksissa on käyty tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan, osa koulutuksista on toteutettu verkkokoulutuksina. Kehityskeskusteluiden ja koulutuspäivien toteutuminen muilla palvelualueilla on esitetty niiden tehtäväalueiden toteutumavertailussa. Keväällä 2018 suoritettiin GDPR:n vaatima tietosuojakoulutus ja otettiin käyttöön sähköinen esityslistojen toimittaminen. Syksyllä otettiin käyttöön taloushallinto-ohjelman uusi versio ja aloitettiin henkilöstöhallinnon sähköistäminen. Joulukuussa järjestettiin Esittelijän ja valmistelijan koulutus kaikille palvelualueille. Henkilökunnan tyky-etuudet pysyivät entisellään. Marraskuussa järjestettiin koko henkilökunnan yhteinen vuosijuhla. Työterveyshuollon palvelut on ostettu 1.1.2017 alkaen Seinäjoen Työterveys Oy:ltä.

Hallintopalveluissa säästöt syntyivät henkilöstökulujen lisäksi mm. pelastuslaitoksen ja maaseutuhallinnon kulujen budjetoitua alhaisempana toteutumana.

Arvio sisäisen valvonnan järjestämisestä:

Sisäinen valvonta on järjestetty asianmukaisesti. Kunnanhallituksen, sen jaoston tai toimikunnan ja viranhaltijoiden päätöksistä ei ole valitettu. Jaoston päätöksestä tehtiin oikaisuvaatimus, joka päätettiin jättää prosessinedellytysten puuttumisen vuoksi tutkimatta. Talous- ja henkilöstöhallinnon tositteet on tarkastettu systemaattisesti sekä pistokokein. Kunnanviraston neuvonnan kassa on tarkastettu säännöllisesti. Kunnan maksuvalmius on pysynyt hyvänä.

Toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen — 01.01.2018 - 31.12.2018

	Budjetti 2018	Bu-muutos 2018	Budjetti + muutos	Toteutuma 2018 01-12	Poikkeama
00000110 Yleishallinto ja talous					
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	**58.000**		**58.000**	**55.919,76**	**2.080,24**
TOIMINTAKULUT	**-1.748.212**		**-1.748.212**	**-1.576.654,42**	**-171.557,58**
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-1.690.212**	**0**	**-1.690.212**	**-1.520.734,66**	**-169.477,34**
VUOSIKATE	-1.690.212	0	-1.690.212	-1.520.734,66	-169.477,34
Poistot ja arvonalentumiset	-41.385		-41.385	-30.964,32	-10.420,68
TILIKAUDEN TULOS	-1.731.597	0	-1.731.597	-1.551.698,98	-179.898,02
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1.731.597	0	-1.731.597	-1.551.698,98	-179.898,02

Toimielin: Elinkeino- ja kaavoitusjaosto

Toiminta-ajatus:
Elinkeinotoimen keskeinen tehtävä on neuvonnan järjestäminen toimiville ja aloittaville yrityksille, tonttitarjonnasta ja infrastruktuurista huolehtiminen sekä hyvän yritysilmaston ylläpito ja kunnan markkinointi sekä matkailun kehittäminen.

Elinkeinopalvelut

Kustannuspaikat 12000–12010
Tilivelvollinen: Kunnanjohtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus (kuntalaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet):
Yritysneuvonnan painopiste on perusneuvonnan lisäksi sukupolven vaihdoksissa ja muissa yritystoiminnan siirroissa toiminnan jatkajalle. Yritysneuvontaa toteutetaan Vasek Oy:n ja Vaasanseudun Matkailu Oy:n avulla. Tonttivarantoa lisätään Tervajoen ja keskustan asemakaavoituksella. Yksityistä palvelutuotantoa vahvistetaan ja valmennetaan toimimaan maakunnan palveluntuottajina. Markkinointia lisätään ja uusia yritysalueita brändätään mm. matkailun, yritys- ja asuntoalueiden mainostauluin. Markkinointistrategia tehdään vuoden 2018 aikana.

Kuntalaisten hyvinvointia koskevien tavoitteiden toteutuminen:
Työllisyystilanne parantui edelleen merkittävästi vuoden aikana. Yrityksiä on pyritty aktivoimaan yritystukien hyödyntämiseen aktiivisella tiedottamisella esim. yritysryhmähankkeiden mahdollisuuksista. Kyrönmaalle on saatu yksi sosiaali- ja terveydenhuollon -alan yritysryhmän kehittämishanke sekä toinen vientivalmiuksien kasvattamiseen tähtäävä yritysryhmähanke on käynnistymässä keväällä 2019. Syyskuussa järjestettiin kunnantalolla VASEK:in 15-vuotis Roadshow. Yritysneuvoja esitteli VASEK:in ajankohtaisia asioita ja yritysneuvontaa elinkeino- ja kaavoitusjaostolle marraskuussa. Yrittäjäjärjestön kanssa helmikuussa järjestetyn yhteistyöpalaverin pohjalta toteutettiin kunnan ja yrittäjäjärjestön LED-taulu valtatien varteen kunnan ja kunnassa toimivien yritysten markkinointia varten. Tonttivarantoa lisättiin keskustan ja Lapinmäen asemakaavoituksella. Tervajoen asemakaavan muutos ja laajennus on kesken. Markkinointistrategia ei valmistunut, mutta työtä jatketaan vuonna 2019.

	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Vaikuttavuustavoitteet					
Isonkyrön työttömyysaste (31.12.)	<9		<9	6,6	-2,4
Yrityskanta	397		397	384	-13
Tuotantotavoitteet					
Yrityskäynnit, omat	20		20	25	+5
Yrityskäynnit, Vasek Oy	200		200	168	-32

Vaikuttavuus- ja tuotantotavoitteiden toteutuminen ja perustelut:
Uusia yrityksiä on perustettu 15 kpl (22 kpl vuonna 2017) ja lakkautettu 20 kpl (30 kpl vuonna 2017). PRH on edelleen jatkanut aktiivisesti toimimattomien yritysten poistamista rekisteristä, mikä selittää osan laskusta (syyskuussa 8 kpl). Vasekin yrityskontakteja on ollut 168 kpl (120 kpl vuonna 2017) 99 eri yritykseen (71 vuonna 2017).

Arvio sisäisen valvonnan järjestämisestä:
Toiminnassa on noudatettu sisäisen valvonnan ohjetta.

EUR

Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2018 - 31.12.2018

	Budjetti 2018	Bu-muutos 2018	Budjetti + muutos	Toteutuma 2018 01-12	Poikkeama
00000120 Elinkeinopalvelut					
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT				10.024,55	-10.024,55
TOIMINTAKULUT	-193.094		-193.094	-188.978,00	-4.116,00
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-193.094	0	-193.094	-178.953,45	-14.140,55
VUOSIKATE	-193.094	0	-193.094	-178.953,45	-14.140,55
TILIKAUDEN TULOS	-193.094	0	-193.094	-178.953,45	-14.140,55
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-193.094	0	-193.094	-178.953,45	-14.140,55

Toimielin: Perusturvalautakunta

Toiminta-ajatus:
Tehtäväalue sisältää perusturvalautakunnan, vanhus- ja vammaisneuvoston työskentelyn. Toiminta-ajatuksena on edistää kuntalaisten sosiaalista ja terveydellistä hyvinvointia sekä järjestää taloudellisesti tarpeen mukaisia palveluja.

Perusturvan hallinto

Kustannuspaikat 30000
Tilivelvollinen: Perusturvajohtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus (kuntalaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet):
Hallinnon tehtävänä on sosiaalipalvelujen ja toimeentuloturvan suunnittelu, ohjaus ja palvelujen kehittäminen sekä vahva yhteistyö perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon toteuttajien kanssa palvelujen suunnittelussa, kehittämisessä sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen yhteensovittamisessa.

Kuntalaisten hyvinvointia koskevien tavoitteiden toteutuminen: Sosiaalipalvelun alueella on tehty rakennemuutoksia palvelujen tarjonnan ja kustannustehokkuuden parantamiseksi.

	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Vaikuttavuustavoitteet					
Päätöksen pitävyyttä oikeusasteissa seurataan toteutuvat 99%	99	0	99	99	0
Yksityisten sosiaalipalvelujen tuottajien määrä Isossakyrössä.	25	0	25	33	+8
Henkilöstöä koskevat tavoitteet					
Kehityskeskustelujen toteutuminen 100%	100	0	100	100	0
Koulutuspäivät/hlö (vak+määräaika 31.12.)	3	0	3	3	0

Vaikuttavuus- ja tuotantotavoitteiden toteutuminen ja perustelut: Henkilöstön täydennyskoulutusta toteutettiin kaikissa toimipisteissä henkilöstön esittämien toiveiden ja tarpeiden mukaisessa laajuudessa. Koulutuspäivissä päästiin tavoitteeseen. Lisäksi palvelukeskuksessa ja kotipalvelussa on ollut useita koulutuksia liittyen EP-Pottiin. Työurien pidentämistä ja työssäjaksamista on tuettu työajanmuutoksilla yhteistyössä työterveyden ja työntekijän kanssa. On osallistuttu Lape-hankkeeseen ja kehitetty perhekeskusmallia Isoonkyröön yhdessä muiden toimijoiden kanssa. E-P:n sote- ja maakuntauudistukseen on osallistuttu sosiaalipalvelujen osalta. Hoitoketjujen toimivuutta on edistetty. Vuonna 2018 käsiteltiin kolme oikaisuvaatimusta ja yksi muistutus perusturvalautakunnassa. Vanhusneuvosto kokoontui viisi kertaa ja vammaisneuvosto kerran. Investoinneista EP-Potti ja sähkösänkyjen hankinta ovat toteutuneet.

Arvio sisäisen valvonnan järjestämisestä**:** Sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu puutteita. Sisäistä valvontaa on tehostettu omavalvontasuunnitelmilla, osastopalavereilla, muilla kehittämispalavereilla, ohjeistuksilla sekä päätöksentekokäytäntöihin huomiota kiinnittämällä**.**

EUR

Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2018 - 31.12.2018

	Budjetti 2018	Bu-muutos 2018	Budjetti + muutos	Toteutuma 2018 01-12	Poikkeama
00000300 Perusturvan hallinto					
TULOSLASKELMA					
TOIMINTAKULUT	**-42.634**		**-42.634**	**-42.316,55**	**-317,45**
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-42.634**	**0**	**-42.634**	**-42.316,55**	**-317,45**
VUOSIKATE	-42.634	0	-42.634	-42.316,55	-317,45
Poistot ja arvonalentumiset	-4.500		-4.500	-4.488,38	-11,62
TILIKAUDEN TULOS	-47.134	0	-47.134	-46.804,93	-329,07
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-47.134	0	-47.134	-46.804,93	-329,07

Toimielin: Perusturvalautakunta

***Toiminta-ajatus*:** Sosiaalipalvelujen tehtäväalueeseen kuuluvat: kotipalvelu, asumispalvelut, laitoshoito ja sosiaalityö. Sosiaalipalvelut edistävät ja ylläpitävät asiakkaidensa ja yhteisön sosiaalista turvallisuutta, toimintakykyä, suoriutumista ja osallisuutta. Sosiaalitoimi tuottaa tai järjestää tarpeelliset peruspalvelut tarkoituksen mukaisesti ja taloudellisesti sekä ehkäisee ja vähentää elämänlaatua rajoittavia haittoja ja sosiaalisia riskitekijöitä.

Sosiaalipalvelut

Kustannuspaikat 31110-31510
Tilivelvollinen: Perusturvajohtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus (kuntalaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet):
Perusturvalautakunta vastaa kuntien vastuulle säädettyjen sosiaalipalveluiden järjestämisestä

Kuntalaisten hyvinvointia koskevien tavoitteiden toteutuminen: Kuntien vastuulle säädetyt sosiaalipalvelut on tuotettu lain edellyttämällä tavalla.

	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Vaikuttavuustavoitteet					
Sosiaalipalvelujen määräaikojen toteutuminen:					
• Kiireellisen avun tarve arvioidaan välittömästi, toteutuu 100%	100	0	100	100	0
• Erityistä tukea tarvitsevan avuntarpeen selvitys aloitetaan viimeistään 7.pvänä yhteydenotosta ja selvitys valmistuu 3kk sisällä	7/3	0	7/3	7/3	0
• Palvelutarpeen arvioinnit myös muilla valmistuu 3kk sisällä	3	0	3	3	0
Säännöllisen kotipalvelun piirissä 13% 75-vuotta täyttäneistä	>13	0	>13	13,71	0,71
Omaishoidon tuen piirissä 5% 75-vuotta täyttäneistä	5	0	5	5,1	0,1
Yli 75-vuotiaita tehostetussa palveluasumisessa 5-6%	5	0	5	5.1	0.1
Yli 75-vuotiaista pitkäaikaisessa laitoshoidossa 3%/asiakasmäärä	<3	0	<3	2,0	-1,0
Hoivaosaston käyttöastetavoite 93%	93	0	>93	80,06	-12,94

Vaikuttavuus- ja tuotantotavoitteiden toteutuminen ja perustelut: Työntekijät ovat osallistuneet erilaisiin ryhmiin liittyen Sote- ja maakuntauudistukseen. Perhekeskusmallia on rakennettu yhteistyössä kunnan eri hallintokuntien, terveydenhuollon, poliisin, seurakunnan ja MLL:n kanssa. Isossakyrössä yhteistyö eri hallintoalojen kanssa toimii hyvin. Tämä mahdollistaa paremmin myös varhaisen puuttumisen. Sosiaalipalveluissa on pysytty lain määräämissä määräajoissa paitsi lastensuojelun osalta. Lastensuojeluun on palkattu vuoden aikana työapua lisääntyneen työmäärän vuoksi. Lapsi- ja perhepalveluun ilmoituksia tuli 165, työmäärä yhdelle työntekijälle on liikaa. Vuoden aikana pariin otteeseen palkattiinkin työapua tähän tilanteeseen. Omaishoidontuensaajia on ollut keskimäärin 61/kk. Omaishoitotuen ns. jonoa ei ole. Omaishoitajien tukena on ollut iltapäivä Kaffila tapaamiset ja omaishoitajien valmennus. Kotipalvelua saivat kaikki sitä hakeneet ja sitä tarvitsevat ikäihmiset. Koneellinen lääkejakelu aloitettiin kotipalvelussa ja palvelukodilla. Hakemuksia palvelukotiin tuli yhteensä 29. Palvelukotiin tehtiin yhteensä 17 myönteistä päätöstä. Palvelukodissa on myös alle 75-vuotiaita asukkaita. Palvelukotiin ei ole jonoa. Kotiinpäin tehtävässä työssä on onnistuttu siltä osin, että laitoshoidossa jäätiin alle reilusti alle tavoitteen. Lisäksi jo tehostetun asumispaikan saaneita on saatu kotiutettua takaisin omaan asuntoon. Hoivaosaston kuormitusaste jäi tavoitteesta. Hoivaosastolla on kahden ja kolmen hengen huoneita, joihin ei voi laittaa eri sukupuolta olevia asiakkaita ja asiakkaiden sairaus voi myös rajoittaa sitä, voiko huoneessa olla toista asiakasta. Hoivaosaston tilannetta pohdittiin kunnanhallituksen asettamassa toimikunnassa. Tilanteeseen ei tehty muutosta vaan kunnanhallitus päätti, että se jatkaa asian käsittelyä, kun ns. maakunta- ja sote -järjestämislakipaketti on hyväksytty ja tullut voimaan. Ikäihmisten palvelujen odotusaikojen seuranta julkaistiin kaksi kertaa vuodessa. Lastensuojelussa tehtiin kaksi kiireellistä sekä kaksi avohuollon sijoitusta. Huolto, tapaamiset ja elatusasiat saatiin pääsääntöisesti neuvoteltua lastenvalvojan luona. Huomioitavaa se, että neuvottelutilanteista on tullut entistä haasteellisempia. Lastenvalvojaohjelma on hankittu. Kokonaisvaltaisella työllä on merkitystä sille, miten asiakkaiden elämäntilanteiden tukemisessa onnistutaan. Lastensuojelun avopuolen menot ylittyivät merkittävästi, asiakasmäärä kasvoi. Loppuvuonna maksettu kertaerä vaikutti toimintakulujen ylitykseen. Sosiaalipalvelujen tuloihin positiivisesti vaikutti se, että yksi lastensuojelun kustannusriita kääntyi Isonkyrön kunnan hyväksi.

Arvio sisäisen valvonnan järjestämisestä:

Sisäisessä valvonnan järjestämisessä ei ole havaittu puutteita. Työntekijöiden kanssa on käyty kehittämiskeskustelut 100%. Uudet työntekijät on perehdytetty tehtäviinsä ja kunnan toiminnan tavoitteisiin. Työntekijöiden kanssa pidetään säännöllisiä kehittämis- ja/tai osastopalavereita. Kustannuspaikkojen vastuuhenkilöt, laskujen asiatarkastajat ja heidän varahenkilöt päätetään vuosittain. Sähköinen työajanseuranta on käytössä. Työntekijöille on päivitetty tehtävänkuvaukset. Kotipalvelussa, palvelukodissa, hoivaosastolla, mielenterveyskuntoutujien päivätoiminnassa ja sosiaalitoimistossa on omavalvontasuunnitelmat. Tietosuojarekisterit on tehty.

EUR

Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2018 - 31.12.2018

	Budjetti 2018	Bu-muutos 2018	Budjetti + muutos	Toteutuma 2018 01-12	Poikkeama
00000311 Sosiaalipalvelut					
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	**1.017.000**		**1.017.000**	**1.194.800,05**	**-177.800,05**
TOIMINTAKULUT	**-7.279.594**		**-7.279.594**	**-7.394.929,79**	**115.335,79**
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-6.262.594**	**0**	**-6.262.594**	**-6.200.129,74**	**-62.464,26**
Rahoitustuotot ja -kulut				-248,08	248,08
VUOSIKATE	-6.262.594	0	-6.262.594	-6.200.377,82	-62.216,18
Poistot ja arvonalentumiset	-5.900		-5.900	-12.744,12	6.844,12
TILIKAUDEN TULOS	-6.268.494	0	-6.268.494	-6.213.121,94	-55.372,06
TILIKAUDEN YLI-/ALIJAAMA	-6.268.494	0	-6.268.494	-6.213.121,94	-55.372,06

Toimielin: Perusturvalautakunta

***Toiminta-ajatus*:** Toimeentuloturvan tehtäväalueeseen kuuluvat: toimeentulotuki, kuntouttava työtoiminta ja Kelalle maksettavat pitkäaikaistyöttömien työmarkkinatukien kuntaosuudet. Toimeentulotuen tarkoituksena on turvata henkilön tai perheen vähintään välttämätön toimeentulo ja edistää itsenäistä selviytymistä.

Toimeentuloturva

Kustannuspaikat 032010, 032011 ja 032012
Tilivelvollinen: Perusturvajohtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus (kuntalaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet):
Tavoitteena on toimeentulotukihakemusten lakisääteisten käsittelyaikojen noudattaminen, tarvittaessa hakemusten täytön opastaminen ja oikeusasteissa kestävien päätösten teko. Tavoitteena on myös etsiä aktiivisesti eri yhteistyötahojen kanssa, erityisesti työvoimaviranomaisten kanssa vaihtoehtoisia ratkaisuja passiivisen toimeentulotuen tilalle.

Kuntalaisten hyvinvointia koskevien tavoitteiden toteutuminen: Toimeentuloturva on tuotettu lain edellyttämällä tavalla

	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Vaikuttavuustavoitteet					
Toimeentulotukipäätökset tehdään 7 arkipäivän sisällä, toteutuu 100%	100	0	100	100	0
Kiireellisissä tilanteissa toimeentulotukipäätös tehdään kahden arkipäivän sisällä yhteydenotosta, toteutuu 100%	100	0	100	100	0
Toimeentulotuki, euroa/asukas	<65	0	<65	57,92	-7,08
Gini-kerroin: tuloeromittari, mitä suurempi Gini-arvo, sitä epätasaisempi tulojako on isokyröläisten keskuudessa (0-100).	25,1	0	25,1	24,1	-1,0
Kunnan osittain maksaman työmarkkinatuen piirissä olevien 300pv- alle 1000 pv työttömänä olleiden määrä pysyy ka alle 20:ssä	<20	0	<20	16	-4
Kunnan osittain maksaman työmarkkinatuen piirissä olevien yli 1000pv työttömänä olleiden määrä pysyy ka alle 17	<17	0	<17	16	-1
Lisäpalkkatukipäätökset	3	0	3	2	-1
Työmarkkinatuen kuntaosuus €/asukas	42	0	42	29,54	-10,46

Vaikuttavuus- ja tuotantotavoitteiden toteutuminen ja perustelut:

Kunnassa täydentävän ja ennaltaehkäisevän toimeentulotukipäätökset on tehty ajallaan. Kunnan maksama ns. sakkoraha Kelalle on laskenut huomattavasti vuonna 2018. Tulosta on tuottanut sosiaalitoimen, Te- toimiston asiantuntijan ja terveydenhuollon välinen yhteistyö. Lisäksi teknisen palvelualueen palkkaama henkilö on toiminut yhdyshenkilönä kuntouttavan työtoiminnan asiakkaiden ja työtehtävien välillä. Työllisyystilanne on myös mennyt parempaan suuntaan. Kuntoutuksen asiakasyhteistyöryhmä on jatkanut toimintaansa. Monialaiset ja aktivointisuunnitelmat tehtiin yhdessä asiakkaan kanssa pyrittiin löytämään vaihtoehtoisia ratkaisuja pitkittyneelle työttömyydelle. Kunnan ja yhdistysten kuntouttavan työtoiminnan kohteiden lisäksi Arpeetiin osoitettiin niin monta kuntouttavaan työtoimintaan oikeutettua kuin sinne voitiin ottaa. Tuloero isokyröläisten välillä on Gini-kertoimen mukaan keskimääräistä pienempi kuin koko maata verrattaessa. Kunnan myöntämää lisäpalkkatukea sai kaksi henkilöä vuonna 2018. Sosiaali-työntekijää työllisti Kelan ja asiakkaiden väliset näkemyserot. Täydentävää toimeentulotukea ei ole käytetty niin paljon kuin sitä varattiin. Kuntouttavan työtoiminnan tuloja on saatu enemmän kuin arvioitiin. Aktivointiaste on ollut kuntouttavan työtoiminnan osalta erinomainen.

Arvio sisäisen valvonnan järjestämisestä: Sisäisessä valvonnassa ei havaittu puutteita. Toimeentulotukeen on lautakunnan hyväksymä ohjeistus.

EUR

Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2018 - 31.12.2018

	Budjetti 2018	Bu-muutos 2018	Budjetti + muutos	Toteutuma 2018 01-12	Poikkeama
00000320 Toimeentuloturva					
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	**10.000**		**10.000**	**29.417,65**	**-19.417,65**
TOIMINTAKULUT	**-366.000**		**-366.000**	**-247.522,05**	**-118.477,95**
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-356.000**	**0**	**-356.000**	**-218.104,40**	**-137.895,60**
VUOSIKATE	-356.000	0	-356.000	-218.104,40	-137.895,60
TILIKAUDEN TULOS	-356.000	0	-356.000	-218.104,40	-137.895,60
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-356.000	0	-356.000	-218.104,40	-137.895,60

Toimielin: Perusturvalautakunta

Toiminta-ajatus: Terveydenhuollon tehtäväalue sisältää perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon. Perusterveydenhuollon palvelut tuottaa Seinäjoen kaupunki ja erikoissairaanhoidon palvelut Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri. Terveydenhuolto edistää ja ylläpitää terveyttä ja toimintakykyä sekä vahvistaa kuntalaisen omaa vastuuta terveyden edistämisessä ja sen ylläpitämisessä kaikissa ikäryhmissä**.**

Terveydenhuolto

Kustannuspaikat 34020, 34030 ja 34110
Tilivelvollinen: Perusturvajohtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus (kuntalaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet):
Perusturvalautakunta seuraa sairaanhoidon ja terveydenhuollon palvelujenkäyttöä ja kehitystä sekä hoidonporrastusta. Varsinaiset toimintaan liittyvät tavoitteet sisältyvät terveyskeskuksen ja sairaalan suunnitelmiin.

Kuntalaisten hyvinvointia koskevien tavoitteiden toteutuminen:

	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Vaikuttavuustavoitteet					
Kelan sairastavuusindeksi	102	0	102	107,01	+5,01
Terveydenhuollon edistämisaktiivisuus (TEA) perusterveydenhuollossa, pistemäärä	73	0	73	69	-4,00
Erikoissairaanhoidon sakkopäivät	0	0	0	0	0
Seuraavat vertailu Isokyrö/kokomaa:					
Perusterveydenhuollon avohuollon kaikki lääkärikäynnit/1000 asukasta	1565	0	1565	1505/1203	-60,00
Aikuisten mtt avohoitokäynnit/1000 18-v täyttänyttä	450	0	450	334,6 /560,5	-115,40
Psykiatrian laitoshoidon hoitopäivät/ 1000 asukasta	100	0	100	140,8 /194,6	+40,80
Psykiatrisen sairaanhoitajan asiakkaita	95	0	95	113	+18

Vaikuttavuus- ja tuotantotavoitteiden toteutuminen ja perustelut:

Sairastavuusindeksi on mennyt yli maan keskiarvon 100, sairastavuus on suurempi viime vuoteen verrattuna. TEA-viisarin mukaan terveydenedistämisaktiivisuus on kuitenkin hieman noussut verrattuna viime vuoteen. Aikuisten mielenterveysavohoidon käyntejä on huomattavasti vähemmän kuin koko maassa keskimäärin. Perusturvan oma psykiatrinen sairaanhoitaja, psykologin palvelut ja hyvä yhteistyö eri tahojen välillä ovat varmasti vaikuttanut tähän asiaan. Psykiatrian laitoshoidon päivät ovat hieman kasvaneet, yksittäiset asiakkaat voivat hoitopäivien määrällä vaikuttaa tähän asiaan. Vuoden aikana tehostettiin edelleen terveyskeskuksen vuodeosastojen ja hoivaosaston yhteistoimintaa siten, että asiakkaiden siirtymistä jatkohoitoon kotikuntaan seurattiin tiiviisti. Kertomusvuonna hoitopäiviä oli Seinäjoen terveyskeskuksen vuodeosastolla 1864 hpv ja vuonna 2017 vastaavasti 2491 hpv. Terveyskeskuksen vuodeosastolla on ollut yli 20 alle 100-vuotiata isokyröläisiä. Erikoissairaanhoidon kokonaiskustannusten muutos edelliseen vuoteen oli -6,1%. Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon menot alittuivat molemmat n. 400 000e. Perusterveydenhuollon osalta suurimmat säästöt syntyivät lääkärinvastaanotosta, hammashoidosta ja terveyskeskus-osastohoidosta. E-P:n sairaanhoitopiirin asiakaspalvelujen ostoista eniten vähennystä verrattuna vuoteen 2017 oli sisätautien ja ortopedian erikoisalalta.

Arvio sisäisen valvonnan järjestämisestä:

Sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu puutteita.

EUR

Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2018 - 31.12.2018

	Budjetti 2018	Bu-muutos 2018	Budjetti + muutos	Toteutuma 2018 01-12	Poikkeama
00000340 Terveydenhuolto					
TULOSLASKELMA					
TOIMINTAKULUT	**-9.778.335**		**-9.778.335**	**-8.852.223,03**	**-926.111,97**
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-9.778.335**	**0**	**-9.778.335**	**-8.852.223,03**	**-926.111,97**
VUOSIKATE	-9.778.335	0	-9.778.335	-8.852.223,03	-926.111,97
Poistot ja arvonalentumiset	-13.000		-13.000	-13.703,74	703,74
TILIKAUDEN TULOS	-9.791.335	0	-9.791.335	-8.865.926,77	-925.408,23
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-9.791.335	0	-9.791.335	-8.865.926,77	-925.408,23

Toimielin: Sivistyslautakunta

***Toiminta-ajatus**:* Sivistyspalveluiden tavoitteena on turvata Isonkyrön kunnan varhaiskasvatuksen ja opetuspalveluja käyttäville lapsille ja nuorille tasavertaiset mahdollisuudet suoriutua jatko-opinnoistaan. Tukea kuntalaisten henkistä kasvua ja hyvinvointia järjestämällä päivähoidon ja koulutuspalvelujen lisäksi aamu- ja iltapäivätoimintaa, hankkimalla musiikki- ja taideopetusta sekä aikuiskoulutuspalveluja.

Varhaiskasvatus ja opetus

Kustannuspaikat: 40000, 31000 - 31033, 40100 - 41110
Tilivelvollinen: Johtava rehtori

Palvelusuunnitelman kuvaus (kuntalaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet):
Sivistyspalvelut luovat edellytykset elinikäiselle oppimiselle ja elämänhallinnalle tuottamalla kuntalaisille laadukkaat varhaiskasvatus-, esiopetus-, perusopetus- ja lukiokoulutuspalvelut. Järjestämällä aamu- ja iltapäivätoimintaa, hankkimalla musiikki- ja taideopetusta, ammatti- ja kansalaisopetusta sekä aikuiskoulutuspalveluja Seinäjoen koulutuskuntayhtymän ja Vaasa-Opiston palvelutarjonnasta.

Kuntalaisten hyvinvointia koskevien tavoitteiden toteutuminen:
Tavoitteet toteutuivat talousarviossa esitetyllä tavalla.

	Alkuperäinen TA 2018	TA muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Vaikuttavuustavoitteet					
- Päiväkoti, kokopäivähoitopaikat /käyttöaste	66/100%		66/100%	68 /103 %	+2 /+3 %
- Ryhmäperhepäivähoitokodit, lukumäärä	5		5	5-8	+1-3
- Ryhmäperhepäivähoitokodit, kokopäivähoitopaikat /käyttöaste	59/100%		59/100%	84 /100 %	+25/100 %
- Kotiperhepäivähoitajat, hlöä	8		8	8	-
- Kotiperhepäivähoito, kokopäivähoitopaikat /käyttöaste	36/100%		36/100%	36 /100 %	-
- Avoin perhetupa, lapsia	25		25	23	-2
- Varhaiskasvatuksen kokopäivähoitopaikan hinta max. €/hoitopaikka	10 500		10 500	10 099	-401
- Avoin perhetupa, paikkahinta max. €/lapsi	1 600		1 600	1 601	+1
- Hinta perusopetuksessa (0-9 ml. erit.op.), max. €/opp.	7 850		7 850	7 340	-510
- Hinta lukio-opinnoissa, €/opisk.	7 800		7 800	7 645	-155
- 60 % oman kunnan ikäluokasta lukioon	60 %		60 %	53 %	-7 %
- Opintojen suorittaminen tavoiteajassa	100 %		100 %	100 %	100 %
- Ammatillisen koulutuksen kuntaosuuksien pysyminen nykyisellä tasolla	100%		100 %	63,2 %	-36,8 %
- Vaasa-Opistolle maksetun kuntaosuuden säilyminen ennallaan	100 %		100 %	64,7	-35,3 %
Henkilöstöä koskevat tavoitteet					
Kehityskeskustelujen toteuttaminen 100 %	100 %		100 %	100 %	-
Varhaiskasvatus: Koulutuspäiviä/hlö (vak.+määräaik. 31.12.)	2		2	2,5	+0,5
Opetus: Koulutuspäiviä lakisääteisten lisäksi /hlö (vak.+määräaik. 31.12.)	1		1	1,4	+,0,4
Tuotantotavoitteet					
- turvallisuus- ja pelastussuunnitelmien päivittäminen ja pelastautumisharjoitukset kaikilla kouluilla väh. kerran lukuvuodessa, varhaiskasvatuksessa vuosittain	100 %		100 %	100 %	-
- Opiston toteutuneet kurssit	100 %		100 %	90 %	-10 %

Vaikuttavuus- ja tuotantotavoitteiden toteutuminen ja perustelut:
Varhaiskasvatussuunnitelmaa on toteutettu tavoitteiden mukaisesti ja henkilökuntaa on koulutettu ja ohjattu sen käyttöönotossa. Varhaiskasvatuksessa on toteutettu kehittämishankkeita yhdessä Laihian kunnan varhaiskasvatuksen ja Isonkyrön kirjaston sekä perusopetuksen kanssa. Kehittämishankkeissa on keskitytty pedagogiseen suunnitteluun ja ohjaamiseen, toiminnan laatuun sekä kielten varhentamiseen niin päiväkodissa kuin kaikissa ryhmiksissäkin sekä perhepäivähoidossa.
Palveluseteli otettiin käyttöön elokuussa 2018 kun Pilke päiväkoti Loikka aloitti toimintansa. Samalla varhaiskasvatuspalvelutarjonta lisääntyi sekä monipuolistui Loikka –päiväkodin liikuntapainotuksen myötä. Sähköisen Daisy -päivähoitosovelluksen käyttö on vakiintunut ja sen toimintoja on kehitetty yhdessä palveluntuottajan kanssa. Kielen varhentamishanketta on toteutettu yhdessä perusopetuksen kanssa.
Perus- ja lukio-opetuksessa opetussuunnitelmat on otettu käyttöön, lukiossa täysimääräisenä ja perusopetuksessa kahdeksanteen luokkaan saakka. Yrittäjyys -valinnaisainetta tarjottiin ensimmäisen kerran yläkoulussa ja ryhmä myös toteutui. Tieto- ja viestintätekniikan käyttöä on lisätty opetuksessa, tarvittavia laitteita hankittu ja henkilökuntaa koulutettu.
Seuraavia kehittämishankkeita on toteutettu: Tutor -opettaja toiminta, jossa joka koululla on tutor – opettajia muiden tukena tieto- ja viestintätekniikan käytössä ja uusissa opetusmenetelmissä. Kerhotoiminta on jatkunut ja tarjonnut oppilaille harrastusmahdollisuuksia. Liikkuva koulu- hankkeessa hankittiin niin välineitä kuin koulutusta ja lisättiin koulupäivän aktiivisuutta. Vuonna 2018 toteutettiin liikuntapainotteinen Erasmus+-hanke. Lisäksi haettiin tiedepainotteista hanketta ja saatiin siihen rahoitus. Erityisopetusta kehitettiin, oppilas- ja opiskelijahuoltoa vahvistettiin ja ennalta ehkäisevää työtä lisättiin mm. perustamalla koulupsykologin virka.

Arvio sisäisen valvonnan järjestämisestä:
Sisäisen valvonnan ohjeita on noudatettu varhaiskasvatuksen ja opetuksen tehtäväalueella.

EUR

Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2018 - 31.12.2018

	Budjetti 2018	Bu-muutos 2018	Budjetti + muutos	Toteutuma 2018 01-12	Poikkeama
00000401 Varhaiskasvatus ja opetus					
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	**550.488**		**550.488**	**496.983,28**	**53.504,72**
TOIMINTAKULUT	**-8.232.195**		**-8.232.195**	**-8.044.585,59**	**-187.609,41**
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-7.681.707**	**0**	**-7.681.707**	**-7.547.602,31**	**-134.104,69**
VUOSIKATE	-7.681.707	0	-7.681.707	-7.547.602,31	-134.104,69
Poistot ja arvonalentumiset	-21.354		-21.354	-21.984,26	630,26
TILIKAUDEN TULOS	-7.703.061	0	-7.703.061	-7.569.586,57	-133.474,43
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-7.703.061	0	-7.703.061	-7.569.586,57	-133.474,43

Toimielin: Sivistyslautakunta

Toiminta-ajatus:
Sivistyspalvelut järjestää kunnan asiointikyydityksen.

Joukkoliikenne

Kustannuspaikat 41210
Tilivelvollinen: Johtava rehtori

Palvelusuunnitelman kuvaus (kuntalaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet): Sivistyspalvelut järjestää asiointikuljetuksia viidellä eri reitillä: Orismalassa, Lehmäjoella, Tervajoella, Tuuralassa ja Naarajoella.

Kuntalaisten hyvinvointia koskevien tavoitteiden toteutuminen:
Sivistyspalvelut edistää kuntalaisten hyvinvointia tarjoamalla kuntalaisille asiointipalveluja.

	Alkuperäinen TA 2018	TA muutokset	Talousavio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Vaikuttavuustavoitteet					
Asiointikyydityksen järjestäminen määrärahojen puitteissa	100 %		100 %	90,6 %	-9,4%

Vaikuttavuus- ja tuotantotavoitteiden toteutuminen ja perustelut:
Asiointikuljetusta järjestetty kaikilla viidellä reitillä kuntalaisten kuljetustarpeet huomioiden.

EUR

Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2018 - 31.12.2018

	Budjetti 2018	Bu-muutos 2018	Budjetti + muutos	Toteutuma 2018 01-12	Poikkeama
00000412 Joukkoliikenne					
TULOSLASKELMA					
TOIMINTAKULUT	**-22.000**		**-22.000**	**-19.930,82**	**-2.069,18**
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-22.000**	**0**	**-22.000**	**-19.930,82**	**-2.069,18**
VUOSIKATE	-22.000	0	-22.000	-19.930,82	-2.069,18
TILIKAUDEN TULOS	-22.000	0	-22.000	-19.930,82	-2.069,18
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-22.000	0	-22.000	-19.930,82	-2.069,18

Toimielin: Hyvinvointilautakunta
Toiminta-ajatus: Hyvinvointilautakunnan tehtävänä on edistää kunnan strategiassa määriteltyjä tavoitteita erityisesti kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisen näkökulmasta sekä vastata kunnan kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluista sekä muusta näistä säädettyjen lakien tarkoittamasta toiminnasta.

Hyvinvointipalvelut

Kustannuspaikat 042000-043120
Tilivelvollinen: Kirjasto- ja vapaa-aikatoimenjohtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus (kuntalaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet):
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut antavat kaikille kuntalaisille tasa-arvoisen mahdollisuuden kirjallisuuden ja kulttuurin harrastamiseen, tiedonhankintaan sekä opiskeluun, mikä vahvistaa henkistä hyvinvointia ja ehkäisee syrjäytymistä.

Hyvinvointipalveluiden tehtävänä on vapaa-aikatoiminnan suunnittelu ja tarjoaminen sekä yhteistyön tekeminen eri tahojen kanssa. Monipuolinen nuorisotyö, terveysliikunnan tukeminen sekä ennaltaehkäisevän ja korjaavan etsivän nuorisotyön tekeminen moniammatillisessa yhteistyössä. Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoiminnan monipuolistaminen ja tukeminen myönnettävillä toiminta-avustuksilla. Koko kunta-alueen huomioiminen palvelujen järjestämisessä.

Isonkyrön nuorisovaltuusto on itsenäinen, poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton toimijataho, johon kuuluu kahdeksan 13-23 -vuotiasta nuorta, jotka ovat kiinnostuneita vaikuttamisesta ja omasta ympäristöstään. Nuorisovaltuusto toimii yhteistyössä nuorten, nuorisopalveluiden ja kunnallisten päättäjien kanssa nuorten elinolojen parantamiseksi. Se tuo myös nuorten mielipiteen julki eri lautakunnissa.

Kuntalaisten hyvinvointia koskevien tavoitteiden toteutuminen:
Kirjaston lainamäärät ovat laskeneet. Tämä on valtakunnallinen ilmiö. Useat sekä aikuiset että lapset ovat siirtyneet lukemaan kirjansa ja lehtensä mobiililaitteilta. Kirjasto on pyrkinyt innostamaan lapsia, nuoria ja aikuisia lukemaan mm. järjestämällä kirjavinkkausta ja lisäämällä kirjaston ja koulun yhteistyötä ja järjestämällä kirjailijavierailuja. Kävijöitä kirjastossa kyllä on riittänyt, sillä yhteistyö varhaiskasvatuksen ja koulun kansa on aktiivista. Yhteispalvelupisteen toiminta on aktiivista ja Kelan asiakkaat työllistävät päivittäin. Myös monet järjestöt ja toimijat kokoontuvat kirjastossa viikoittain ja kirjastossa on järjestetty useita tapahtumia myös yhteistyössä järjestöjen kanssa. Kirjasto toimii myös ennakkoäänestyspaikkana ja syksyllä 2018 myös seurakuntavaalien yksi ennakkoäänestyspaikoista sijaitsi kirjastolla. Kirjastoautopalvelujen ostosopimus Laihian kunnan kanssa päättyi 31.12.2018, mutta uusi sopimus solmittiin Seinäjoen kaupungin kanssa ja yhteistyö alkaa heti tammikuussa 2019. Näin saadaan turvattu kirjastoautopalvelut sekä Valtaalan että Kylkkälän koulun oppilaille ja kyläläisille jatkossakin.

AVI:n hankerahoituksilla on myös toimintaa saatu monipuolistettua ja henkilöresursseja lisättyä. Isonkyrön kunnan hallinnoima Luetaan lapsille -hankkeen tiimoilta järjestettiin varhaiskasvatusikäisille ja heidän huoltajilleen sekä hoitajille mm. elokuvareissu Matin Tupaan, jossa mukana oli yhteensä 210 lasta & hoitajaa Laihialta ja Isostakyröstä sekä lasten kasvatuksen ja lukemisen edistämiseen liittyviä luentoja. Hankerahalla oli palkattuna myös ”satutäti”, joka kohtasi ja järjesti satutuokioita perhepäivähoitajien kodeissa, ryhmäperhepäivähoitopaikoissa sekä päiväkodeilla yhteensä 150 kertaa ja läsnä oli yhteensä 340 lasta Laihain ja Isonkyrön kuntien alueella. Isokyröläisten olohuone –hankerahoituksella parannettiin mm. kirjaston akustiikkaa, hankittiin lainaus-palautusautomaatti- ja Hublet-tablettitietokoneita. Kirjojen ja lehtien hankintamäärät saatiin pysymään hyvällä tasolla. Ostotukikirjoina hankittiin mm. luokkasarjoja oppilaitten käyttöön sekä runoteoksia kaikille uusille isokyröläisille vauvaperheille. Eepos-kimppa yhteistyö on vakiinnuttanut asemansa ja asiakkaat ovat olleet tyytyväisiä nopeaan palveluun ja laajaan valikoimaan.

Kulttuuritoimi järjesti yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa monia erilaisia tapahtumia kuten konsertteja. Suurimpana kuukauden kestävät lastenkulttuuriviikot saivat väen jälleen runsaslukuisina liikkeelle. Vuosittaisia avustuksia jaettiin kulttuuritapahtumien tuottamiseen jne. toimintaan.

Myös nuoriso- ja liikuntatoimen resursseja on saatu hetkellisesti lisättyä AVI:n Kerhohankkeen avulla. On pystytty järjestämään iltapäiviin ja iltoihin sijoittuvia kerhoja, kuten kokkikerho, valokuvauskerho ja potkunyrkkeilyä. Kokkikerho on ollut hyvin suosittu ja kaikki ryhmät ovat olleet täynnä. Kerhoissa on ammattilaisen johdolla sekä leivottu että kokkailtu ahkerasti.
Vapaa-aikatoimen henkilövaihdokset ja tilojen ahtaus ovat aiheuttaneet haasteita. Tähän toivotaan tulevina vuosina parannusta. Haasteista huolimatta perustoiminnat jatkuivat lähes ennallaan. Erilaisia liikuntatapahtumia kuten Kyrönmaa kuntoilee ja kunnan moniottelu on järjestetty. Avustuksia jaettiin useille liikuntaa ja nuorisotyötä tarjoaville ja järjestäville seuroille ja yhdistyksille. Liikuntasalien käyttöaste on korkea, salivuorojen tarve erit. liikuntahallissa ylitti tarjonnan.

Nuorisotiloja on pyritty pitämään auki kahtena tai kolmena päivänä viikossa. Nuorisotiloilla kävijät on jaettu alakoululaisten ja yläkoululaisten ryhmiin. Koulupäivystyksiä pyrittiin tekemään viikoittain yhteistyössä seurakunnan nuorisotyöntekijän kanssa. Yhteistyötä seurakunnan kanssa tiivistetty. Syksyllä srk:nnan omat nuorisotilat laitettiin käyttökieltoon, joten myös seurakunta on järjestänyt nuorteniltoja Loma-aikoina järjestetyille retkille ja tapahtumiin on ollut runsaasti osallistujia.

Uiimahallin kävijämäärät nousivat reippaasti. Tähän ovat omalta osaltaan vaikuttaneet uimahallin järjestämät kuntalaisille ilmaiset uintikampanjat tammi- ja elokuulla sekä Laihian uimahallin remontti.
Nuorisovaltuusto on toiminut kuluvana vuonna aktiivisesti ja innokkaasti. He järjestivät mm. runsaasti mediajulkisuuttakin saaneen Pukkilansaari Goes Wild -tapahtuman syyskuun alussa. Tapahtuma keräsi yli 400 nuorta.

Isonkyrön etsivässä nuorisotyössä on tällä hetkellä 22 aktiivista asiakkuutta. Heidän lisäkseen etsivä kohtaa vuosittain kaikki yhdeksäsluokkalaiset, lukion ykkösluokkalaiset ja etsivä on mukana myös vuosittain kutsunnoissa. Etsivässä nuorisotyössä ei tehty enää parityötä Laihian kanssa vaan Isonkyrön etsivä toimii oman kunnan alueella itsenäisesti yhteistyössä koulutoimen, nuorisotoimen, sosiaalitoimen, mielenterveystyön, Arpeetin ja TE-toimiston kanssa. Tämä toimintamalli on todettu tulokselliseksi ja toimivaksi kuvioksi.

	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Vaikuttavuustavoitteet					
lainamäärä/vuosi	87 500		87 500	78 051	-9 749
lainamäärä/asukas	18,3		18,3	16,7	- 1,6
kirjastokäynnit/vuosi (sekä fyysiset että verkkokäynnit)	54 000		54 000	63 926	+9 926
kulttuuritapahtumat/osallistujat hlö	18/1200		18/1200	29/1621	+11/421
liikuntatapahtumat kpl/osallistujat hlö	20/900		20/900	82/1200	+62/300
nuortentapahtumat kpl/osallistujat hlö	150/2500		150/2500	262/3491	+112/991
liikuntasalien vakiovuorot kpl/viikko	100		100	110	+10
liikuntasalien käyttäjämäärät kpl/v	35 000		35 000	37 000	+2 000
uimahallin kävijämäärä hlö	18 000		18 000	18 555	+555
uimahallin tapahtumat	22		22	9	-13
Etsivän nuorisotyön Sovari (sosiaalisen vahvistumisen mittari) – asiakaskyselyn teettäminen	kyllä		kyllä	kyllä	-

Henkilöstöä koskevat tavoitteet					
kehityskeskustelujen toteutuminen	100%		100%	100%	-
Koulutuspäiviä/hlö	2		2	2	-

Vaikuttavuus- ja tuotantotavoitteiden toteutuminen ja perustelut:

Asio -tilavarausohjelmaa ei ole vielä saatu kunnolla hyödynnettyä ja varaajien ohjeistus on ollut puutteellista. Joten tilastotietojen saaminen sen kautta ei ole vielä relevanttia ja ajantasaista.
Mobiilisovelluksen mahdollinen hankinta ulkoilukäyttöön jäi toteutumatta. Tutkitaan vielä mahdollisuutta siitä, miten kunnan internetsivuilla oleva karttaohjelmaa voitaisiin hyödyntää ulkoilussa ja patikkareiteillä.
Uuden liikuntahallin suunnitelmat, rakennuspiirustukset ja urakoitsijat on hyväksytty ja hallin rakentaminen alkaa vuonna 2019.
Talouden osalta toimintatuloja ovat lisänneet hankerahoitukset, joita oli 4 kpl.
Postin ja matkahuollon toiminta on jatkuvassa muutoksessa. Yhteiskunnassa tapahtuvan ihmisten ostokäyttäytymisen myötä myös postin ja matkahuollon työ ja rahavirrat muuttuvat. Matkahuollon osalta lähtevien pakettien määrä on laskenut, koska muutama isompi lähettäjäasiakas on tehnyt noutopalvelusopimuksen paketeilleen ja näin ollen paketit eivät enää kulje meidän matkahuollon kautta. Postilla kirjepostin määrä on vähentynyt, toisaalta taas nettikauppa on vilkastunut ja pakette-ja liikkuu runsaasti. Tulorakenne on muuttunut, koska asiakas maksaa lähetykset ja tilaukset suoraan netissä. Erityisesti postiennakoiden käyttäminen maksutapana on vähentynyt maksutapojen kehittyessä.
Yksittäisistä menoista, joita ei oltu osattu talousarviossa suunnitella, voidaan nostaa esiin uuden kassakaapin hankinta uimahallille ja valkokankaan hankinta ja asennus Pohjankyrön talolle. Kuitenkin ulkoisten menojen osalta säästöjä on syntynyt tarkan taloudenpidon takia.

Arvio sisäisen valvonnan järjestämisestä:

Lautakunnassa on käsitelty osavuosikatsaukset ja ajankohtaiset asiat säännöllisesti.
Kehityskeskusteluissa otettu huomioon hyvinvointipalvelujen lisäksi koko kunnan strategia ja tavoitteet sekä yhteistyö eri sektoreiden välillä.

EUR

Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2018 - 31.12.2018

	Budjetti 2018	Bu-muutos 2018	Budjetti + muutos	Toteutuma 2018 01-12	Poikkeama
00000420 Hyvinvointipalvelut					
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	**425.550**		**425.550**	**375.574,64**	**49.975,36**
TOIMINTAKULUT	**-1.472.180**		**-1.472.180**	**-1.297.295,03**	**-174.884,97**
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-1.046.630**	**0**	**-1.046.630**	**-921.720,39**	**-124.909,61**
Rahoitustuotot ja -kulut				-3.346,55	3.346,55
VUOSIKATE	-1.046.630	0	-1.046.630	-925.066,94	-121.563,06
Poistot ja arvonalentumiset	-4.290		-4.290	-4.288,92	-1,08
TILIKAUDEN TULOS	-1.050.920	0	-1.050.920	-929.355,86	-121.564,14
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1.050.920	0	-1.050.920	-929.355,86	-121.564,14

Toimielin: Tekninen lautakunta

Toiminta-ajatus:
Tehtäväalueelle kuuluvat:
Teknisen toimen taloussuunnittelu ja hallintotehtävät.
Tiehallinnon viranomaistehtävät.
Kunnan rakennushankkeiden, kunnallistekniikan ja tiestön rakennuttaminen.
Kunnan metsäomaisuudesta huolehtiminen.
Keskustan ylijäämämaiden läjitysalueen ylläpito.
Romuajoneuvojen siirrot, haltuun ottaminen ja hävittäminen.
Kunnan omistaman kiinteistöosakeyhtiön isännöinti- ja huoltomiespalvelut.
Kunnan suoraan omistamien asuntojen vuokraus.
Kunnan omistamien viljelysmaiden vuokrauksen hoitaminen

Teknisen toimen hallinto ja kiinteistöt

Kustannuspaikat 50000 - 50510, 54010 - 56010
Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus (kuntalaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet):
Teknisen toimen tavoitteena on tuottaa kuntalaisille tekniset palvelut resurssien sallimissa puitteissa. Huolehtia kunnan omistamien metsien hyvinvoinnista. Suurehkon puuston hakkuun lisäksi huolehditaan nuoren metsän hoidosta. Suljetun kaatopaikan valumien seuranta ja mahdollinen ylläpito. Ylijäämämaiden vastaanottopaikan ylläpito. Tehtäväalueen tavoitteena on vuokrata alueen ihmisille laadukkaita ja viihtyisiä kerros- ja rivitaloasuntoja. Lisäksi tehtäväalueen tavoitteena on vuokrata kunnan omistamia viljelymaita alueen viljelijöille.

Kuntalaisten hyvinvointia koskevien tavoitteiden toteutuminen:
Investointihankkeiden toteutuksessa on huomioitu kuntalaisten tarpeet. Osa tarpeista on lainsäädännön edellyttämiä ja osa kunnan oman harkinnan mukaisesti toteutettuja hankkeita.

	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Vaikuttavuustavoitteet:					
Suljetun kaatopaikan näytteiden laboratoriotutkimusten sallittujen raja-arvojen ylitys, kpl	0 kpl	-	0 kpl	0 kpl	0kpl
Nuoren metsän hoito väh. 20 ha/v	>20 ha/v	-	>20 ha/v	7 ha/v	-13 ha/v
As.vuokrauksen vuokrausaste	>92,5%	-	>92,5 %	91 %	-1,5 %
Kunnan osakeas. vuokrausaste	>90 %	-	>90 %	66,5 %	-23,50 %
Peltojen vuokrausaste	>96 %	-	>96 %	96 %	0%
Henkilöstöä koskevat tavoitteet (tekniset palvelut)					
Kehityskeskustelujen toteuttaminen 100 %	100 %	-	100 %	90 %	-10 %
Koulutuspäiviä/hlö (vak.+määräaik. 31.12.)	2,5	-	2,5	1,7	-0,8
Tuotantotavoitteet					

Vaikuttavuus- ja tuotantotavoitteiden toteutuminen ja perustelut:

Teknisen toimen henkilöstömuutokset ja uudet tehtävät ovat osaltaan vaikuttaneet tavoitteiden toteutumiseen. Tavoitteiden laatijat ja toteuttajat ovat olleet ainakin osin eri henkilöt/toimijat. Tavoitteet on todettu ainakin osittain toiminnan mittaamiseen soveltumattomiksi. Näitä on muutettu vuodelle 2019.

Henkilökunnan koulutukseen on suhtauduttu kannustavasti. Resurssiniukkuus ja henkilöstön vaihtuvuus ovat osaltaan vaikuttaneet koulutuksen tavoitteet alittavaan määrään.

Investointikohteiden rakennuttamistehtäviä on hoidettu kunnan oman henkilöstön toimesta. Asiantuntijapalveluja on ostettu konsulteilta tarpeen mukaan.

Suljetun kaatopaikan valumien seurantaa on jatkettu suunnitelman mukaisesti.
Metsän hoidossa pääpaino on ollut päätehakkuissa ja uusien kaava-alueiden hakkuutöissä. Nuoren metsän hoito ei ole toteutunut tavoitteen mukaisessa laajuudessa. Tähän on suunniteltu toimenpiteitä vuodelle 2019.

Kiinteistöjen ennakoivat huolto- ja korjaustoimenpiteet on toteutettu suunnitelman mukaisesti. Hulevesien hallintasuunnitelman laadinta ei ole toteutunut tavoitteiden mukaisesti mm. em. henkilöstömuutoksista johtuen, suunnitelman laadinta on siirtynyt kuluvalle vuodelle.

Kunnan omistamat vapaat vuokra-asunnot ovat olleet tarjolla vuokralle. Asuntojen kuntoa ja viihtyisyyttä on parannettu peruskorjausten yhteydessä. Vuokrausaste on riippuvainen myös kunnan yleisestä väestökehityksestä, joka on ollut negatiivinen. Valtakunnalliseen tasoon verrattuna vuokrausaste on melko hyvä.

Päätös insinöörin viran perustamisesta on nähty positiivisena signaalina henkilökunnan keskuudessa.

Teknisen toimen hallinto ja kiinteistöt tehtäväalueen toimintakulut on ylittynyt. Palvelualueen sisällä nämä ylitykset muodostuvat kaatopaikka ja jätehuollon, metsänhoidon ja teknisen lautakunnan toimintakuluista. Tehtäväalueen toimintakate ei ylity, koska tuloja on saatu budjetoitua enemmän.

Arvio sisäisen valvonnan järjestämisestä:

Sisäisessä valvonnassa ei ole huomattu puutteita. Toimenpiteiden dokumentoinnissa (esim. työmaakokouksien pöytäkirjat) jonkin verran tarkentamisen varaa. Tähän on nyt pyritty kiinnittämään huomiota.
Tekninen lautakunta on käsitellyt osavuosiraportit kokouksissaan ja talousarvion täytäntöönpanoohjeiden mukaisesti. Lisäksi lautakunnan jäsenille on lähetetty toteumaraportit. Määräaikaiset ja vakinaiset työntekijät on perehdytetty tehtäviinsä. Kehityskeskustelut on pääosin käyty.
Kustannuspaikkojen vastuuhenkilöt, laskujen asiatarkastajat ja varahenkilöt päätetään vuosittain.

EUR

Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2018 - 31.12.2018

	Budjetti 2018	Bu-muutos 2018	Budjetti + muutos	Toteutuma 2018 01-12	Poikkeama
00000500 Teknisen toimen hallinto ja kiinteistöt					
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	**165.672**		**165.672**	**294.861,11**	**-129.189,11**
TOIMINTAKULUT	**-303.521**		**-303.521**	**-329.727,75**	**26.206,75**
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-137.849**	**0**	**-137.849**	**-34.866,64**	**-102.982,36**
Rahoitustuotot ja -kulut				-23,57	23,57
VUOSIKATE	-137.849	0	-137.849	-34.890,21	-102.958,79
Poistot ja arvonalentumiset	-1.995		-1.995	-2.018,59	23,59
TILIKAUDEN TULOS	-139.844	0	-139.844	-36.908,80	-102.935,20
TILIKAUDEN YLI-/ALIJAAMÄ	-139.844	0	-139.844	-36.908,80	-102.935,20

Toimielin: Tekninen lautakunta

Toiminta-ajatus:
Kunnan hoidossa olevien katujen ja liikennealueiden kunnossapito.
Yksityisteiden kunnossapito.

Tieasiat ja liikenneväylät

Kustannuspaikat: 52110 - 52310
Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus (kuntalaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet):
Tehtäväalueen tavoitteena on hoitaa ja ylläpitää kunnan kaavateitä. Lisäksi tehtäväalueen vastuulla on yksityisteitten avustaminen sekä niiden hoito ja kunnossapito hoitosopimusten puitteissa

	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Vaikuttavuustavoitteet:					
Tievalaistuksen lisääminen kunnostamalla tai uusimalla kpl/v	>30 kpl/v		>30 kpl/v	13 kpl/v	-17 kpl/v
Tunnuslukuja:					-
-kaavateitä km	28 km		28 km	26,41 km	-1,60 km
-kevyen liikenteen väyliä km	3 km		3 km	5,33 km	+2,33 km
-hoidettavia yksityisteitä, km	75 km		75 km	75,5 km	+0,5 km
-avustuskelpoisia yksityisteitä, km	45 km		45 km	40 km	-5 km
-yksityisteiden hoito- ja kunnossapitosopimuksia, kpl	31 kpl		31 kpl	28 kpl	-3 kpl

Vaikuttavuus- ja tuotantotavoitteiden toteutuminen ja perustelut:
Tavoitteiden laatijat ja toteuttajat ovat olleet ainakin osin eri henkilöt/toimijat. Tavoitteet on todettu ainakin osittain toiminnan mittaamiseen soveltumattomiksi. Näitä on muutettu vuodelle 2019.

Katuverkoston kunnossapito ja perusparantaminen ovat toteutuneet pääosin suunnitelulla tavalla. Kunnossapidossa ylläpito on toteutettu laadittujen kunnossapitonormien mukaisesti.
Yksityisteiden hoitojärjestelyjen toimivuus ja kustannukset selvittäminen kunnanhallitukselle ei ole toteutunut tavoitteen mukaisesti. Asia on kuluvan vuoden suunnitelmissa. Yksityisteiden avustukset ovat toteutuneet päätösten mukaisesti.

Päätös insinöörin viran perustamisesta on nähty positiivisena signaalina henkilökunnan keskuudessa.

Arvio sisäisen valvonnan järjestämisestä:
Sisäisessä valvonnassa ei ole huomattu puutteita. Toimenpiteiden dokumentoinnissa (esim. urakoiden loppuselvitykset) jonkin verran tarkentamisen varaa. Tähän on nyt pyritty kiinnittämään huomiota.

Tekninen lautakunta on käsitellyt osavuosiraportit kokouksissaan ja talousarvion täytäntöönpanoohjeiden mukaisesti. Lisäksi lautakunnan jäsenille on lähetetty toteumaraportit. Määräaikaiset ja vakinaiset työntekijät on perehdytetty tehtäviinsä. Kehityskeskustelut on pääosin käyty.
Kustannuspaikkojen vastuuhenkilöt, laskujen asiatarkastajat ja varahenkilöt päätetään vuosittain.

EUR

Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2018 - 31.12.2018

	Budjetti 2018	Bu-muutos 2018	Budjetti + muutos	Toteutuma 2018 01-12	Poikkeama
00000520 Tieasiat ja liikenneväylät					
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	**15.000**		**15.000**	**16.814,52**	**-1.814,52**
TOIMINTAKULUT	**-266.249**		**-266.249**	**-265.206,16**	**-1.042,84**
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-251.249**	**0**	**-251.249**	**-248.391,64**	**-2.857,36**
Rahoitustuotot ja -kulut				-5,00	5,00
VUOSIKATE	-251.249	0	-251.249	-248.396,64	-2.852,36
Poistot ja arvonalentumiset	-256.170		-256.170	-252.775,96	-3.394,04
TILIKAUDEN TULOS	-507.419	0	-507.419	-501.172,60	-6.246,40
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-507.419	0	-507.419	-501.172,60	-6.246,40

Toimielin: Tekninen lautakunta

Toiminta-ajatus:
Talousveden tuottaminen ja jakelu sekä jätevesien pois johdattaminen puhdistettavaksi.

Vesihuoltolaitos

Kustannuspaikat: 53010 - 53120
Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus (kuntalaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet):
Tehtäväalueen tavoitteena on aikaansaada laatuvaatimukset täyttävän talousveden katkeamaton jakelu kuluttajille sekä huolehtia jätevesien siirrosta puhdistuslaitokselle

	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Vaikuttavuustavoitteet:					
Talousveden laatupoikkeamat, kpl	0 kpl		0 kpl	0 kpl	0 kpl
Talousveden jakeluhäiriöiden (yli 60 min) määrä, kpl	0 kpl		0 kpl	4 kpl	+4 kpl
Vuotovesien määrä <10%	< 10 %		<10 %	24 %	+14%
Tunnuslukuja:					
Vesijohtoverkoston pituus km	387 km		387 km	403 km	+16 km
Vesijohtoverkostoon liittyneitä	2180 kpl		2180 kpl	2183 kpl	+ 3 kpl
Viemäriverkostoon liittyneitä	1150 kpl		1150 kpl	1093 kpl	- 57 kpl
Laskutettu talousvesi 1000 m3	380		380	339	-41
Talousveden kulutus n. litraa/ asukas/vrk	210 l/as/vrk		210l/as/vrk	188l/as/vrk	-22l/as/vrk
Laskutettu jätevesi, 1000 m3	145		145	142	-3
Tuotantotavoitteet					

Vaikuttavuus- ja tuotantotavoitteiden toteutuminen ja perustelut:

Tavoitteiden laatijat ja toteuttajat ovat olleet ainakin osin eri henkilöt/toimijat. Tavoitteet on todettu ainakin osittain toiminnan mittaamiseen soveltumattomiksi. Näitä on muutettu vuodelle 2019.

Palvelutaso on pääosin pystytty säilyttämään. Jakeluhäiriöt ovat olleet ennakoimattomia (ei suunniteltuja huoltokatkoksia). Näiden arviointi on todella vaikeaa, mutta määrä on kohtuullinen huomioiden vesijohtoverkoston ikä ja huolto- ja korjausresurssit. Vanha vesilaitoksen toimintaa on ylläpidetty ja laadukasta juomaveden toimitusvarmuus on säilynyt kiitettävällä tasolla. Vesihuoltolaitoksen taksoja on tarkistettu keväällä 2018 tavoitteen mukaisesti. Uuden vesilaitoksen suunnittelun loppuun saattaminen ja rakentamisen valmistelu on työllistänyt henkilöstöä.

Viemäriverkostoon on liitetty viemärilaitoksen toiminta-alueella olevia liittämisvelvoitettuja kiinteistöjä. Määräaikainen projekti-insinööri on opastanut kiinteistön omistajia viemäriin liittymisen järjestelyissä. Uhkasakkomenettely on otettu käyttöön suunnitelman mukaisesti, prosessi on edennyt ja jatkuu kuluvalle vuodelle.

Arvio sisäisen valvonnan järjestämisestä:
Sisäisessä valvonnassa ei ole huomattu puutteita.
Tekninen lautakunta on käsitellyt osavuosiraportit kokouksissaan ja talousarvion täytäntöönpanoohjeiden mukaisesti. Lisäksi lautakunnan jäsenille on lähetetty toteumaraportit. Määräaikaiset ja vakinaiset työntekijät on perehdytetty tehtäviinsä. Kehityskeskustelut on pääosin käyty.
Kustannuspaikkojen vastuuhenkilöt, laskujen asiatarkastajat ja varahenkilöt päätetään vuosittain.

EUR

Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2018 - 31.12.2018

	Budjetti 2018	Bu-muutos 2018	Budjetti + muutos	Toteutuma 2018 01-12	Poikkeama
00000530 Vesihuoltolaitos					
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	**966.610**		**966.610**	**1.064.638,22**	**-98.028,22**
TOIMINTAKULUT	**-715.991**		**-715.991**	**-641.396,24**	**-74.594,76**
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**250.619**	**0**	**250.619**	**423.241,98**	**-172.622,98**
Rahoitustuotot ja -kulut	-30.447		-30.447	-21.316,05	-9.130,95
VUOSIKATE	220.172	0	220.172	401.925,93	-181.753,93
Poistot ja arvonalentumiset	-308.530		-308.530	-330.078,47	21.548,47
TILIKAUDEN TULOS	-88.358	0	-88.358	71.847,46	-160.205,46
TILIKAUDEN YLI-/ALIJAAMA	-88.358	0	-88.358	71.847,46	-160.205,46

Toimielin: Tekninen lautakunta

Toiminta-ajatus:
Tukipalveluyksikkö vastaa kunnan rakennusten, puistojen, leikkipuistojen, uimapaikkojen, ulkoliikuntapaikkojen ym. yleisten alueiden kunnossapidosta ja huollosta sekä toimitilojen järjestämisestä ja vuokraamisesta. Kiinteistöjen poistot sisältyvät sisäisiin vuokriin. Lisäksi tukipalveluyksikkö hoitaa kunnan järjestämät ruokahuollon ateriat sekä palvelusopimuksen mukaiset ylläpito- ja perussiivoukset. Tavoitteena on tuottaa palveluja kustannustehokkaasti. Toimintaa ohjaa mm. valtakunnalliset ravitsemussuositukset.

Tukipalvelut

Kustannuspaikat: 59000 - 59650
Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus (kuntalaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet):
Tehtäväalueen vastuulle kuuluu: kiinteistöjen ennakoiva huolto ja kunnossapito, ruokahuollon tuottaminen ja kehittäminen ja kunnan sisäisen siivoustoimen yhtenäistäminen ja kehittäminen

	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Vaikuttavuustavoitteet:					
Kunnan kiinteistöjen käyttöaste > 98 %	>98%	-	>98%	>98%	0
Tappiota tuottavat kiinteistöt 0 kpl	1	-	1	1	0
Tunnusluvut					
Oiva –valvonnassa paras tulos Oivallinen jokaisella 5 keittiöllä (elintarvikevalvontaviranomaisten arvio elintarviketurvallisuudesta), v. 2014-2015 hyvä=toiseksi paras					
v. 2016 neljä hyvää ja yksi oivallinen. 2017-2018 tarkistukset on tehty vain kahdelle valmistuskeittiölle, jolloin tulos oli yksi oivallinen ja yksi hyvä (mittari olisi pitänyt olla 2/2).	5/5	-	5/5	1/2	

Vaikuttavuus- ja tuotantotavoitteiden toteutuminen ja perustelut:

Tappiollinen kiinteistö kotiteollisuusoppilaitos on myyty kuluneen vuoden aikana.

Terveystarkastaja suorittaa Oiva-valvontakäynnit oman suunnitelman mukaisesti. Vuosittainen tarkastus toteutetaan pääsääntöisesti vain valmistuskeittiöissä (koulukeskus ja palvelukeskus). Tänä vuonna tarkastus toteutui vain toisessa valmistuskeittiössä.

Omavalvontasuunnitelmia noudatetaan kaikissa keittiöissä. Ateriamäärien seurantaa on tarkennettu. Henkilöstöä on opastettu ja kannustettu uusiin toimintoihin.

Sote ja maakuntauudistuksen valmisteluissa on osallistuttu kiinteistö-, ruoka- ja siivouspalvelujen osalta.

Kiinteistöhuollon toiminnassa on pystytty pääosin suorittamaan kaikki talousarvion sisältämät toimenpiteet. Suunnitelman mukaisten rakennusten käyttövesiputkistoja on uusittu talousarvion mukaisesti. Kiinteistöjen ylläpidossa on huomioitu rakennuksen käyttötarkoitus ja sisäilman laatu kiinteistön tekniikan sallimissa rajoissa.

Puistojen ja viheralueiden hoito on toteutunut suunnitelman mukaan.

Arvio sisäisen valvonnan järjestämisestä:

Sisäisessä valvonnassa ei ole huomattu puutteita.

Tekninen lautakunta on käsitellyt osavuosiraportit kokouksissaan ja talousarvion täytäntöönpanoohjeiden mukaisesti. Lisäksi lautakunnan jäsenille on lähetetty toteumaraportit. Määräaikaiset ja vakinaiset työntekijät on perehdytetty tehtäviinsä. Kehityskeskustelut on pääosin käyty. Kiinteistöjen kunnossapidosta on huolehdittu ja kiinteistöissä on tarkoituksenmukaiset hälytyslaitteet.

EUR

Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2018 - 31.12.2018

	Budjetti 2018	Bu-muutos 2018	Budjetti + muutos	Toteutuma 2018 01-12	Poikkeama
00000590 Tukipalvelut					
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	**3.533.831**		**3.533.831**	**3.184.703,86**	**349.127,14**
TOIMINTAKULUT	**-3.090.833**		**-3.090.833**	**-2.759.049,48**	**-331.783,52**
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**442.998**	**0**	**442.998**	**425.654,38**	**17.343,62**
Rahoitustuotot ja -kulut				-16,04	16,04
VUOSIKATE	442.998	0	442.998	425.638,34	17.359,66
Poistot ja arvonalentumiset	-429.162		-429.162	-415.073,64	-14.088,36
TILIKAUDEN TULOS	13.836	0	13.836	10.564,70	3.271,30
TILIKAUDEN YLI-/ALIJAAMA	13.836	0	13.836	10.564,70	3.271,30

Toimielin: Ympäristölautakunta

Toiminta-ajatus:
Neuvonnan ja ohjauksen, lupakäsittelyn sekä valvonnan avulla edistää terveellistä, turvallista ja ympäristöön sopeutuvaa rakentamista ja ylläpitää rakennetun ympäristön hyvää laatua. Maa-ainesten ottamistoiminnan valvonta. Jätehuollon neuvonta.

Rakennustarkastus ja ympäristötoimi

Kustannuspaikat 57010-57020
Tilivelvollinen:Tekninen johtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus (kuntalaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet):
Huolehtia, että rakennettu ympäristö toteutetaan ja ylläpidetään terveellisenä, turvallisena ja viihtyisänä voimassa olevia määräyksiä noudattaen.

Kuntalaisten hyvinvointia koskevien tavoitteiden toteutuminen:
Rakennetussa ympäristössä ilmenneisiin epäkohtiin on pyritty puuttumaan asian vaatimalla tarkkuudella.

	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Vaikuttavuustavoitteet:					
Rakennusluvat:					
-asuinrakennukset, kpl	22	-	22	18	-4
-muut luvat, kpl	53	-	53	112	+59
Ympäristölupia	2	-	2	2	-
Käsittelyajat:					
-rakennuslupa lautakunta, vko	4	-	4	n. 4 vk	0
-rakennuslupa virkamiespäätös,vko	2	-	2	<2 vk	0
-ympäristölupa, vko	7	-	7	7 vk	0

Vaikuttavuus- ja tuotantotavoitteiden toteutuminen ja perustelut:
1 Rakennuslupakäsittely ja ympäristönsuojelutehtävät on pyritty tekemään joustavasti ja asiakkaiden hankkeiden kiireellisyyttä priorisoiden, kuitenkaan tasapuolisuutta unohtamatta. Viemärivapautushakemusten käsittely on edennyt viivytyksittä. Myös viemäröintiin liittyvät pakko-toimiasiat ovat edenneet yksilöllisesti monivaiheisessa prosessissa mahdollisuuksien mukaan.
2 Rakennusjärjestyksen uusiminen on aloitettu, mutta se on yhä kesken. Rajallisten resurssien myö-tävaikuttamana on päädytty tekemään yhteistyötä muiden lähialueen kuntien kanssa. Näin toimien on paremmat edellytykset saada yhdenmukaisemmat rakennusjärjestykset kuntien kesken ja myöskin päällekkäistä työtä tehdään vähemmän. Tavoitteena on saada rakennusjärjestys 2019 vuoden aikana voimaan.
3 Kiinteistörekisteriä on saatettu ajantasaiseksi resurssien puitteissa, pääpaino on ollut sijaintitietojen korjaaminen. Kiinteistörekisterissä on yhä puutteita ja palveluntarjoaja on arvioinut tehtävään tarvittavaksi henkilötyömääräksi n. 2 henkilötyövuotta.

Arvio sisäisen valvonnan järjestämisestä:
Lautakunnan jäsenille lähetetään vähintään neljästi vuodessa kirjanpitäjän tuloste talousarvion toteutumisesta. Rakennustarkastajan päätöksistä lähetetään tieto jäsenille.
Lautakunnan menoissa on vain pientä vaihtelua, joten neljännesvuosittainen seuranta voidaan katsoa riittäväksi.

EUR

Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2018 - 31.12.2018

	Budjetti 2018	Bu-muutos 2018	Budjetti + muutos	Toteutuma 2018 01-12	Poikkeama
00000570 Rakennustarkastus ja ympäristotoimi					
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	**31.900**		**31.900**	**52.086,05**	**-20.186,05**
TOIMINTAKULUT	**-125.462**		**-125.462**	**-128.924,11**	**3.462,11**
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-93.562**	**0**	**-93.562**	**-76.838,06**	**-16.723,94**
VUOSIKATE	-93.562	0	-93.562	-76.838,06	-16.723,94
TILIKAUDEN TULOS	-93.562	0	-93.562	-76.838,06	-16.723,94
TILIKAUDEN YLI-/ALIJAAMA	-93.562	0	-93.562	-76.838,06	-16.723,94

Toimielin: Elinkeino- ja kaavoitusjaosto

Toiminta-ajatus:
Maankäyttöön ja maanhankintaan liittyvien tehtävien valmistelu. Yleis- ja yksityiskohtaisen kaavoituksen valmistelu. Rakennuspaikkojen kiinteistönmuodostus.

Kaavoitus ja mittaus

Kustannuspaikat 58000 – 58100
Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus (kuntalaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet):
Viihtyisän, turvallisen ja elinvoimaisen fyysisen ympäristön luominen.

Kuntalaisten hyvinvointia koskevien tavoitteiden toteutuminen:

	Alkuperäinen TA 2018	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Vaikuttavuustavoitteet:					
Rakennuspaikkojen myynti	10		10	5	-5
Tuotantotavoitteet:					
Asemakaavojen hyväksyminen	4		4	3	-1
Tuulivoimaosayleiskaavan hyväksyminen	1		1	0	-1

Vaikuttavuus- ja tuotantotavoitteiden toteutuminen ja perustelut:
Keskustan asemakaava Tolkin alueella sekä Lapinmäen asemakaava hyväksyttiin maaliskuussa. Keskustan asemakaavan muutos ja laajennus Kyröntien alueella hyväksyttiin toukokuussa. Kyseistä asemakaavaa muutettiin marraskuussa ELY-keskuksen oikaisukehotuksen johdosta. Tervajoen asemakaavan valmistelu ei edennyt vielä ehdotusvaiheeseen.

Kattiharjun tuulivoimapuiston osayleiskaava on hyväksytty jo marraskuussa 2017. Osayleiskaava jätetty valitus on edelleen Vaasan hallinto-oikeuden käsiteltävänä. Myös Tolkin asemakaavasta (II-vaihe) on valitettu hallinto-oikeuteen.

Arvio sisäisen valvonnan järjestämisestä:
Sisäinen valvonta on järjestetty asianmukaisesti.

EUR

Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2018 - 31.12.2018

	Budjetti 2018	Bu-muutos 2018	Budjetti + muutos	Toteutuma 2018 01-12	Poikkeama
00000580 Kaavoitus ja mittaus					
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	**1.111**		**1.111**	**757,93**	**353,07**
TOIMINTAKULUT	**-111.784**		**-111.784**	**-75.002,58**	**-36.781,42**
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	**-110.673**	**0**	**-110.673**	**-74.244,65**	**-36.428,35**
VUOSIKATE	-110.673	0	-110.673	-74.244,65	-36.428,35
Poistot ja arvonalentumiset	-60.600		-60.600	-57.497,88	-3.102,12
TILIKAUDEN TULOS	-171.273	0	-171.273	-131.742,53	-39.530,47
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-171.273	0	-171.273	-131.742,53	-39.530,47

19. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

ulk./sis.	Alkuper. TA	TA muutos	TA+ muutos	Toteu-tuma	Poikke-ama
Toimintatuotot					
Myyntitulot	3405	0	3405	3342	63
Maksutulot	1477	0	1477	1371	106
Tuet ja avustukset	181	0	181	279	-98
Muut toimintatulot	1 711	0	1711	1785	-74
Toimintamenot					
Henkilöstömenot	-11 606	0	-11606	-11601	-5
Palvelujen ostot	-17 403	0	-17403	-15936	-1 467
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 737	0	-1737	-1 661	-76
Avustukset muille	-1 401	0	-1401	-1 239	-162
Muut toimintamenot	-1 600	0	-1600	-1449	-151
Toimintakate	**-26 973**	**0**	**-26 973**	**-25109**	**-1 864**
Verotulot	15 336	0	15336	14646	690
Valtionosuudet	12 850	0	12850	12924	-74
Rahoitustulot ja -menot					
Korkotulot	3	0	3	7	-4
Korkotulot muilta	0	0	0	0	0
Muut rahoitustulot muilta	30	0	30	83	-53
Korkomenot	-56	0	-56	-17	-39
Muut rahoitusmenot	-30	0	-30	-27	-3
Vuosikate	1 160	0	1 160	2507	-1 347
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 147	0	-1147	-1145	-2
Tilikauden tulos					
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**13**	**0**	**13**	**1362**	**-1 349**

Verotulojen ja valtionosuuksien erittelyt esitetään tuloslaskelman liitetiedoissa. Tuloveroprosentit, verotettava tulo ja sen muutos on esitetty seuraavassa taulukossa.

Isokyrö, vuosi	Kunnallis-vero-%	Verotettava ansiotulo kunnallisverotuksessa, euroa	Muutos-%
2012	20,50	67 496 301	3,3
2013	20,50	69 657 877	3,2
2014	21,00	70 380 303	1,0
2015	21,50	70 066 297	-0,4
2016	21,50	69 678 699	-0,6
2017	21,50	68 145 655	-2,2
Arvio 2018	21,50	67 100 000	-1,5

20. Investointiosan toteutuminen

INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN VUONNA 2018

Tietojärjestelmien kehittäminen
Määrärahalla päivitettiin kunnan verkkoa sekä talous- ja henkilöstöhallinnon ohjelmia ja siirryttiin sähköisiin esityslistoihin.

Maanosto ja -myynti
Sisältää maa-alueiden ostot ja -myynnit. Tilinpäätösvuoden aikana ostettiin maata mm. Tervajoen aseman parkkipaikan laajennusta varten.

Muut osakkeet
Hankittiin TeeSe Botnia Oy:n osakkeita (ent. Vaasan hankintapalvelukeskus).

EP-Potti tietojärjestelmä
Siirryttiin EP-Potti -tietojärjestelmään.

Sähkösänkyjen hankinta
Määrärahalla hankittiin potilassänkyjä Palvelukeskukseen.

Opetuslaitteiden ja kaluston hankinta
Määrärahalla hankittiin sähköisiä opetuslaitteita.

Mobiilisovellus ulkoiluun ja matkailuun
Hanke ei toteutunut, koska rahoitusosuutta ei saatu.

Skeittiparkin rakentaminen
Hanke ei toteutunut, koska rahoitusosuutta ei saatu.

Jääkiekkokaukalon siirto
Kaukalon siirto toteutui suunnitelman mukaan, nurmialueet viimeistellään kesällä 2019.

Varaus peruskorjaushankkeisiin
Pienimuotoista peruskorjausta kiinteistöissä on toteutettu tarpeen mukaan. Määrärahaa jäi jonkin verran jäljelle.

Palvelukeskus
Ilmanvaihdon parantaminen ja lämmöntalteenoton rakentaminen. Toteutunut suunnitelman mukaan.

Koulukeskus
Alapohjan lämpöeristäminen / routasuojaus**.** Toteutunut suunnitelman mukaan.

Liikuntahalli
Rakennushankkeen suunnittelu ja valmistelu. Varsinainen rakentaminen ei toteutunut, vaan ajoittuu vuosille 2019 ja 2020, joten rahoitusosuuskin kirjataan vuodelle 2019.

Pohjankyröntalo
Peltikaton korjaus ja ulkomaalaus. Toteutunut suunnitelman mukaan.

Vesilaitos
Rakennushankkeen suunnittelu ja valmistelu. Varsinainen rakentaminen ei toteutunut, vaan ajoittuu vuosille 2019 ja 2020.

Vesijohtoverkoston korvausinvestointi
Pienimuotoista verkoston uusintaa. Toteutunut pääosin suunnitelman mukaan.

Välimäen vesihuoltolinja
Vesihuoltoverkostojen rakentaminen kaavatonteille. Toteutunut suunnitelman mukaan.

Katuvalaistus investoinnit
Valaistusta toteutettiin Pohjantielle, Kivikkokujalle ja Kivikkopolulle. Toteutunut suunnitelman mukaan.

Päällystystyöt
Päällystyskohteita olivat Pohjantie, Pohjantien kevyenliikenteen väylä, Kivikkokuja, Kivikkopolku, Saratie sekä pieniä paikkauksia. Toteutunut suunnitelman mukaan.

Lapinmäen alueen tiestö
Lapinmäen kaava-alueen tiestön suunnittelu ja maaston valmistelu. Toteutunut pääosin suunnitelman mukaan.

Lapinmäen alueen viemäröinti
Lapinmäen alueelle rakennettiin vesijohto, jätevesi- ja hulevesiviemäri Lapinmäen uuden teollisuusalueen tarpeita varten. Kaava-alueen vesihuollon suunnittelua. Toteutui suunniteltua laajemmin.

Kyröontie alueen tiestön rakentaminen
Paasitein ja Piiloluolantien alun rakentaminen. Toteutunut suunnitelman mukaan.

Peippoosen alueen tiestön rakentaminen
Peippoosen alueen tiestön urakassa rakennettiin pyörätietä välille Kolhontie -Harvakyläntie kuivatuksineen. Tervajoen siltarumpu joudutaan tekemään kokonaan uusiksi omana investointinaan. Toteutus osittain kesken.

Kunnallistekniikan suunnittelu
Kunnallistekniikan suunnittelua investointi ja peruskorjauskohteissa. Toteutunut suunnitelman mukaan.

Tervajoen kuivatusverkosto
Tervajoen kuivatusverkoston 2-vaiheen urakassa rakennettiin uusi hulevesi- ja salaojaverkosto Tervajoelle Topintien, Kaijantien, Kellosepäntien, Kyrönpellontien ja Hakatien alueille. Toteutunut suunnitelman mukaan.

Tonttiliittymien rakentaminen
Viemäriliittymien rakentaminen uhkasakkomenettelyn seurauksena, talousarvion rajoissa. Hanke työllistänyt normaalia enemmän.

Palvelukeskuksen koneet ja laitteet
Palvelukeskuksen keittiön epäkuntoisten koneiden uusinta. Toteutunut suunnitelman mukaan.

Koulukeskuksen koneet ja laitteet
Koulukeskuksen keittiön epäkuntoisten koneiden uusinta. Toteutunut suunnitelman mukaan.

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN 2018

INVESTOINTIKOHDE	alkuper. talousarvio	Ta-muutokset	Ta muutosten jälkeen	toteutuma	poikkeama
Tietojärjestelmien kehittämi-nen					
menot	40 000		40 000	32 910	7 090
tulot					
nettomeno	40 000	0	40 000	32 910	7 090
Maanosto ja -myynti					
menot	100 000		100 000	25 811	74 189
tulot	50 000		50 000	21 414	28 586
nettomeno	50 000	0	50 000	4 397	45 603
Muut osakkeet					
menot	0		0	1 000	-1 000
tulot					
nettomeno	0	0	0	1 000	-1 000
EP-Potti tietojärjestelmä					
menot	80 000		80 000	44 434	35 566
tulot					
nettomeno	80 000	0	80 000	44 434	35 566
Sähkösänkyjen hankinta					
menot	15 000		15 000	15 000	0
tulot					
nettomeno	15 000	0	15 000	15 000	0
Mobiilisovellus ulk. ja matk					
menot	25 000		25 000	0	25 000
tulot	16 250		16 250	0	16 250
nettomeno	8 750	0	8 750	0	8 750
Opetuslaitteiden ja kaluston hankinta					
menot	43 000		43 000	43 000	0
tulot					
nettomeno	43 000	0	43 000	43 000	0
Jääkiekkokaukalon siirto					
menot	0	50 000	50 000	51 323	-1 323
tulot					
nettomeno	0	50 000	50 000	51 323	-1 323
Vesilaitos					
menot	1 350 000		1 350 000	111 334	1 238 666
tulot					
nettomeno	1 350 000	0	1 350 000	111 334	1 238 666
Vj.verkoston korvausinv.					
menot	50 000		50 000	43 882	6 118
tulot					
nettomeno	50 000	0	50 000	43 882	6 118
Varaus peruskorjaushankkeisiin					
menot	30 000		30 000	12 592	17 408
tulot					
nettomeno	30 000	0	30 000	12 592	17 408

INVESTOINTIKOHDE	alkuper. talousarvio	Ta-muutokset	Ta muutosten jälkeen	toteutuma	poikkeama
Välimäen vesihuoltolinja					
menot	0	63 000	63 000	56 200	6 800
tulot					
nettomeno	0	63 000	63 000	56 200	6 800
Katuvalaistusinvestoinnit					
menot	20 000		20 000	15 521	4 479
tulot					
nettomeno	20 000	0	20 000	15 521	4 479
Päällystystyöt					
menot	60 000		60 000	55 268	4 732
tulot					
nettomeno	60 000	0	60 000	55 268	4 732
Palvelukeskus					
menot	180 000	20 000	200 000	197 973	2 027
tulot					
nettomeno	180 000	20 000	200 000	197 973	2 027
Koulukeskus					
menot	55 000	0	55 000	50 501	4 499
tulot					
netto-meno	55 000	0	55 000	50 501	4 499
Liikuntahalli					
menot	2 000 000		2 000 000	114 663	1 885 337
tulot	450 000		450 000	0	450 000
nettomeno	1 550 000	0	1 550 000	114 663	1 435 337
Pohjankyröntalo					
menot	90 000		90 000	79 054	10 946
tulot					
nettomeno	90 000	0	90 000	79 054	10 946
Kunnallistekniikan suunnittelu					
menot	50 000		50 000	33 287	16 713
tulot					
nettomeno	50 000	0	50 000	33 287	16 713
Tonttiliittymien rakentaminen					
menot	20 000		20 000	17 268	2732
tulot					
nettomeno	20 000	0	20 000	17 268	2 732
Tervajoen kuivatusverkosto					
menot	260 000		260 000	215 972	44028
tulot					
nettomeno	260 000	0	260 000	215 972	44 028
Lapinmäenalueen tiestö					
menot	300 000		300 000	44 733	255 267
tulot					
nettomeno	300 000	0	300 000	44 733	255 267

INVESTOINTIKOHDE	alkuper. talousarvio	Ta-muutokset	Ta muutosten jälkeen	toteutuma	poikkeama
Lapinmäen alueen viemäröinti					
menot	200 000		200 000	248 622	-48 622
tulot					
nettomeno	200 000	0	200 000	248 622	-48 622
Kyröontien alueen tiestön rak					
menot	100 000		100 000	105 429	-5 429
tulot					
nettomeno	100 000	0	100 000	105 429	-5 429
Peippoosen alueen tiestön rak					
menot	100 000		100 000	98 640	1 360
tulot					
nettomeno	100 000	0	100 000	98 640	1 360
Palvelukeskuksen koneet ja laitteet					
menot	20 000		20 000	20 274	-274
tulot					
nettomeno	20 000	0	20 000	20 274	-274
Koulukeskuksen koneet ja laitteet					
menot	20 000		20 000	20 550	-550
tulot					
nettomeno	20 000	0	20 000	20 550	-550
Skeittiparkin rakentaminen					
menot	75 000		75 000	0	75 000
tulot	48 750		48 750	0	48 750
nettomeno	26 250	0	26 250	0	26 250
YHTEENSÄ					
menot	5 283 000	133 000	5 416 000	1 755 241	3 660 759
tulot	565 000	0	565 000	21 414	543 586
nettomeno	4 718 000	133 000	4 851 000	1 733 827	3 117 173

21. Rahoitusosan toteutuminen

Rahoituslaskelmaosan toteutuminen

Ulkoinen	01.01.2018 - 31.12.2018				
	Budjetti 2018	Budjetti muutos-18	Budjetti + muutos	Toteutuma 2018, 01-12	Käyttö-%
RAHOITUSLASKELMA					
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Vuosikate	1 160 527,00	0,00	1 160 527,00	2 507 364,82	216,05
Tulorahoituksen korjauserät				-21 981,21	-100,00
Satunnaiset erät					
Toiminnan rahavirta	1 160 527,00	0,00	1 160 527,00	2 485 383,61	214,16
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-5 283 000,00	-133 000,00	-5 416 000,00	-1 755 240,41	32,41
Rahoitusosuudet investointeihin	515 000,00		515 000,00		
Pysyvien vast.hyödykkeiden luovutustulot +	50 000,00		50 000,00	43 395,00	86,80
Investoinnit yhteensä	-4 718 000,00	-133 000,00	-4 851 000,00	-1 711 845,41	35,29
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	-3 557 473,00	-133 000,00	-3 690 473,00	773 538,20	-20,96
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten vähennys	0,00		0,00		
Antolainauksen muutokset	0,00		0,00		
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 707 473,00		2 707 473,00	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-650 000,00		-650 000,00	-550 000,00	84,62
Lainakannan muutokset	2 057 473,00		2 057 473,00	-550 000,00	-26,73
Oman pääoman muutokset	0,00		0,00	0,00	-100,00
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muut.				1 359,83	-100,00
Saamisten muutos				-110 031,63	-100,00
Korottomien velkojen muutos lis +/väh-				772 101,83	-100,00
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä				663 430,03	-100,00
Rahoituksen rahavirta	2 057 473,00		2 057 473,00	113 430,03	5,51
RAHAVAROJEN MUUTOS					
Rahavarojen muutos	-1 500 000,00	-133 000,00	-1 633 000,00	886 968,23	-54,32
Rahavarat 31.12.				3 724 327,34	-100,00
Rahavarat 1.1.				2 837 359,11	-100,00
Nettomuutos	0,00			886 968,23	-100,00

22. **Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta**

	Määrärahat					**Tuloarviot**				
Ulk/Sis	Alkuper. TA	TA muutos	TA+ muutos	Toteu-tuma	Poikke-ama	Alkuper. TA	TA muutos	TA+ muutos	Toteu-tuma	Poikke-ama
KÄYTTÖTALOUSOSA										
Hallinto-osasto										
Yleishallinto ja talous	1 748	0	1 748	1576	172	58	0	58	56	-2
Elinkeino-osasto										
Elinkeinotoimi	193	0	193	189	4	0	0	0	10	10
Perusturvaosasto										
Perusturvan hallinto	42	0	42	42	0	0	0	0	0	0
Sosiaalipalvelut	7 280	0	7 280	7418	-138	1017	0	1017	1194	177
Toimeentuloturva	366	0	366	247	119	10	0	10	30	20
Terveydenhuolto	9 779	0	9 779	8852	927	0	0	0	0	0
Sivistysosasto										
Varh.kasvatus ja kunnan koulut.	8 232	0	8 232	8044	188	551	0	551	497	-54
Joukkoliikenne	22	0	22	20	2	0	0	0	0	0
Hyvinvointipalvelut										
Hyvinvointipalvelut	1 472	0	1 472	1297	175	426	0	426	374	-52
Tekninen osasto										
Tekninen toimi	303	0	303	329	-26	166	0	166	295	129
Tieasiat ja liikenneväylät	266	0	266	265	1	15	0	15	17	2
Vesihuoltolaitos	716	0	716	641	75	967	0	967	1 064	97
Ympäristötoimi										
Rakennustark. ja ymp.toimi	126	0	126	129	-3	32	0	32	52	20
Kaavoitustoimi										
Kaavoitus ja mittaus	112	0	112	75	37	1	0	1	1	0
Tukipalveluyksikkö										
Kiint.uimah.,yl.al.,ruokah. ja siiv.	3 091	0	3 091	2759	332	3 532	0	3 532	3186	-346
Yhteensä	**33 748**	**0**	**33 748**	**31 883**	**1 865**	**6 775**	**0**	**6 775**	**6 776**	**1**
TULOSLASKELMAOSA										
Verotulot										
Kunnan tulovero						13 930	0	13 930	13 175	-755
Osuus yhteisöveron tuotosta						506	0	506	575	69
Kiinteistövero						900	0	900	895	-5
Muut verotulot						0	0	0	0	0
Valtionosuudet										
Peruspalvelujen valtionosuus						12 850	0	12 850	13 147	297
Opetus ja kulttuuritoim.valt.os.						0	0	0	-222	-222
Korkotulot						3	0	3	7	4
Muut rahoitustulot						0	0	0	61	61
Korkomenot	56		56	17	39					
Muut rahoitusmenot	0		0	6	-6					
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	**56**	**0**	**56**	**23**	**33**	**28 189**	**0**	**28 189**	**27 638**	**-551**

Ulk/Sis	Määrärahat Alkuper. TA	TA muutos	TA+ muutos	Toteu-tuma	Poikke-ama	Tuloarviot Alkuper. TA	TA muutos	TA+ muutos	Toteu-tuma	Poikke-ama
INVESTOINTIOSA										
Hallinto-osasto										
Asiahallinta ja viestintä	40	0	40	33	7	0	0	0	0	0
Muut osakkeet	0	0	0	1	-1	0	0	0	0	0
Maanhankinta	100	0	100	26	74	50	0	50	21	-29
Kiinteistöosakkeet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Perusturvaosasto										
EP-Potti -tietojärjestelmän hankinta	80	0	80	45	35	0	0	0	0	0
Sähkösänkyjen hankinta palvelukot	15	0	15	15	0	0	0	0	0	0
Sivistysosasto										
Opetuslaitteiden ja kaluston hankinta	43	0	43	43	0	0	0	0	0	0
Hyvinvointipalvelut										
Mobiilisovellus ulkoliikunta-alueet	25	0	25	0	25	17	0	17	0	-17
Skeittiparkin rakentaminen	75	0	75	0	75	48	0	48	0	-48
Tekninen osasto										
Varaus peruskorjaus hankkeisiin	30	0	30	13	17	0	0	0	0	0
Vesilaitos	1 350	0	1 350	111	1 239	0	0	0	0	0
Vesijohtoverkosto	50	0	50	44	6	0	0	0	0	0
Palvelukeskus	180	20	200	198	2	0	0	0	0	0
Koulukeskus	55	0	55	51	4	0	0	0	0	0
Liikuntahalli	2 000	0	2 000	114	1 886	450	0	450	0	-450
Pohjankyrötalo	90	0	90	79	11	0	0	0	0	0
Välimäen vesihuoltolinja	0	63	63	56	7	0	0	0	0	0
Katuvalaistus investoinnit	20	0	20	15	5	0	0	0	0	0
Päällystystyöt	60	0	60	55	5	0	0	0	0	0
Lapinmäen alueen tiestö	300	0	300	45	255	0	0	0	0	0
Lapinmäen alueen viemäröinti	200	0	200	249	-49	0	0	0	0	0
Kyröntien alueen tiestön rakent	100	0	100	106	-6	0	0	0	0	0
Peippoosen alueen tiestön rakent	100	0	100	99	1	0	0	0	0	0
Kunnallistekniikka	50	0	50	33	17	0	0	0	0	0
Tonttiliittymien rakentaminen	20	0	20	17	3	0	0	0	0	0
Tervajoen kuivatusverkosto	260	0	260	216	44	0	0	0	0	0
Palvelukeskuksen koneet ja laitteet	20	0	20	20	0	0	0	0	0	0
Koulukeskuksen koneet ja laitteet	20	0	20	20	0	0	0	0	0	0
Jääkiekkokaukalon siirto	0	50	50	51	-1	0	0	0	0	0
Yhteensä	**5 283**	**133**	**5 416**	**1 755**	**3 661**	**565**	**0**	**565**	**21**	**-544**
RAHOITUSOSA										
Antolainauksen muutokset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset										
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0	0	2 707		2 707	0	-2 707
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	650	0	650	550	100					
Lyhytaikaisten lainojen muutos										
Oman pääoman muutokset										
Vaikutus maksuvalmiuteen				224	-224	1634		1 634		
Yhteensä	**650**	**0**	**650**	**774**	**-124**	**4 341**	**0**	**4 341**	**0**	**-2 707**
YHTEENSÄ	**39 737**	**133**	**39 870**	**34 435**	**5 435**	**39 870**	**0**	**39 870**	**34 435**	**-3 801**

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

23. Tuloslaskelma

Tuloslaskelma 2018

ja sen tunnusluvut

	2018	2017
Toimintatuotot		
Myyntituotot	1 609 689,02	1 455 326,30
Maksutuotot	1 357 861,66	1 429 787,01
Tuet ja avustukset	279 150,60	203 163,64
Muut toimintatuotot	524 532,87	332 189,91
	3 771 234,15	3 420 466,86
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	9 193 436,72	8 981 672,53
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	1 911 343,68	1 925 599,13
Muut henkilösivukulut	496 414,10	571 761,90
Palvelujen ostot	14 205 569,87	14 540 469,59
Aineet,tarvikkeet,tavarat	1 645 836,90	1 645 439,71
Avustukset	1 239 425,93	1 217 158,19
Muut toimintakulut	188 533,01	154 403,63
	28 880 560,21	29 036 504,68
Toimintakate	**-25 109 326,06**	**-25 616 037,82**
Verotuotot	14 645 857,19	15 063 070,45
Valtionosuudet	12 924 361,00	13 132 011,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	7 598,86	6 914,59
Muut rahoitustuotot	61 579,10	45 563,79
Korkokulut	-16 531,12	-29 127,72
Muut rahoituskulut	-6 174,15	-113,83
Vuosikate	**2 507 364,82**	**2 602 280,46**
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	1 145 618,28	1 131 934,92
	1 145 618,28	1 131 934,92
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	0,00	142 794,81
Tilikauden tulos	**1 361 746,54**	**1 613 140,35**
Tilikauden yli/alijäämä	**1 361 746,54**	**1 613 140,35**
TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut,%	13,06	11,78
Vuosikate/Poistot,%	218,87	229,90
Vuosikate, €/asukas	545,20	556,76
Asukasmäärä	4 599	4 674

24. Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma

ja sen tunnusluvut

	2018	2017
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate +/-	2 507 364,82	2 602 280,46
Satunnaiset erät	0,00	142 794,81
Tulorahoituksen korjauserät +/-	-21 981,21	0,00
Toiminnan rahavirta yhteensä	2 485 383,61	2 745 075,27
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-1 755 240,41	-2 255 962,67
Rahoitusosuudet investointeihin +	0,00	0,00
Pysyvien vast.hyödykkeiden luovutustulot +	43 395,00	187 218,00
Investoinnit yhteensä	-1 711 845,41	-2 068 744,67
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	773 538,20	676 330,60
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset -	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset +	0,00	0,00
Antolainauksen muutos yhteensä	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys +	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys -	-550 000,00	-550 000,00
Lyhytaikaisten lainojen lis +/väh -	0,00	0,00
Lainakannan muutos yhteensä	-550 000,00	-550 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	1 359,83	-5 919,21
Saamisten muutos lis -/väh+	-110 031,63	-20 311,43
Korottomien velkojen muutos lis +/väh-	772 101,83	233 822,62
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	663 430,03	207 591,98
Rahoituksen rahavirta	113 430,03	-342 408,02
RAHAVAROJEN MUUTOS	**886 968,23**	**333 922,58**
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	3 724 327,34	2 837 359,11
Rahavarat 1.1.	2 837 359,11	2 503 436,53
Nettomuutos	**886 968,23**	**333 922,58**
TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	5 615	5 267
Investointien tulorahoitus, %	142,9	115,4
Lainanhoitokate	4,45	4,54
Kassan riittävyys, pv	44	33
Asukasmäärä	4599	4674

25. Tase

Isonkyrön kunnan tase
ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA		2018 €	2017 €
A	PYSYVÄT VASTAAVAT	24 148 110,67	23 559 902,33
I	Aineettomat hyödykkeet	87 340,34	80 341,94
1.	Aineettomat oikeudet	0,00	0,00
2.	Muut pitkävaikutteiset menot	80 341,94	80 341,94
II	Aineelliset hyödykkeet	20 395 704,62	19 815 494,68
1.	Maa- ja vesialueet	3 968 271,90	3 963 874,69
2.	Rakennukset	10 755 368,35	9 815 710,39
3.	Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 163 378,97	4 702 987,24
4.	Koneet ja kalusto	81 490,69	58 380,09
5.	Keskeneräiset hankinnat	427 194,71	1 274 542,27
III	Sijoitukset	3 665 065,71	3 664 065,71
1.	Osakkeet ja osuudet (sij)	3 233 696,64	3 232 696,64
2.	Muut lainasaamiset (sij)	431 369,07	431 369,07
B	TOIMEKSIANTOJEN VARAT	12 468,55	15 993,94
1.	Valtion toimeksiannot	243,14	1 602,97
2.	Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	12 225,41	14 390,97
C	VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 085 118,84	4 088 118,98
II	Saamiset	1 360 791,50	1 250 759,87
	Pitkäaikaiset saamiset	0,00	0,00
	Lyhytaikaiset saamiset	1 360 791,50	1 250 759,87
1.	La.myyntisaamiset	686 566,33	533 543,48
2.	La.lainasaamiset	0,00	0,00
3.	La.muut saamiset	171 395,01	716 981,39
4.	La.siirtosaamiset	502 830,16	235,00
IV	Rahat ja pankkisaamiset	3 724 327,34	2 837 359,11
VASTAAVAA YHTEENSÄ		**29 245 698,06**	**27 664 015,25**

VASTATTAVAA

A	OMA PÄÄOMA	22 523 514,01	21 161 767,47
I	Peruspääoma	11 167 006,24	11 167 006,24
IV	Muut omat rahastot	20 115,31	20 115,31
V	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	9 974 645,92	8 361 505,57
VI	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 361 746,54	1 613 140,35
B	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	12 658,25	14 823,81
	1. Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	12 658,25	14 823,81
C	VIERAS PÄÄOMA	6 709 525,80	6 487 423,97
I	Pitkäaikainen	2 161 503,92	2 615 468,92
	1. Pa.lainat rah.ja vak.laitoksilta	875 000,00	1 325 000,00
	2. Pa.lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
	3 Pa.muut velat	1 286 503,92	1 290 468,92
II	Lyhytaikainen	4 548 021,88	3 871 955,05
	1 La.lainat rah.ja vak.laitoksilta	450 000,00	550 000,00
	2. La.ostovelat	1 724 380,71	1 685 863,69
	3. La.muut velat	365 818,53	431 685,94
	4. La.siirtovelat	2 007 822,64	1 204 405,42
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		**29 245 698,06**	**27 664 015,25**

TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	77,25	78,47
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	21,13	20,15
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	21,17	20,15
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	11 336	9 974
Kertynyt yli-/alijäämä, € / asukas	2 465	2 134
Lainakanta 31.12.,1000 €	1 325	1 875
Lainakanta 31.12., €/asukas	288	401
Lainasaamiset 31.12.,1000 €	431	431
Asukasmäärä	4 599	4 674

26. Konsernilaskelmat

Isonkyrön kunnan konsernitulos
ja sen tunnusluvut

	2018	2017
Toimintatuotot	13 047 798,10	13 217 330,89
Toimintakulut	-37 478 811,21	-37 748 678,65
Osuus os.yht.voitosta/tapp. +/-	4 817,87	-6 855,01
TOIMINTAKATE	**-24 426 195,24**	**-24 538 202,77**
Verotulot	14 645 857,19	15 063 070,45
Valtionosuudet	13 385 174,24	13 132 011,00
Korkotuotot	8 057,54	8 051,19
Muut rahoitustuotot	73 503,51	61 019,20
Korkokulut	-152 438,81	-159 385,95
Muut rahoituskulut	-31 515,59	-18 739,50
VUOSIKATE	**3 502 442,84**	**3 547 823,62**
Sumu-poistot	-1 962 910,43	-1 886 036,31
Tilik.yli- ja alipariarvot +/-	0,00	0,00
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Satunnaiset erät +/-	0,00	142 794,81
TILIKAUDEN TULOS +/-	**1 539 532,41**	**1 804 582,12**
Tilinpäätössiirrot +/-	56 599,63	-37 144,73
Vähemmistöosuudet +/-	-1 348,32	-10 276,03
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	**1 594 783,72**	**1 757 161,36**

TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot / Toimintakulut, %	-34,8	-35,0
Vuosikate / Poistot, %	178,43	188,1
Vuosikate, € / asukas	762	759
Asukasmäärä	4599	4674

Isonkyrön kunnan konsernirahoituslaskelma
ja sen tunnusluvut

	2018	2017
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 501 180,24	3 547 823,62
Satunnaiset erät		142 794,81
Tulorahoituksen korjauserät	-26 027,69	-59 674,64
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 913 794,18	-3 414 727,75
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 999,45	186,29
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	22 999,80	443 693,98
Pysyvien vastaavien myyntivoitot	21 981,21	
Toiminnan ja investointien rahavirta	609 338,83	660 096,31
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainauksen lisäykset	3 002,23	1 257,81
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	953 905,56	874 197,80
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 124 557,21	-1 115 140,14
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-3 251,60	-206 322,68
Lainakannan muutokset	-173 903,25	-447 265,02
Oman pääoman muutokset	-161 370,43	-45 855,49
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	10 456,03	-2 636,99
Vaihto-omaisuuden muutos	-7 616,63	6 538,63
Saamisten muutokset	-94 564,14	43 288,67
Korottomien velkojen muutokset	782 035,40	303 742,51
Rahoituksen rahavirta	358 039,21	-140 929,88
Rahavarojen muutos	967 378,04	519 166,43
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	5 298 665,82	4 331 287,78
Rahavarat 1.1.	4 331 287,78	3 812 121,33
	967 378,04	519 166,45
TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, €	4 983 754	5 452 354
Investointien tulorahoitus, %	120,16	103,81
Lainanhoitokate	2,86	2,91
Kassan riittävyys	46	37

Konsernilaskelmat

Isonkyrön kunnan konsernitase

ja sen tunnusluvut

	2018	2017
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	34 839 805,48	33 923 582,82
Aineettomat hyödykkeet	215 488,87	198 066,31
Aineettomat oikeudet	128 148,53	117 724,37
Muut pitkävaikutteiset menot	87 340,34	80 341,94
Aineelliset hyödykkeet	33 038 397,95	32 134 390,88
Maa- ja vesialueet	4 218 570,85	4 151 950,77
Rakennukset	20 517 275,27	18 693 540,97
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 481 132,60	5 904 040,64
Koneet ja kalusto	858 068,48	727 719,47
Muut aineelliset hyödykkeet	254 834,24	253 960,28
Ennakkomaksut ja keskener.hankinnat	708 516,51	2 403 178,75
Sijoitukset	1 585 918,66	1 591 125,63
Osakkuusyhteisöosuudet	1 336 934,55	1 343 664,31
Muut osakkeet ja osuudet (sij)	244 820,11	240 295,10
Muut lainasaamiset (sij)	2 817,07	5 819,29
Muut saamiset (sij)	1 346,93	1 346,93
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	69 509,91	69 900,06
VAIHTUVAT VASTAAVAT	7 790 267,28	6 645 374,88
Vaihto-omaisuus	191 841,31	184 224,69
Saamiset	2 299 760,15	2 129 862,41
Pitkäaikaiset saamiset	-27 397,70	-27 397,70
Lyhytaikaiset saamiset	2 327 157,85	2 157 260,11
Rahoitusarvopaperit	138 858,66	136 353,60
Rahat ja pankkisaamiset	5 159 807,16	4 194 934,18
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**42 699 582,67**	**40 638 857,76**

VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	24 984 701,07	23 871 646,13
Peruspääoma	11 167 006,24	11 167 006,24
Arvonkorotusrahasto	79 733,07	79 867,81
Muut omat rahastot	26 875,31	20 115,31
Edellisten tilikausien yli- /alijäämä	12 184 700,70	10 847 495,41
Tilikauden yli-/ alijäämä	1 526 385,75	1 757 161,36
	24 984 701,07	23 871 646,13
VÄHEMMISTÖOSUUDET	82 890,50	81 542,18
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	-7 540,00	0
PAKOLLISET VARAUKSET	301 255,40	300 373,06
Muut pakolliset varaukset	301 255,40	300 373,06
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	79 344,26	69 278,39
VIERAS PÄÄOMA	17 258 931,44	16 316 018,00
Pitkäaik.korollinen vieraspo.	8 248 757,54	8 326 728,00
Pitkäaik.koroton vieraspo.	1 965 101,04	1 709 618,35
Lyhytaik.korollinen vieraspo.	1 270 568,02	1 366 500,82
Lyhytaik.koroton vieraspo.	5 774 504,84	4 913 170,83
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**42 699 582,67**	**40 638 857,76**

TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	58,51	58,74
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	42,01	39,40
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	28,95	284,17
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	13 711	12 605
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), € / asukas	2 981	2 697
Konsernin lainat, €/asukas	2 070	2 074
Konsernin lainakanta 31.12.,1000 €	9 519	9 693
Konsernin lainasaamiset 31.12.,1000 €	3	6
Kunnan asukasmäärä	4 599	4 674

LIITETIEDOT

Liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Yleiset arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät:

Käyttöomaisuuden arvostus:

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on uusittu 2013 ja esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa.

Sijoitusten arvostus:

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuuden arvostus:

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain (ulkoiset)	**2018**	**2017**
Hallintopalvelut	55 919,76	46 808,05
Elinkeinopalvelut	10 024,55	1 640,70
Perusturvapalvelut	1 224 217,70	1 032 618,54
Sivistypalvelut	496 912,24	603 730,47
Hyvinvointipalvelut	362 627,97	129 853,60
Tekniset palvelut	1 621 531,93	1 605 815,50
Kunnan toimintatuotot yhteensä	**3 771 234,15**	**3 420 466,86**

Verotulojen erittely	**2018**	**2017**
Kunnan tulovero	13 175 772	13 541 237
Osuus yhteisöveron tuotosta	574 958	636 251
Kiinteistövero	895 127	885 582
Muut verotulot	0	0
Kunnan verotulot yhteensä	**14 645 857**	**15 063 070**

Valtionosuuksien erittely	**2018**	**2017**
Peruspalvelujen valtionosuus	9 591 822	9 895 854
Valtionosuuden tasaus (+/-)	3 555 003	3 439 266
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitus	-222 464	-203 109
Harkinnanvar. rahoitusavustus	0	0
Yhteensä	12 924 361	13 132 011
Kotikuntakorvaustulot	131 671	145 932
Kotikuntakorvausmenot	-153 056	-138 792
Valtion tilitykset yhteensä	**12 902 976**	**13 139 151**

Palvelujen ostojen erittely	**2018**	**2017**
Asiakaspalvelujen ostot	11 152 290	11 568 623
Muiden palvelujen ostot	3 053 280	2 971 847
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	**14 205 570**	**14 540 470**

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitto	**2018**	**2017**
Muut toimintakulut		
Rakennusten/tontin myyntivoitto	21 981,21	0,00
Myyntivoitto yhteensä	**21 981,21**	**0,00**

Satunnaisten tuottojen erittely	**2018**	**2017**
Satunnaiset tuotot		
Lomituskorvaukset Kurikan kaupungilta vuodet 2012-2016	0	142 795
Satunnaiset tuotot yhteensä	**0**	**142 795**

Vuonna 2017 satunnainen tuotto:
Isonkyrön kunta ei ole laskuttanut Kurikan kaupungilta vuosina 2011-2016 lomittajien eläkemenoperusteista maksua eikä varhemaksua. Eläkemenoperusteista maksua on jäänyt laskuttamatta 138 228 euroa, ja varhemaksua 74 571 euroa. Satunnaisiin tuottoihin on kirjattu varovaisuuden periaatetta noudattaen ja Melan ennakkoratkaisun perusteella laskuttamattomat maksut neljältä vuodelta eli eläkemenoperusteista 89 660 euroa ja varhemaksua 53 135 euroa. Yhteensä 142 795 euroa.
Vuoden 2011 ja 2012 maksut on jätetty pois.

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	**2018**	**2017**
Osinkotuotot	43 314	28 537
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	13 194	13 194
Yhteensä	**56 508**	**41 731**

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä:

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa, jota on tarkistettu viimeksi 12.11.2012 §39. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu pysyvien vastaavien hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Sumu-poistot osastoittain	**2018**	**2017**
Hallinto	30 964,32	40 372,44
Perusturva	30 936,24	16 429,95
Sivistys	21 984,26	6 986,67
Hyvinvointi	4 288,92	5 045,76
Kiinteistöt	474 590,11	476 185,59
Tieasiat ja liikenneväylät	252 775,96	268 335,73
Vesi- ja viemärilaitos	330 078,47	318 578,78
Yhteensä	**1 145 618,28**	**1 131 934,92**

ISONKYRÖN KUNTA

POISTOSUUNNITELMA

Voimassa 1.1.2013 alkaen!

Käyttöomaisuusryhmä	Laskentaryhmä	Tasetili	Poistoaika	Poistotapa	Poisto %
1 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET					
101 Aineettomat hyödykkeet					
10101 Aineettomat oikeudet	11	1000	2 v	Tasa	50 %
10102 Muut pitkävaikutteiset menot	11	1010	2 v	Tasa	50 %
10103 Ennakkomaksut	11	1020	2 v	Tasa	50 %
2 AINEELLISET HYÖDYKKEET					
201 **Maa- ja vesialueet**					
20101 Maa- ja vesialueet	0 1	1100	Ei	Ei	-
20102 Vesilaitos maa- ja vesialueet	0 1	1101	Ei	Ei	-
20103 Kiinteistön liittymismaksut	0 1	1102	Ei	Ei	-
202 **Rakennukset**					
20201 Hallinto ja laitosrakennukset	27	1115	40 v	Tasa	2,5 %
20202 Vesilaitosrakennukset	27	1116	40 v	Tasa	2,5 %
20203 Tehdas-ja tuotantorakennukset	26	1120	25 v	Tasa	4,0 %
20204 Talousrakennukset	25	1121	10 v	Tasa	10 %
20205 Vapaa-ajan rakennukset	26	1122	25 v	Tasa	4,0 %
203 **Kiinteät rakenteet ja -laitteet**					
20301 Kadut, tiet, torit ja puistot	37	1130	14 v	SMJ	20 %
20302 Sillat, laiturit ja uimalat	36	1131	19 v	SMJ	15 %
20303 Muut maa- ja vesirakenteet	36	1131	19 v	SMJ	15 %
20304 Vedenjakeluverkosto	35	1140	24 v	SMJ	10 %
20305 Viemäriverkko	35	1141	24 v	SMJ	10 %
20306 Kaukolämpöverkko	36	1150	19 v	SMJ	15 %
20307 Sähköjohdot,ulkovalaist.laitt.	37	1151	14 v	SMJ	20 %
20308 Vesi-yms.laitoskoneet ja laitteet	37	1152	9 v	SMJ	25 %
204 **Koneet ja kalusto**					
20401 Muut kuljetusvälineet	45	1160	5 v	SMJ	30 %
20402 Atk-laitteet	46	1170	3 v	SMJ	40 %
20403 Muut laitteet ja kalusteet	46	1171	3 v	SMJ	40 %
205 **Muut aineelliset hyödykkeet**					
20501 Muut hyödykkeet	0 1	1187	Ei	Ei	-
3 PYSYVIEN VASTAAVIEN SIJOITUKSET					
301 **Osakkeet ja osuudet**					
30101 Tytäryhteisöosakkeet	0 1	1201	Ei	Ei	-
30102 Kuntayhtymäosuudet	0 1	1203	Ei	Ei	-
30103 Osakkuusyhteisöosakkeet ja osuudet	0 1	1205	Ei	Ei	-
30104 Yhteisyhteisöosakkeet ja osuudet	0 1	1207	Ei	Ei	-
30105 Muut osakkeet ja osuudet	0 1	1208	Ei	Ei	-

ISONKYRÖN KUNTA **1.1.2006** **ALKAEN /** **Kvalt. 9.11.2006 §41**

ProEconomica

POISTOSUUNNITELMA

(tk-uusittu 1.1.2009)

Käyttöomaisuus-ryhmät		Laskenta-ryhmä	TILI	Poistoaika	Poisto-tapa	Poisto %
1	**AINEETTOMAT HYÖDYKKEET**					
101	Aineettomat hyödykkeet					
10101	Aineettomat oikeudet	10	**1000**	5v/ 60kk	Tasa	20,0
10102	Muut pitkävaikutteiset menot	10	**1010**	5v/ 60kk	Tasa	20,0
10103	Ennakkomaksut	10	**1020**	5v/ 60kk	Tasa	20,0
2	**AINEELLISET HYÖDYKKEET**					
201	Maa- ja vesialueet					
20101	Maa- ja vesialueet	´01	**1100**	Ei	Ei	-
20102	Vesilaitos maa- ja vesialueet	´01	**1101**	Ei	Ei	-
20103	Kiinteistöjen liittymismaksut	´01	**1102**	Ei	Ei	-
202	Rakennukset					
20201	Hallinto- ja laitosrakennukset	22	**1115**	50v/ 600kk	Tasa	2,0
20202	Vesilaitosrakennukset	22	**1116**	50v/ 600kk	Tasa	2,0
20203	Tehdas- ja tuotantorakennukset	21	**1120**	30v/ 360kk	Tasa	3,3
20204	Talousrakennukset	20	**1121**	20v/ 240kk	Tasa	5,0
20205	Vapaa-ajan rakennukset	21	**1122**	30v/ 360kk	Tasa	3,3
203	Kiinteät rakenteet ja -laitteet					
20301	Kadut,tiet,torit ja puistot	32	**1130**	19v/ 228kk	SMJ	15,0
20302	Sillat,laiturit ja uimalat	31	**1131**	24v/ 288kk	SMJ	10,0
20303	Muut maa- ja vesirakenteet	31	**1131**	24v/ 288kk	SMJ	10,0
20304	Vedenjakeluverkosto	30	**1140**	38v/ 456kk	SMJ	7,0
20305	Viemäriverkosto	30	**1141**	38v/ 456kk	SMJ	7,0
20306	Kaukolämpöverkosto	31	**1150**	24v/ 288kk	SMJ	10,0
20307	Sähköjohdot,ulkovalaist.laitt.	32	**1151**	19v/ 228kk	SMJ	15,0
20308	Vesi- yms.laitoskon.ja laitt.	32	**1152**	19v/ 228kk	SMJ	15,0
204	Koneet ja kalusto					
20401	Muut kuljetusvälineet	41	**1160**	9v/ 108kk	SMJ	25,0
20402	Atk-laitteet	42	**1170**	5v/ 60kk	SMJ	30,0
20403	Muut laitteet ja kalusteet	42	**1171**	5v/ 60kk	SMJ	30,0
205	Muut aineelliset hyödykkeet					
20501	Muut hyödykkeet	´01	**1187**	Ei	Ei	-
3	**PYSYVIEN VASTAAVIEN SIJOITUKSET**					
301	Osakkeet ja osuudet					
30101	Tytäryhteisöosakkeet	´01	**1201**	Ei	Ei	-
30102	Kuntayhtymäosuudet	´01	**1203**	Ei	Ei	-
30103	Osakkuusyhteisöosakkeet ja -os.	´01	**1205**	Ei	Ei	-
30104	Yhteisyhteisöosakkeet ja -os.	´01	**1207**	Ei	Ei	-
30105	Muut osakkeet ja osuudet	´01	**1208**	Ei	Ei	-

Taseen vastaavia ja vastattavia koskevat liitetiedot

KÄYTTÖOMAISUUS	**1.1.**	Lisäykset	Vähennykset	Rahoitusosuudet	Sumu-poistot	**31.12.2018**
Aineettomat oikeudet	0,00					0,00
Muut pitkävaikutteiset	80 341,94	65 965,21			58 966,81	87 340,34
Maa- ja vesialueet	3 963 874,69	35 811,00	31 413,79			3 968 271,90
Rakennukset	9 815 710,39	1 379 052,09			439 394,13	10 755 368,35
Kiinteät rakent. ja laitt.	4 702 987,24	1 084 176,52			623 784,79	5 163 378,97
Koneet ja kalusto	58 380,09	46 652,50			23 541,90	81 490,69
Keskeneräiset hankkeet	1 274 542,27	1 979 068,07	2 826 415,63			427 194,71
Tytäryhteisöosakkeet	989 460,42					989 460,42
Kuntayhtymäosuudet	1 790 365,59					1 790 365,59
Osakkuusyhteisöosakkeet	199 233,01					199 233,01
Yhteisyhteisöosakkeet	42 046,98					42 046,98
Muut osakkeet	211 590,64	1 000,00				212 590,64
Yhteensä	23 128 533,26	4 591 725,39	2 857 829,42	0,00	1 145 687,63	**23 716 741,60**

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osuukkuusyhteisöt

Nimi	Kunnan om. osuus	Äänivalta %	Hankinta-aika	Kunnan osuus tilinavauksessa	Muutokset 2018	**Kunnan osuus tilinpäät 2018**
Tytäryhteisöt						
Isonkyrön Asuntovuokraus Oy	100	100	1.1.1999	639 460	0	639 460
Isonkyrön Lämpö Oy	100	100	3.8.2006	350 000	0	350 000
				989 460		
Yhteisyhteisöt:						
Kyrönmaan Jätevesi Oy	50	50	29.6.1988	42 047	0	42 047
				42 047		
Kuntayhtymät:						
E-P:n sairaanhoitopiirin ky	2,35			1 451 125	0	1 451 125
E-P:n sosiaalipalvelujen ky	1,30			26 322	0	26 322
Seinäjoen koulutuskuntayhtyr	1,10			309 447	0	309 447
Pohjanmaan liitto	2,57			3 472	0	3 472
				1 790 366		
Osakkuusyhteisöt:						
AOY Riihiranta II	29	20	30.10.1977	38 448	0	38 448
AOY Lehmäjoen Utopia	26	26	11.1.1986	7 737	0	7 737
AOY Koulukatu I	23	20	17.4.1971	19 302	0	19 302
AOY Isonkyrön Kyrönniemi	21	21	21.3.1983	15 137	0	15 137
				80 624		
AOY Riihiranta I	13	13	30.1.01977	22 402	0	22 402
AOY Talsonranta	12	12	22.8.2007	96 207	0	96 207
AOY Koulukatu V	7	7	17.11.1972	0	0	0
AOY Arranmarkki	5	5	8.3.1979	0	0	0
				118 609		
Yhteensä				**3 021 106**	**0**	**3 021 106**

Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset:

Kuntayhtymien arvonkorotuksia ja -alennuksia ei ole kirjattu kunnan kirjanpitoon, joten kuntayhtymien taseisiin merkityt jäsenkuntien peruspääomaosuudet eivät vastaa kunnan taseeseen merkittyjä kuntayhtymäosuuksia.

Muut osakkeet ja osuudet

	Hankinta-aika	Kunnan osuus tilinav.	**Kunnan os. tilinpäät 2018**
Anvia Oyj	31.12.1996	17 080	17 080
Lehmäjoen Vesihuolto Oy	18.1.1964	168	168
Metsäliitto	16.3.1968	15 591	15 591
Nykälän Lomakeskus	28.5.1969	0	0
Wedeco Oy	29.1.1988	16 819	16 819
Kuntien Asuntoluotto Oy	17.3.1994	1 682	1 682
Neomarkka Oyj	17.8.1994	8 409	8 409
Lintuharjun Moottoriurheilualu	30.11.1994	841	841
Merinova	27.1.1995	8 409	8 409
ABS Stormossen Jätehuolto (	31.12.1998	73 548	73 548
Metal Fund	31.12.1999	1 256	1 256
Vaasanseudun Kehitys Oy	31.12.2003	20 400	20 400
Lakea Oy	20.12.2005	10 091	10 091
Luottokunta Oy	14.9.2006	150	150
Kuntarahoitus Oyj	19.1.2007	25 002	25 002
Kuntien Tiera Oy	15.3.2011	4 953	4 953
Kunnan Taitoa Oy	15.4.2011	4 953	4 953
Vaasanseudun Matkailu Oy	31.12.2013	488	488
Seinäjoen Työterveys Oy	2.1.2017	1500	1 500
Suupohjan Seutupalvelukesku	9.8.2017	250	250
TeeSe Botnia Oy Ab	21.9.2018	1000	1 000
Yhteensä		**212 590**	**212 590**

Muut sijoituslainasaamiset:	**2018**	**2017**
Isonkyrön Asuntovuokrauksen tertiäärilaina	431 369,01	431 369,07

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2018	**2017**
Pitkäaikaiset siirtosaamiset		
Lainasaamiset	0,00	0,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset (kirjaustapa muutettu 2018)		
Myyntisaamiset	686 566,33	533 543,48
Lainasaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	171 395,01	716 981,39
Muut siirtosaamiset	502 595,16	0,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 360 556,50	1 250 524,87
Siirtosaamiset yhteensä	1 360 556,50	1 250 524,87

Oman pääoman erittely	**2018**	**2017**
Peruspääoma 31.12.	11 167 006,24	11 167 006,24
	11 167 006,24	11 167 006,24
Muu oma pääoma		
Rahastopääomat		
Historiankirjoitt.rahasto 1.1.	20 115,31	20 115,31
Historiankirjoitt.rahasto 31.12.	20 115,31	20 115,31
Edell.tilikausien yli/alijäämä		
Ylijäämä 1.1.	8 361 505,57	6 554 830,96
Siirrot	1 613 140,35	1 806 674,61
Ed.tilikauden virheen oikaisu	0,00	0,00
Ylijäämä 31.12.	9 974 645,92	8 361 505,57
Tilikauden yli/ali-jäämä		
Yli-/ Alijäämä 31.12.	1 361 746,54	1 613 140,35
	22 523 514,01	21 161 767,47

Pitkäaikainen vieras pääoma	2018	2017
Lainat rahoitus-ja vakuutuslaitoksilta	875 000,00	1 325 000,00
Liittymismaksut	1 286 503,92	1 290 468,92
Muut velat	0,00	0,00
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	2 161 503,92	2 615 468,92

Lyhytaikainen vieras pääoma	2018	2017
Lainat rahoitus-ja vakuutuslaitoksilta	450 000,00	550 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Ostovelat	1 724 380,71	1 685 863,69
Muut velat	365 818,53	431 685,94
Siirtovelat (palkkojen jaksotukset)	1 080 014,98	1 088 545,32
Valtionosuusennakot	87 703,80	115 860,10
Muut siirtovelat (kirjaustapa muutettu 2018)	840 103,86	0,00
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	4 548 021,88	3 871 955,05

Vieras pääoma	2018	2017
Velat tytäryhteisöille		
Pitkäaikainen	0,00	0,00
Lyhytaikainen	0,00	0,00
Velat kuntayhtymille		
Pitkäaikainen	0,00	0,00
Lyhytaikainen	425 434,34	292 836,90
Vieras pääoma yhteensä	425 434,34	292 836,90

5 vuotta ja sitä myöhemmin erääntyvät lainat	2018	2017
Lainat rahoitus-ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	0,00	0,00

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Vastuusitoumukset	2018	2017
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Alkuperäinen pääoma		
Jäljellä oleva pääoma	5 179 309,00	5 069 903,00
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma		
Jäljellä oleva pääoma	662 531,53	661 361,27
Kunnan osuus Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	26 677 814,00	26 378 529,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta	17 139,26	17 433,95

Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä	2018	2017
Vakinaiset	230	223
Määräaikaiset	62	52
Työllistetyt	0	4
Yhteensä	292	279

Henkilöstökulut	2018	2017
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	9 256 098,70	8 880 602,90
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	1 911 343,68	1 925 599,13
Muut henkilösivukulut	496 414,10	571 761,90
Henkilöstökorvaukset ja muut korjauserät	-62 661,98	101 069,63
Yhteensä	11 601 194,50	11 479 033,56

Tilintarkastajan palkkiot	2018	2017
KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy	3 680,00	4 660,00
Tilintarkastuspalkkiot		

Valtuustoryhmille annetut tuet:
Valtuustoryhmille ei ole maksettu tukia vuosina 2017 ja 2018.

Intressitahojen väliset liiketoimet:
Kunnanvaltuusto on 30.11.2017 § 64 hyväksynyt kuntalain mukaisen johtajasopimuksen, jossa on sovittu 8-12 kuukauden palkkaa vastaavasta irtisanomiskorvauksesta.
Konsernin intressitahojen kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2018	2017
Kansallinen Kokoomus	1 642,84	1 666,96
Keskusta Etelä-Pohjanmaa	2 798,00	2 607,75
Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue	857,75	754,45
Suomen Kristillisdemokraattinen puolue	32,00	44,50
Perussuomalaiset	154,30	269,75
Vasemmistoliitto	0,00	0,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	5 484,89	5 343,41

Leasingvastuut 2018	**2018**	**2017**
Leasingvastuut yhteensä	12 150,00	18 294,00
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	9 015,00	17 064,00
Leasingvuokrasopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita.		

Arvonlisäveron palautusvastuu

Kiinteistöjen uudisrakentamisen ja perusparantamisen menot

Arvonlisäveron palautusvastuu / vuosi

	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
ALV / euroa	147 810	328 854	87 493	137 430	53 201	110 371	737 475	398 724	87 719	56 004
Jäljellä:										
2009										56 004
2010									138 123	
2011								522 474		
2012							1 205 705			
2013						1 188 083				
2014					1 102 255					
2015				1 095 336						
2016			1 024 736							
2017		1 186 749								
2018	1 134 832									
31.12.2018 Arvonlisäveron palautusvastuu yhteensä 1 134 832 euroa.										

Kiinteistön mahdollisen myynnin tai käyttötarkoituksen muuttumisen yhteydessä kunnalla saattaaa olla velvollisuus maksaa valtiolla takaisin 1.1.2005 alkaen valmistuneista kiinteistöjen rakentamis- ja perusparannuskustannuksista kirjatut arvonlisäveron vähennykset ja palautukset.

Arvonlisäveron palautusvastuu perustuu arvonlisäverolain 11 lukuun.

Ohjelmiston vaihtumisen vuoksi saamme arvonlisäverotiedot käytössä olevasta kirjanpito-ohjelmasta vuoden 2009 alusta saakka.

Konsernin osalta alv-palautusvastuulaskelmaa ei ole tehty, koska kaikki konserniin kuuluvat eivät ole toimittaneet omia laskelmiaan alv-palautusvastuusta.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kiinteistö- ja lämpö tytäryhteisöt, kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on mukana, sekä yli 20 % omistusosuuksiset osakkuus- ja yhteisyhteisöosuudet.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty nimellispariarvomenetelmällä.

Poistoeron ja varausten eliminointi

Konsernin tytäryhtiön Isonkyrön Asuntovuokrauksen asuintalovaraus-ja vapaaehtoiset varaukset on kirjattu konsernin edellisten tilikausien yli/alijäämä tilille.

Sisäiset liiketapahtumat

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty. Konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuunottamatta.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhtiön käyttöomaisuuden rakennusten poistot (olennaiset) oikaistaan suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero kirjataan tytäryhtiön oman pääoman erää Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämää vastaan.

Arvonlisäveron palautusvastuun osalta 2017 tiedot oikaistu kuntayhtymäosuuksia vastaaviksi Lisätty myös Etelä-Pohjanmaan Sosiaalipalvelujen kuntayhtymän arvonlisäveron paulutusvastuu vuodelta 2017.

Konsernin oma pääoma	**2018**	**2017**
Peruspääoma	11 167 006,24	11 167 006,24
Arvonkorotusrahasto	79 733,07	79 867,81
Muut omat rahastot		
Muut omat rahastot 1.1.	26 875,31	20 115,31
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Muut omat rahastot 31.12.	26 875,31	20 115,31

	2018	2017
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä		
Yli-/ alijäämä ed.tilikausilta	12 184 700,70	10 847 495,41
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	12 184 700,70	10 847 495,41
Tilikauden yli-/alijäämä	1 526 385,75	1 757 161,36
	24 984 701,07	**23 871 646,13**

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä erottaa E-P:n sairaanhoitopiirin ja Seinäjoen koulutuskuntayhtymän korjauksien, sekä kirjatun laskennallisen verovelan vuoksi.

Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	-27 398	-27 398
Lyhytaikaiset saamiset	2 327 158	2 157 260
	2 299 760	**2 129 862**
Vieras pääoma		
Pitkäaikaiset lainat ja velat	10 213 859	10 036 346
Lyhytaikaiset lainat ja velat	7 045 073	6 279 672
	17 258 931	**16 316 018**
Arvonlisäveron palautusvastuu		
Isonkyrön kunta	1 134 832	1 186 757
Etelä-Pohjanmaan Sairaanhoitopiiri 2,35	486 379	362 969
Seinäjoen Koulutuskuntayhtymä 1,10%	73 605	2 298
Eskoon Sosiaalipalvelut 1,30%	38 130	237 404
Yhteensä	**1 732 945**	**1 789 428**
Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät pitkäaikaiset velat		
Isonkyrön Lämpö	1 272 661	1 399 950
Etelä-Pohjanmaan Sairaanhoitopiiri 2,35%	1 555 754	920 209
Eskoon Sosiaalipalvelut 1,30%	195 169	87 143
Yhteensä	**3 023 584**	**2 407 303**
Leasingvastuut seuraavana vuonna erääntyvät		
Isonkyrön kunta	9 015	17 064
Etelä-Pohjanmaan Sairaanhoitopiiri 2,35%	63 619	40 303
Pohjanmaan liitto 2,57%	243	0
Seinäjoen Koulutuskuntayhtymä 1,10%	5 505	4 128
Yhteensä	**78 382**	**61 495**

	2018	2017
Leasingvastuut myöhemmin erääntyvät		
Isonkyrön kunta	3 135	14 119
Etelä-Pohjanmaan Sairaanhoitopiiri 2,35%	92 799	74 553
Pohjanmaan liitto 2,57%	281	0
Seinäjoen Koulutuskuntayhtymä 1,10%	5 942	1 936
Yhteensä	**102 157**	**90 607**
Vuokravastuut		
Etelä-Pohjanmaan Sairaanhoitopiiri 2,35%	2 561 410	2 710 776
Pohjanmaan liitto 2,57%	2 770	0
Seinäjoen Koulutuskuntayhtymä 1,10%	5 652	7 677
Yhteensä	**2 569 832**	**2 718 452**
Velat saman konsernin yrityksille (pitkäaikainen)		
Isonkyrön Asuntovuokraus	431 369,07	431 369,07

VESIHUOLTOLAITOSLASKELMAT

VESIHUOLTOLAITOSLASKELMAT

TULOSLASKELMA		**2018**		**2017**
Liikevaihto		**1 064 638,22**		**969 646,01**
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-104 411,47		-84 968,17	
Palvelujen ostot	-350 555,83	-454 967,30	-342 669,55	-427 637,72
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkio	-133 842,19		-133 155,17	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-32 824,03		-37 188,08	
Muut henkilösivukulut	-7 640,31	-174 306,53	-8 897,11	-179 240,36
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-330 078,47	-330 078,47	-318 578,78	-318 578,78
Liiketoiminnan muut kulut		-12 122,41		-9 330,61
Liikeylijäämä (-alijäämä)		**93 163,51**		**34 858,54**
Rahoitustuotot ja kulut	-21 316,05	71 847,46	-19 019,03	15 839,51
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		**71 847,46**		**15 839,51**
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		**71 847,46**		**15 839,51**
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		0,00		0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		**71 847,46**		**15 839,51**

Voitto %		
100 x (Yli/alijäämä ennen varauksia / Liikevaihto)		
Yli/alijäämä ennen varauksia	71 847,46	15 839,51
Liikevaihto	1 064 638,22	969 646,01
	6,75	1,63

Tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen yli/alijäämä ennen varauksia ja veroja muodostavat liikevaihdosta. Jos prosenttiluku on negatiivinen, liikelaitoksen toiminta on tappiollista.

VESIHUOLTOLAITOSLASKELMAT

TASELASKELMA

VASTAAVAA	**2018**	**2017**
PYSYVÄT VASTAAVAT	4 472 949,67	4 261 914,56
Aineelliset hyödykkeet	4 472 949,67	3 151 656,22
Maa- ja vesialueet	34 077,72	34 077,72
Rakennukset	1 057 522,23	107 415,85
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 370 840,34	2 958 843,20
Koneet ja kalusto	10 509,38	51 319,45
Keskeneräiset hankinnat	155 216,20	1 110 258,34
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	42 046,98	42 046,98
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Myyntisaamiset	286 822,43	165 699,56
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**4 801 819,08**	**4 469 661,10**

VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	1 964 414,59	1 892 567,13
Peruspääoma	2 514 543,46	2 514 543,46
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-621 976,33	-637 815,84
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	71 847,46	15 839,51
VIERAS PÄÄOMA	2 837 404,49	2 577 093,97
Pitkäaikainen		
Liittymismaksut (pa)	1 286 503,92	1 290 468,92
Lyhytaikainen		
Ostovelat	32 939,34	13 358,04
Korottomat muut velat (yhdystili)	1 517 961,23	1 273 267,01
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**4 801 819,08**	**4 469 661,10**

Kunnan liiketoimintaan sijoittama pääoma		
Tase vastaavaa	4 801 819,08	4 469 661,10
Vähennetään vieras pääoma	-2 837 404,49	-2 577 093,97
Lisätään kertynyt alijäämä	550 128,87	621 976,33
	2 514 543,46	2 514 543,46

Korvaus peruspääomasta on vahvistettu vuosittaiseksi peruskoron keskiarvoksi.

	2 514 543
	0,25
	6 286,36

TUNNUSLUVUT	**2018**	**2017**
Kertynyt alijäämä	-550 128,87	-621 976,33
Omavaraisuusaste	40,91 %	

VESIHUOLTOLAITOSLASKELMAT

RAHOITUSLASKELMA

	2018	2017
Toiminnan rahavirta		
Liikeylijäämä (-alijäämä)	71 847,46	15 839,51
Poistot ja arvonalentumiset	330 078,47	318 578,78
Rahoitustuotot- ja kulut	-21 316,05	-19 019,03
	380 609,88	315 399,26
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-444 656,26	-1 110 258,34
Rahoitusosuudet investointeihin	0,00	0,00
Investoinnit yhteensä	-444 656,26	-1 110 258,34
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	-64 046,38	-794 859,08
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos muilta	121 122,87	6 008,46
Korottomien velkojen muutos muilta	248 477,64	426 801,41
Rahoituksen rahavirta	369 600,51	432 809,87
Rahavarojen muutos	**305 554,13**	**-362 049,21**

TUNNUSLUVUT	**2018**	**2017**
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	-1 116 714,96	-1 052 668,58
Investointien tulorahoitus, %	-90,39	-30,12
Quick ratio	0,18	0,13

HULEVESI-LASKELMAT

LASKENNALLISESTI ERIYTETYN LIIKETOIMINNAN TULOSLASKELMA

		2018		2017
Liikevaihto		0,00		0,00
Palvelujen ostot				
Muiden palvelujen ostot	-1 313,40	-1 313,40	-12 277,86	-12 277,86
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-1 279,42	-1 279,42	-2 883,29	-2 883,29
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-34 829,91	-34 829,91	-25 719,76	-25 719,76
Liikealijäämä		**-37 422,73**		**-40 880,91**
Rahoitustuotot-ja kulut	0,00	0,00	0,00	0,00
Yli-/ Alijäämä ennen satunnaisia eriä		-37 422,73		-40 880,91
Yli-/ Alijäämä ennen varauksia		-37 422,73		-40 880,91
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (-)		0,00		0,00
Tilikauden yli- / alijäämä		**-37 422,73**		**-40 880,91**

HULEVESI-LASKELMAT
LASKENNALLISESTI ERIYTETYN LIIKETOIMINNAN TASELASKELMA

	2018	2017
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	710 990,31	387 084,07
VAIHTUVAT VASTAAVAT	0,00	0,00
	710 990,31	387 084,07
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**710 990,31**	**387 084,07**
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Jäännöspääoma	710 990,31	387 084,07
	710 990,31	387 084,07
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat julkisyhteisöiltä (pa)	0,00	0,00
Pal.kelpoiset liitt.maksut (pa)	0,00	0,00
Lyhytaikainen		
Lainat julkisyhteisöiltä (la)	0,00	0,00
Ostovelat (la)	0,00	0,00
	0,00	0,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**710 990,31**	**387 084,07**

HULEVESILAITOKSEN LIITE/LISÄTIEDOT

Vesihuoltolain mukainen hulevesilaitoksen kirjanpidon eriyttäminen on toteutettu laskennallisena kunnanvaltuuston päätöksen mukaisesti.

Liitetiedot

Vesihuoltolaitoksen tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.

Vesihuoltolaki muuttui 1.1.2015, jonka jälkeen Isonkyrön kunnan vesihuoltolaitoksesta muodostettiin kirjanpidollinen taseyksikkö.

1. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvosteluperiaatteet ja -menetelmät

Isonkyrön kunta on vahvistanut vesihuoltolaitoksen taseyksikön perustamisen (Kvalt 10.12.2015 § 36). Taseyksikön avaava tase on muodostettu laskennallisesti eriytetyn vesihuoltolaitoksen taselaskelman 31.12.2014 pohjalta.
Taseyksikössä noudatetaan tasejatkuvuuden periaatetta siten, että kertyvät yli- ja alijäämät kumuloituvat liiketoiminnan omaan pääomaan.
Huleveden viemäronti on eriytetty muista vesihuoltolaitoksen toiminnoista laskennallisesti, ja niistä esitetään laskennallisesti eriytetyn toiminnan tuloslaskelma ja tase.

2. Tuloslaskelman ja taseen esittämisttapa

Vesihuoltolaitoksen tilinpäätöksen laadinnassa on noudatettu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston vuoden 2017 yleisohjetta kunnallisen liikelaitoksen kirjanpidollisesta käsittelystä. Tuloslaskelma on laskettu sekä ulkoisista että sisäisistä eristä.

3. Vesihuoltolaitoksen taseyksikön aloittavan taseen 1.1.2015 peruspääoman erittely

Maa-ja vesialueet	34 077,72
Rakennukset	100 421,78
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 830 029,44
Osakkeet ja osuudet	42 046,98
Myyntisaamiset	169 512,58
Ostovelat	-25 441,04
Muut velat	-1 164 011,54
Oma pääoma	1 986 635,92
Edellisten tilikausien 2003-2013 alijäämät	480 660,18
Tilikauden 2014 alijäämä	47 247,36
Peruspääoma	2 514 543,46

4. Vesihuoltolaitoksen tase

Vesihuoltolaitoksen taseen pysyviin vastaaviin on lisätty rivi keskeneräiset hankinnat, joka sisältää vesilaitoksen investoinnit. Sama kohta on lisätty myös vuodelle 2016, jotta vuodet ovat vertailukelpoiset keskenään.

5. Vesihuoltolaitoksen rahoituskulut

Vesihuoltolaitoksen ja Isonkyrön kunnan välinen sisäinen korko on 1 %. Sisäistä korkoa on peritty 15.021,63 euroa. Tämä saadaan laskemalla 1 % yhdystilin saldosta vuoden viimeisenä päivänä. Vesihuoltolaitos on myös maksanut kunnalle sisäistä korvausta peruspääomasta, joka on 0,25 %. Korvaus on siis 6.286,36 euroa.

6. Vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelma

Vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelmasta on poistettu kassavarojen muodostama rahavarojen muutos -kohta. Tämä siksi, koska vesilaitoksella ei ole omaa rahakassaa.

ALLEKIRJOITUKSET

Isossakyrössä 25.3.2019

Tilintarkastajan merkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Isossakyrössä 2. toukokuuta 2019

KPMG ~~Julkishallinnon Palvelut Oy~~ Oy Ab

Esko Säilä
JHT, HT

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

LUETTELO KÄYTETYISTÄ TILIKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA SEKÄ NIIDEN SÄILYTTÄMISTAVOISTA 2018

käytetty ohjelmisto: **Pro Economica Premium**
TALOUSHALLINTO

Kirjanpito

Päiväkirjat		**vuosittain**	**viimeinen**	**säilytystapa**
Tositelajit		**tositenumero alaraja - yläraja**	**käytetty tos.n:o**	
OO2	Muistiotositteet	2001 - 2999	2228	paperituloste
OO3	Vyörytykset	3001 - 3999	3095	paperituloste
OO9	Käyttöomaisuusviennit	9001 - 9999	9036	paperituloste
O10	Tiliotetositteet	10001- 11999	19414	paperituloste
200	Myyntireskontra, suoritukset	20001 - 22999	21148	paperituloste
310	Palkat	31001 - 31999	31069	paperituloste
400	Ostoreskontra, suoritukset	40001 - 40999	40261	paperituloste
470	Kierrätettävät laskut	470001 - 479999	477587	sähköinen arkisto
501	Toimeentulotuki	50001 - 51999	50154	paperituloste
601	Hallintotoimen yleislaskut	601001 - 601999	601009	paperituloste
603	Perusturvan yleislaskut	603001 - 603999	603142	paperituloste
604	Sivistystoimen yleislaskut	604001 - 605199	605142	paperituloste
605	Teknisen toimen yleislaskut	605200 - 605999	605287	paperituloste
606	Vuokralaskut	606001 - 606999	606349	paperituloste
607	Vesi-viemärilaitoksen yleislaskut	607001 - 607999	607090	paperituloste
608	Rakennustarkastuslaskut	608001 - 608999	608160	paperituloste
609	Teknisen toimen kertalaskut	609001 - 609999	609049	paperituloste
644	Vesi-jätevesilaskut	644001 - 650999	649869	paperituloste
654	Päivähoitolaskut	354001 - 656999	654957	paperituloste
683	Sos.palvelulaskut/Effica	686001 - 688999	688595	paperituloste

Pääkirja kustannuspaikoittain		
aj. 1.1. - 31.12.2018	------>	vientien listaus päävastuualueittain
talousarviotilien tapahtumat		arkistointi sähköisesti Rondossa

Pääkirja		
aj. 1.1. - 31.12.2018	------>	vientien listaus
tasetilien tapahtumat		arkistointi sähköisesti Rondossa

Reskontrat

Ostoreskontra	
aj. 1.1. - 31.12.2018	
Laskupäiväkirjat	(tapahtumat sisältyvät kirjanpidon päiväkirjoihin)
Maksatuslistat	(päivittäiset maksatuslistat)
Suorituspäiväkirjat	(tapahtumat sisältyvät kirjanpidon päiväkirjoihin)
Reskontralistat	arkistointi sähköisesti Rondossa

Myyntireskontra	
aj. 1.1. - 31.12.2018	
Laskupäiväkirjat	(tapahtumat sisältyvät kirjanpidon päiväkirjoihin koontina)
Suorituspäiväkirjat	(tapahtumat sisältyvät kirjanpidon päiväkirjoihin koontina)
Reskontralistat	arkistointi sähköisesti Rondossa